

Primorski dnevnik

*Obsodba
Martinza
tudi obračun
s Haiderjem*

Ivan Lukan

V korupcijski aferi v zvezi z astronomsko visokim honorarjem za nekega davčnega svetovalca pri prodaji deželnih deležev nekdanje koroške banke Hypo Alpe Adria - šest milijonov evrov za vsega šest strani obsegajoče izvedeniško mnenje, ki je bilo v resnici namenjeno skritemu financiranju Haiderjeve in Martinzeve stranke - so bile izrečene prve sodbe. Obsojeni so bili vsi širje obtoženi, najvišjo kazen pa je dobil bivši predsednik koroške ljudske stranke in bivši svetnik v koroški deželni vladi Josef Martinz. Obsojen je bil na kar pet let in pol zapora. Sodba celovškega sodišča je - čeprav še ni pravnomočna - nedvomno ostra in obenem močno svarilo vsem politikom na Koroškem (in v Avstriji), da pravna država ne misli tolerirati korupcije - še posebej v politiki ne. In to ne samo na Koroškem, temveč tudi na državni ravni, kjer so organi pregona odkrili pravo korupcijsko močvirje.

Sodba celovškega sodišča pa je nedvoumno tudi demonstrativen obračun s pokojnim deželnim glavarjem Jürgom Haiderjem. Prav slednji - in to je pokazala obravnavna na celovškem sodišču - je bil tisti, ki je ustvaril in zgradil sistem korupcije, ki je od leta 2000 zajel skoraj vso koroško (in deloma tudi avstrijsko) politiko in ki zdaj terja svoje prve (politične) žrtve.

Kot kaže, pa sodnega epiloga celotne afere še ni konec. Državno tožilstvo že intenzivno preverja številne druge slučaje suma korupcije pri drugih koroških politikih (predvsem iz vrst svobodnjakov, torek Haiderjevih naslednikov), ki bodo morda že kmalu poklicani pred sodnika in se - morda - kot Martinz in Birnbacher znašli v zaporu.

ITALIJA - Finančni stražniki včeraj arretirali Franca Fiorita

V zaporu »Batman«, simbol korupcije v Laciju

Medtem se preiskave nadaljujejo tudi v drugih deželah

RIM - Nov protest podjetnika Marcella Di Finizia

Tržačan na kupoli sv. Petra

Protestira proti Montiju, Evropi in multinacionalkam - Marca protest na Ursusu v Trstu

RIM - Tržački podjetnik Marcello Di Finizio od včeraj na podvečer protestira na kupoli bazilike sv. Petra v Vatikanu. V notranjosti je splezal do okna na kupoli in razobesil skozi okno belo rjavo z napisom: Help. Dovolj z Montijem, dovolj z Evropo, dovolj z multinacionalkami.

Na kraju je posegla vatikanska policija. Začela so se pogajanja, da bi prepričali moškega, naj sestopi s kupole, Di Finizio pa je še dolgo v noč vztrajal pri svojem protestu.

Tržački podjetnik je že 30. julija letos protestiral na kupoli bazilike sv.

Petri proti evropski direktivi Bolkenstein, marca letos pa je splezal na žerjav Ursus v tržaškem pristanišču in tudi tam protestiral poldruži dan. Pred leti je upravljal javni lokal na barkovljanskem nabrežju, ki ga je uničil pod taknjen požar.

RIM - Korupcijska afera v deželnem svetu v Laciju beleži pomemben premik. Finančna straža je včeraj namreč arretirala Franca Fiorita, znanega z vzdevkom Batman, nekdanjega vodjo svetniške skupine Ljudstva svobode, ki naj bi s sistematičnim poneverjanjem obračunov stroškov javno blagajno oškodoval za 1,3 milijona evrov. Sicer pa ta čas tečejo preiskave zaradi suma zlorabe javnih sredstev še v najmanj sedmih drugih deželah. Tako so se včeraj finančni stražniki predstavili v deželnem svetu Emilije Romagne in od vodij svetniških skupin zahtevali dokumentacijo o uporabi njim dodeljenih javnih sredstev.

Na 11. strani

Župan Dreke odstavil dva odbornika

Na 3. strani

Illy razmišlja predvsem o državni politiki

Na 3. strani

Občina Trst: odobren rebalans proračuna

Na 5. strani

Vsedržavni natečaj za Miramarski park

Na 8. strani

Prihodnji Okusi na meji bodo čezmejni

Na 13. strani

Goriški regulacijski načrt na spletu

Na 14. strani

bar X

03.10.2012 ob 18.00

Pričakujemo Vas, da skupaj nazdravimo!

MATTEO MARCHIÒ LUNET
SANIVET
MULTISERVICE
TRST - UL. T. Luciani 4
TEL. 380 3787140

- DRUŽBENO-ZDRAVSTVENE STORITVE 24 ur na dan •
- BOLNIČARSKA OSKRBA •
- ZDRAVSTVENA OSKRBA •
- OSKRBA OSTARELJH •
- OSKRBA NA DOMU •
- PREVOZNA STORITEV v Italiji in tujini za zdravniške preglede, sprejeme v bolnišnico in izhode iz bolnišnice •
- MASAŽA •

Član FEDERSERVIZI

SOVODNJE - Zgodovinska pot
Brestovec bo pričal o krutosti vojne 1914-18

21003
9 771124 666007

SREDA, 3. OKTOBAR 2012

št. 233 (20.556) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK, pr. 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknico, zmnzojen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

KOROŠKA - Ostre kazni v korupcijski aferi banke Hypo Alpe Adria

Nekdanji vodja ljudske stranke Martinz obsojen na 5,5 let zapora

Ostali trije obtoženci skupaj dobili 8 let zapora - Zdaj na vrsti še politiki FPK?

CELOVEC - Korupcijska afera v zvezi z astronomsko visokim honorarjem za davčnega svetovalca Dietricha Birnbacherja pri prodaji deželnih deležev nekdanje koroške banke Hypo Alpe Adria se je v pondeljek pozno zvečer končala z ostriми sodbami za vse štiri obtožene osebe. Najvišjo kazen je dobil bivši predsednik koroške ljudske stranke (ÖVP) in bivši svetnik v koroški deželni vladi Josef Martinz, ki je bil obsojen na kar pet let in pol nepogojnega zapora. Obsojeni pa so bili tudi ostali trije obtoženi: Dietrich Birnbacher je bil obsojen na leto dni nepogojnega zapora in dve leti pogojnega, predstojnika deželne holodinske družbe Megymorez in Xander, ki sta dovolila izplačilo neprimočerno visokega honorarja, ki je bil deloma namenjen skritemu financiranju Haiderjeve in Martinzeve stranke, pa na tri oziroma dve leti.

Iz obsežne utemeljitve je bilo razbrati, da naj bo ta sodba svarilo politikom proti korupciji, nenavadno pa je, da je sodnik Manfred Herrenhofer v svoji sodbi konkretno omenil tudi po-knjega deželnega glavarja Jörga Haiderja, ki je bil prav tako vpletjen v afero. Obsodbe še niso pravnomočne, kajti napovedani so prizivi tako tožilstva kot tudi odvetnikov obsojenih. Sodnega epiloga celotne afere pa s tem še zdavnaj ni konec, saj državno tožilstvo preverja sum korupcije še pri nekaterih koroških politikih, mdr. pri deželnemu svetniku za finance in nekdanjim vodjo Haiderjevega biroja Haraldu Dobernigu (FPK), Uwetu Scheuchu in še pri nekaterih drugih.

Nadalje državno tožilstvo zaradi suma korupcije preverja, ali so socialdemokrati (SPÖ) posredovali deželna naročila reklamni agenciji »Top-team«, ki je v lasti SPÖ. Socialdemokrati vse očitke odločno zavračajo. Državno tožilstvo nadalje preverja sporno financiranje volilne brošure stranke BZÖ za deželne volitve na Koroškem leta 2009 v višini 240.000 evrov, v katero naj bi bil vpletjen danasni deželni glavar Gerhard Dörfler, ki je bil tedaj deželni blagajnik omenjene stranke. Tako kot v mnogih

Josef Martinz je dobil najvišjo kazen

drugih zadevah Dörfler vse očitke zavrača in poudarja, da o tem nič ne ve oziroma da se ne spominja.

Korupcijska afera v koroški politiki v zvezi z deželno banko Hypo Alpe Adria je prišla na dan, ko je davčni sve-

tovalec Dietrich Birnbacher pred celovškim deželnim sodiščem priznal sodelovanje pri prikritem financirjanju stranki ÖVP in BZÖ (danes FPK). Pred sodiščem je namreč priznal, da naj bi tretjina honorarja (sprva 12, kasneje 6 milijonov evrov!) za pripravo pogodbe o prodaji banke pripadla njemu osebno, po ena tretjina pa svobodnjakom, katere je tedaj še vodil deželni glavar Jörg Haider, in ljudski stranki na čelu z Josefom Martinzem.

V korupcijski škandal naj bi bila po Birnbacherjevih zatrjevanjih dejavno vpletena tudi deželna svetnika iz vrst FPK Harald Dobernig in Uwe Scheuch. Slednja naj bi namreč po Haiderjevi smrti od davčnega svetovalca zahtevala za stranko 500.000 evrov od njegove provizije. Oba Birnbacherjeve izjave sicer zavračata, sodnik pa je pri utemeljtvu sodbe proti Martinzu in ostalimi obtoženci poudaril, da se mu zdijo izjave Birnbacherja glede Doberniga in Scheucha verodostojne.

Ivan Lukan

SLOVENSKI FILM V Hollywoodu nagrajen film o Pedru Opeki

LJUBLJANA - Režiser filma »Pedro Opeka, The Friend of the Poor« (Pedro Opeka, Prijatelj revežev) Jože Možina je na festivalu ITN v Hollywoodu prejel nagrado za najboljšega režisera v kategoriji dokumentarnih filmov. Dokumentarec predstavlja delo in osebnost karizmatičnega duhovnika, ki je s sedelevci gibanja Akamasoa pomagal več kot 23.000 brezdomcem.

Možinov film postavlja Pedra Opeko pri spopadu z revščino in preveliko potrošnjo ter pri varovanju okolja za globalni zgled pri reševanju največjih svetovnih problemov.

Festival ITN se je začel 12. septembra na Beverly Hillsu, projekcije filmov v tekmovalnem programu pa so se zvrstile na aveniji Melrose v Hollywoodu. Možini bodo nagrado izročili na slovesnosti januarja 2013 v Los Angelesu.

Celovečerni film s slovenskim naslovom Pedro Opeka, dober prijatelj so prvič predvajali decembra lani na TV Slovenija. Podrl je vse rekordne gledanosti, saj je z eno ponovitvijo beležil okrog pol milijona ogledov. Približno 100 minut dolg dokumentarni portret je zastavljen kot ena najlepših zgodb našega časa, je zapisal Možina.

Jože Možina se je rodil v Dobravljah v Vipavski dolini. Po študiju zgodovine in sociologije kulture v Ljubljani se je zaposlil kot novinar, dokumentalist na RTV Slovenija. Je avtor odmevnih dokumentarnih filmov, ki so nastali v produkciji TV Slovenija, kot so Dosje Slobodan Milošević, Zločin, ki ne zastara, ter Zamolčani - moč preživetja. (STA)

Rado Antolovič ne bo predsednik uprave Luke Koper

KOPER - Rado Antolovič, ki je v petek kot kandidat za predsednika uprave Luke Koper dobil podporo nadzornega sveta, je včeraj sporočil, da ponujene funkcije ne bo sprejel.

Nadzorniki so v petek na skrivni lokaciji daleč od oči novinarjev opravili pogovore s petimi kandidati, a so, kot je tedaj v skopi izjavil za medije povedal član nadzornega sveta Nebojša Topič, sejo prekinili in odločitev prestavili na danes. Kamen spotike pri imenovanju Antoloviča naj bi po poročanju medijev izhajal iz kvalifikacij kandidata, saj naj Antolovič ne bi imel dokaza o univerzitetni izobrazbi.

prej do novice

www.primorski.eu

LIPICA - Zaradi slabše sezone v družbi Lipica Turizem

Nižali bodo plače in odpuščali

Izguba ob polletju 350 tisoč evrov - Neuradno naj bi šlo na cesto 11 ljudi - Sindikat očita direktorju, da je zaposlil svoje ljudi

LIPICA - Zaradi slabše sezone naj bi v družbi Lipica Turizem (LT), ki jo je pred petimi leti ustanovil javni zavod Kobilarna Lipica (KL), odpuščali in nižali plače. Po neuradnih podatkih naj bi na cesto moralo 11 ljudi, sedem iz kuhinje, dva z golfa in dva iz re-

cepceje, vodstvo pa želi obenem tudi znižati plače za 20 odstotkov. Direktor Tomi Rumpf o konkretnih številkah ne želi govoriti, tudi sindikat jih še ni predstavil, pravi pa, da vseh zaposlenih zaradi slabega finančnega stanja v družbi ne bodo mogli ohraniti.

V Lipici razmišljajo,
da bi zaposlenim
znižali plače,
poleg tega pa naj
bi tudi odpuščali

ARHIV

Izguba ob polletju je 350.000 evrov, v letošnjem poletju je Kobilarno Lipica obiskalo za tretjino manj Italijanov, ki so stalni lipiški gostje, zaradi predvidene obnove pa je zaprt tudi hotel Klub. Vse to so razlogi, da v družbi LT ne potrebujejo več toliko zaposlenih.

»Izguba je za dejavnost, ki jo mi izvajamo, nekaj običajnega,« pravi Rumpf. »Vanjo so namreč všetki tudi skoraj štirje meseci, ko pri nas zaslužka praktično ni. Gre za tako imenovani nizki del sezone. Prejšnji teden smo se sestali s sindikatom, pripravili predlog, s katerim pa se sindikat ni strinjal. Zato je sedaj naloga vseh, da se zavemo resnosti situacije in da poskusimo najti skupne rešitve. Mi se držimo načrta finančnega in kadrovskega prestrukturiranja, ki je bil narejen pred dvema letoma za obdobje štirih let. V njem pa smo v primeru težav napovedali tudi zmanjševanje števila zaposlenih.« V zvezi s prenovo hotela Klub pa je Rumpf povedal, da so junija pridobili gradbeno dovoljenje, sedaj pa iščejo denar, da bodo lahko, to bo njihov vložek v obnovo, kandidirali za državna sredstva,

Zakaj za sindikat predlogi niso sprejemljivi. »Delodajalec iz koraka v korak postavlja bolj ostre pogoje,« pojasni Bojan Kramar iz Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. »Najprej smo slišali, da želijo samo znižati plače, potem smo na drugem sestanku izvedeli, da je v igri ali znižanje ali odpuščanje, na zboru

delavcev pa je direktor predlagal oboje. O tem priča tudi dokument z njegovim podpisom. Ker pa po sedanjih pogodbah plači ni mogoče znižati, direktor hoče, da delavci podpišejo še aneks, s katerim pa bi lahko nižal. To pa za nas ni sprejemljivo, še posebej, če gre za 20 odstotkov.« Kramar meni, da bi se moral prej dogovoriti za kriterije, po katerih naj bi odpuščali. »Temeljni kriterij za odpuščanje naj bi bil odporni čas obratov. Če so odprt med 7. in 22. uro, sta potrebni dve izmeni oziroma najmanj 2,3 delavca, da se zagotovi normalno delo, zaposlenim omogoči koriščenje dopustov in morebitne bolniške. Poleg tega naj ima prednost pri ohranitvi dela starejših delavcev pred mlajšim, tudi zato ker so za delodajalca odpornine višje.« Kramar pa Rumpfu očita, da je kot vsi njegovi predhodniki v Lipico pripeljal svoje ljudi in tako podvojil nekatere delovna mesta. »V pravni službi, odnosih z javnostjo, pri vodenju hotelov in še bi lahko našteval. Če si to lahko privošči, gre za ljudi, ki so običajno dražji od starejših zaposlenih, potem to niso nobeni varčevalni ukrepi.«

To konca tedna bodo iz sindikata pripravili pisni odgovor, potem pa računajo na razumnost lipiških svetnikov, ki kot nadzorniki bdijo tudi nad poslovanjem družbe LT. Sestali naj bi se predvidoma sredi meseca.

Irena Cunja

BENEČIJA - Zaradi protislovenskih stališč in dejanj

Župan Dreke Mario Zufferli odstavil dva odbornika

Gre za Luco Trusgnacha in Francesca Romanuta - Trusgnach aktivno sodeloval s skrajno desnico

DREKA - Luca Trusgnach in Francesco Romanut nista več odborniki v občini Dreka. Župan Mario Zufferli jima je odvzel mandat, ker sta se javno distancirala od stališč večine v občinskem svetu in samega župana glede predloga, da bi Unija gorskih občin imela tudi slovensko ime, da bi bil statut dvojezičen, da bi imeli prednost pri zaposlitvi direktorja in funkcionarjev kandidat, ki znajo slovensko.

V kampanjo proti Slovencem se je odbornik Trusgnach vključil že od prvega dne delovanja v občinskem odboru in tudi marca letos protestiral skupaj s skrajno desnico v Čedadu. Pred tem pa je bil organizator neuspelega protesta v začetku decembra lani, ko je približno 15 soščnikov stranke Destra sociale - Fiamma tricolore skušalo preprečiti posvet, ki ga je organiziral Inštitut za slovensko kulturo v Špetru.

V nobeni upravi ni mogoče biti za in proti istočasno, je dejal dreški župan Zufferli in zato odvzel mandat (zunanjemu) odborniku Romanutu, Luca Trusgnach pa je sam odstopil (tudi iz večine) na seji občinskega sveta, na kateri je predstavil tudi dokument, ki ga je dreški župan ocenil kot bednega in politično neosnovanega. Za novega odbornika je Zufferli imenoval Antonia Pittionija. (NM)

O pritožbi glede volitev v Sovodnji 12. decembra

SOVODNJA - Kar zadeva občino Sovodnja v Nadiških dolinah, je dejelno upravno sodišče (Tar) v Trstu na 12. december preložilo obravnavo pritožbo proti izvolitvi Germana Cendoua za župana v Sovodnji. Pritožbo je vložil njegov protikandidat Paolo Cariola. Oba sta s svojima odvetnikoma prišla v Trst 26. septembra, ko naj bi prišlo do prve obravnave.

Toda od vsega ni bilo nič, saj so določi še ni dobilo volilnih glasovnic. Kot je znano, je lista Cendou na občinskih volitvah slavila za en sam glas. Preštevanje glasov ob prisotnosti predstavnikov vseh list je potekalo brez ugovorov, kar potrjuje tudi zapisnik. Cariola pa je vsekakor vložil pritožbo češ, da so bile razveljavljene tri glasovnice, na katerih je bil glas zanj. (NM)

UMOR V LIGNANU - Včeraj v tržaškem zaporu

Ponovno zaslišali Lisandro

Senator Severne lige Pittoni od vlade pričakuje, da bo od Kube zahtevala izročitev njenega brata

Laborde Reiver Rico

Lisandra Aguila Rico

Do ponovnega zaslisanja je prišlo na izrecno prošnjo 21-letnega kubanskega dekleta. Tudi njen branilec je pojasnil, da ne bo več dajal izjav. Uprava zapora je medtem sporočila, da je Lisandra mirna in da se obnaša podobno kot ostale zapornice: dekle ni v samici in ne povzroča težav.

Povsem v skrivnost pa ostaja zavita usoda njenega polbrata, ki se je kot znano po okrutnem dogodku, ki je poleti pretresel Lignano, vrnil na Kubo, kjer živita njegova partnerka in njuna otroka. 24-letni Reiver Laborde Rico, poznan tudi z vzdevkom Tyson, je skupinici italijanskih novinarjev pred dnevi zatrdir, da ni sodeloval

pri umoru. Pričakan je, da je Lisandra pod prisilo priznala sodelovanje pri umoru.

Nekateri mediji so včeraj poročali, da naj bi fanta zaslišala kubanska policija, uradnih informacij pa ni. Senator Severne lige Mario Pittoni je medtem vložil poslansko vprašanje na ministra Terzija in ministrica

Severino: od vlade pričakuje, da zahteva spoštovanje mednarodnih dogоворov, ki sta jih podpisali Italija in Kuba; v primeru, da bo sodnik za predhodne preiskave zahteval pripomber za kubanskega fanta, naj Italija nemudoma zahteva izročitev domnevnega morilca italijanskim oblastem.

KOROŠKA

Dörfler: Predčasne volitve bodo 3. marca 2013

CELOVEC - Koroški deželnih glavar Gerhard Dörfler (svobodnjaška stranka) je na avstrijski televiziji vnovič poudaril, da bodo predčasne deželne volitve na Koroškem šele 3. marca 2013 in ne prej. Pri tem je dejal, da si nihče na Koroškem sine želi volitev, čeprav po javnomnenjih raziskavah takojšnje volitve zahteva kar 70 odstotkov Koroščev, prav tako pa vse ostale v koroškem deželnem zboru zastopane stranke.

Socialdemokrat, ljudski stranki in Zelenimi je Dörfler očital, da so nekakšna »koroška enotna stranka« in jih pozval, naj prenehajo z »lutkovno predstavo« v zvezi s predlogi za razpustitev koroškega deželnega zборa in predčasnimi volitvami. Stalno zapuščanje sej deželnega zборa s strani koroških svobodnjakov pa je za Dörflerje dejanje predveno v okviru ustavne možnosti.

V TV oddaji je Dörfler v zvezi s postopki, ki jih proti njemu zaradi domnevne korupcije vodi državno tožilstvo, dejal, da so vsi očitki v zvezi z raznimi korupcijskimi aferami brez osnove. (L.L.)

NM

KOROŠKA - Celovec

Slovenec prvič na čelu državnega tožilstva

CELOVEC - Koroški Slovenc Mirko Borotschnik bo novi vodja državnega tožilstva v Celovcu oz. na Koroškem. Za to funkcijo je 59-letnega pravnika predlagala avstrijska pravosodna ministrica Beatrix Karl (ljudska stranka). Predlog mora sedaj potrditi še zvezni predsednik Heinz Fischer, za tem bo Borotschnik uredno nasledil doslejšnjega vodjo državnega tožilstva v Celovcu Gottfrieda Kranza, ki odhaja v pokoj.

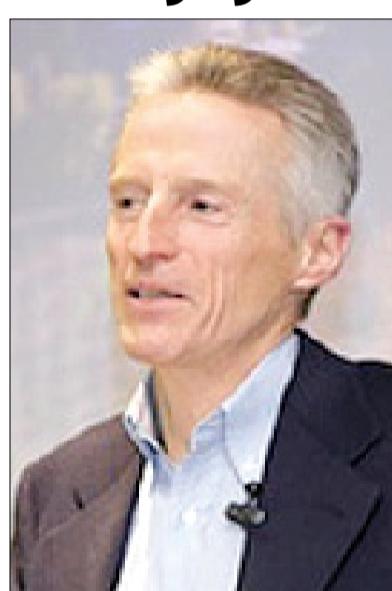
Borotschnik se je rodil v Podkraju pri Libučah, po maturi na Slovenski gimnaziji je študiral pravo na Dunaju. Od leta 2006 je imel funkcijo prvega državnega tožilca. Oče odraslih dvojčkov je poročen in živi v Ladinah v občini Bistrica v Rožu in je tudi odbornik Zveze slovenskih organizacij (ZSO). Že v času Schüsselove desničarske vlade je bil kandidat za vodjo državnega tožilstva v Celovcu, a ga je svobodnjaška pravosodna ministrica Gastergerjeva (takrat BZÖ) baje odklonila zaradi njegove pripadnosti k slovenski manjšini na Koroškem. Govorce o tem je Gastergerjeva uradno zavrnila... (L.L.)

POLITIKA - Intervju za dnevnik La Stampa

Illy razmišlja tudi o vrnitvi v politiko in pozitivno ocenjuje Mattea Renzija

TURIN, TRST - Matteo Renzi je precej všeč tudi nekdanjem tržaškemu županu in predsedniku Furiani-Julijanske krajine Riccardu Illyju. V včerajšnjem intervjuju za turški dnevnik La Stampa Illy ocenjuje, da Renzi izkazuje velik pogum in da se mu župan iz Firenc zdi edina novost na italijanskem političnem prizorišču ter celo edino upanje za izhod iz sedanje kritizne italijanske situacije, če bo Italiji po volitvah uspelo dobiti politično in ne tehnične vlade, kot je sedanja. Bivši župan Trsta je tudi prepričan, da je župan Firenc edini politik iz vrst leve sredine, ki lahko dobi glasovne tudi v nasprotni koaliciji. »To govorim, čeprav vem, da bi bil za Renzija najbrž tudi sam primeren za politično upokojitev,« pravi Illy v intervjuju.

Nekdanji tržaški župan sicer ne nasprotuje možnosti drugega vladnega mandata za Maria Montija, nad katerim sicer ni ravno navdušen, čeprav ocenjuje, da je rešil Italijo pred

Riccardo Illy

Debora Serracchiani

vsespolšnim bankrotom. Illy po nedavni oprostitveni razsodbi Računskega sodišča ne izključuje svoje po-

FINANČNA STRAŽA

Aretirali Ukrajincu, ki sta tihotaplila za 110 tisoč € cigaret

VIDEM - Finančni stražniki s Trbišča so včeraj na italijansko-avstrijski meji zaradi tihotapljenja velike količine cigaret aretirali dva ukrajinska državljanina in zaplenil 2.200 zavojev cigaret v vrednosti 110.000 evrov. Ukrajincu (eden je star 32, drugi pa 40 let) sta se peljala v kombiju z nemškima registrskima tablicama. V akcijo, ki jo je koordiniral tožilec Giancarlo Buonocore iz Tolmeča, so tudi odkrili, da Ukrajincu nista bila sama, temveč je kombi »spremljal« vsaj še en avtomobil. Pri pregledu zaplenjenih prenosnih avtomobilov so namreč ugotovili, da sta Ukrajincu prejela sms, v katerem ju je nekdo opozoril, da je na cestninski postaji pri Ukrah ustanovljeno vozilo sil javnega reda.

Kombi so zaplenili, vrednost neplačanega davka pa so ocenili na 90 tisoč evrov. Finančna straža je istočasno tudi sporočila, da so bile cigarete znanih tujih znamk izdelane brez vsakega nadzora in da je bil pri proizvodnji lahko uporabljen tudi tobak najslabše kakovosti, ki je bil lahko mešan tudi s strupenimi snovmi.

novne angažiranosti v politiki, a na državni ravni, medtem ko bo na deželnih volitvah verjetno podprt predsedniško kandidatko Demokratske stranke Debora Serracchiani. O morabitni deželnih kandidaturni pa bi razmisli le, če bi prišlo do sprememb v zvezi s kandidaturo deželne tajnice DS. Demokrati so ga vedno lojalno podpirali in vsaka druga rešitev, pravi, bi bila v tem momentu neprimerena. Tržaški podjetnik bi sodeloval v novi italijanski vladi pod pogojem, da v njej ne bi bilo nasprotnikov hitre železnice (t.i. Gibanje no Tav) in da bi bila vladna koalicija politično homogena, kar doslej ni uspelo ne Silviju Berlusconiju in niti Romenu Prodi.

Na Illyjev intervju v Stampi se je včeraj odzvala tudi Debora Serracchiani, ki je poudarila, da je njeni kandidatura za predsednico Furiani-Julijanske krajine nekaj, kar jemlje izredno resno in temu posveča tudi vse svoje sile. »Mislim, da bi bil Illy prvi, ki bi se začudil, če temu ne bi bilo tako,« je še poudarila Serracchiani. Izrazila pa je zadovoljstvo tudi zaradi pozitivnih Illyjevih besed o Demokratski stranki. »Moja kandidatura je rezultat politične odločitve, ki ni samo osebna, temveč je rezultat nekega procesa, pri katerem je sodelovala vsa stranka,« je še dodala in Illyja ponovno pozvala, naj s svojimi izkušnjami pomaga pri ustvarjanju levo-sredinske alternative za Renzo Tonda.

GOSPODARSTVO - Škedenjski obrat na prepihu

Železarno »reševati« v okviru vsedržavne krize v železarstvu

To bo zahtevala deželna uprava od italijanske vlade - Včeraj novo srečanje institucionalnega omizja

Vprašanje škedenjske železarne naj bo vključeno v vsedržavni okvir križe železarskega sektorja. Ta adut je potegnila iz rokava deželna uprava Furlanije-Julijanske krajine na včerajnjem institucionalnem omizju o železarni. Deželna odbornica za finance in načrtovanje Sandra Savino je napovedala, da bo dežela zahtevala, naj italijanska vlada vključi tržaško železarstvo med primere tako imenovane »kompleksne industrijske krize«. Na podlagi 27. člena odloka o gospodarskem razvoju naj bi na ta način bili deležni sredstev za obnovno in razvoj, ki jih zakon predvideva. Deželi uradi že pripravljajo prošnjo, ki jo bo deželna vlada odobrila na prihodnji seji, je še poudarila Savinova.

Seje na sedežu predsedstva dežele so se udeležili predstavniki tržaške občine, tržaške pokrajine, prefekture, pristaniške oblasti, sindikalnih organizacij in Združenja industrijev. Srečanje je potekalo v dramatičnem vzdudušju. Lastništvo železarne, grupa Lucchini, je dan prej napovedala, da obrat naj bi ne imel prihodnosti. Dobička ne ustvarja, podjetij, ki bi bile pripravljene na prevzem, ni na obzoru. V takem položaju naj bi se do končno zaprtje bližalo s hitrimi koraki.

Institucionalni predstavniki, predstavniki sindikatov in industrijev so na sestanku ocenili, da lahko le skupni nastop reši železarno pred najhujšim. Udeleženci so menili, da bi morali o zadevi razpravljati na vsedržavni ravni, kajti morebitno zaprtje obrata bi imelo za tržaško gospodarstvo in za mesto družbeno tkivo enake posledice kot zaprtje obrata Ilva v Tarantu in železarne Lucchini v Piombinu. Obenem je bilo poudarjeno, da bi morali nadaljevati soočenje z ministrstvom za okolje, seveda v luči bodoče sanacije območja škedenjske železarne.

Odbornica Savinova je omenila tudi drugo možno pot: vključitev tržaške zadeve v okvir evropskega načrta za železarstvo. Slednji namreč predvideva izrecna finančna sredstva za preustroj industrijskih obratov. Deželna upraviteljica je obenem menila, da bi moralo institucionalno omizje spodbuditi pripravo načrta za pripravo tako imenovane prehodne dobe do leta 2015, ko bi morala železarna prenehati z delovanjem, obenem pa bi moral

nakazati kakšna bo gospodarska bočnost območja železarne.

Udeleženci institucionalnega omizja so soglašali tudi z dejstvom, da bi si moralno lastništvo železarne, grupa Lucchini prevzeti odgovornosti za »upravljanje sedanja krize v škedenjskem objektu.«

Pokrajinski tajnik sindikata CGIL Adriano Sincovich je ocenil včerajnje srečanje kot pozitivno. Vključitev vprašanja tržaške železarne v vsedržavni okvir ponuja priložnost, ki jo gre izkoristiti. Sicer bi tvegali, da bi se kaj kmalu znašli pred najhujšim scenarijem: zaprtjem železarne.

Sindikalne organizacije so na institucionalnem omizju poudarile, da bi se morali držati protokola, podpisanega 14. marca letos, po katerem naj bi imeli - do leta 2015 - dobri dve leti časa za preosnovno gospodarske dejavnosti na območju sedanje železarne. Le na ta način naj bi ohranili delovna mesta in bi tudi izboljšali vpliv industrijskega obrata na okolje, je poudaril Sincovich.

M.K.

Območje škedenjske železarne

KROMA

GOSPODARSTVO - Po odstopu pooblaščenega upravitelja Montesija

Sertubi: se bliža konec?

V tovarni naj bi po novem le barvali cevi - Po oceni Franca Palmana (UIL) visi na nitki 150 delovnih mest

Protest delavcev Sertubi pred dnevi na Velikem trgu

KROMA

Položaj tovarne Sertubi ostaja dramatičen. Pooblaščeni upravitelj Leonardo Montesi je odstopil, družba Sertubi-Jindal naj bi v kratkem imenovala novega upravitelja, ki naj bi mu bila poverjena preosnova industrijskega objekta.

Za sindikalnega predstavnika UIL Franca Palmana naj bi to bil »začetek konca« tovarne Sertubi. »Montesi je opravil svoje: objubljal je investicije, ki pa jih ni bilo, ohromil proizvodno dejavnost, saj so delavci v enem letu delali le pol drugi mesec, zagojil jo je krajevnimi upravami, saj se institucionalnih srečanj na prefekturi ni udeležil. Potem ko je opravil svoje, je odšel. S tem je odprt pot novemu upravitelju, ki naj bi mu bila poverjena preosnova objekta. V bistvu naj bi v tovarni le barvali cevi in jih nato z znamko Sertubi pošiljali po Evropi, ohranili pa naj bi le komercialno dejavnost. Na ta način naj bi kakih 150 uslužbencov od skupnih 208 izgubilo delovno mesto,« je žalostno izračunal Palman.

ZDRUŽENJE CONFINDUSTRIA - Posvet v avditoriju tovarne Wartsila

Z odvetniki o neizpolnjenih pričakovanjih nove reforme dela

V avditoriju tovarne Wartsila v dolinski občini je tržaško združenje industrijev Confindustria predložilo študijski posvet o reformi trga dela, ki jo je podpisala ministrica za delo Elsa Fornero, pravzaprav o t.i. fleksibilnosti tako v zaposlovanju kot v odpuščanju. Sicer je bilo srečanje specifično namenjeno pravnikom oz. odvetnikom, ki se bodo morali vsakodnevno soočati z novimi predpisi.

Po uvodnem pozdravu predsednika tržaške Confindustria in Wartsile Sergia Razeta se je odvetnica Alessandra Ferroni zaustavila pri doslej še neizpolnjenih pričakovanjih reforme, ki se je sicer rodila v neobičajno zamotanem kontekstu. Spomnila je na primer na priganjanja s strani evropskih oblasti oz. Evropske centralne banke, naj Italija že enkrat sprejme konkretne ukrepe za reševanje krize evropskega območja in naj torej nadomešča delovne sile v primeru upokojitve in naj spodbudi nove investicije. Italijanski tehniki so se prenagliili in povsem prezrlji dogovarjanje s socialnimi in drugimi partnerji. Kot je sama zaupala, nima o reformi trga dela pozitivnega mnenja, »nam odvetnikom je sicer zagotovila veliko dela, podjetjem pa res ne omogoča obstoja, kaj šele razvoja.« Skeptična je bila tudi glede ciljev, ki jih zasleduje reforma in navedla nekaj podatkov o začetni fazi uvažanja reforme: 93% malih podjetij je prekinilo vsakršno obliko pogodb, ki so ve-

Gostje včerajnjega posvetja v tovarni Wartsila

zane na izvedbo nekega projekta, kar 80% podjetij pa ne sklepa nikakršnih zaposlitvenih pogodb.

Odvetnica se je v nadaljevanju zaustavila pri analizi sprememb pri različnih oblikah sklepanja delovnih razmerij - se pravi za določen oz. nedoločen čas, pri samostojnem delu, pogodbah, ki so vezane na projekt in podobno. Seveda ni mogla mimo zaščite de-

lavcev, spremembe sistema socialnih blažilcev in členev na 18 ter priznala, da gre za nejasne ukrepe.

Za mikrofonom so se zvrstili še docent za delovno pravo na beneški univerzi Ca' Foscari Gaetano Zillio Grandi o fleksibilnosti odpuščanja delavcev in svetnik tržaškega prizivnega sodišča Lucio Benvegnù, ki je spregovoril o vlogi sodnika v novih kazenskih postopkih. (sas)

PODJETJE DIACO

Dodatna dopolnilna blagajna?

Za produktivno dejavnost in delavce tržaškega farmacevtskega podjetja Laboratori Biomedicali Diaco je bil včerajšnji dan dokaj pomemben. Na sedežu deželnega odborništva za delo so namreč podpisali dogovor za vložitev prošnje za podaljšanje (dodatev 6 mesecev) izredne dopolnilne blagajne za delavce podjetja na italijansko ministrstvo za delo. Pred tem sta morala stečajni upravitelj podjetja Diaco - družba S.M. Farmaceutici in sindikalne organizacije skleniti sporazum o brezplačni posodbi družbe za nov zagon produktivne dejavnosti. Sporazum hkrati predvideva tudi takojšnjo - ponovno - zaposlitev 33 delavcev podjetja Diaco za določen čas.

S.M. Farmaceutici si namreč prizadeva, da bi si na natečaju, ki ga je razpisalo tržaško sodišče, zagotovila dokončen prevzem podjetja Diaco. V tem primeru bo poskrbelo, da bo vseh 33 delavcev ohranilo službo.

OBČINA TRST - Finančni dokument odobren na drugi nočni seji

Septembrski rebalans je drago stal: štiri sejnine

Zaradi pomanjkljivosti ga je morala občinska uprava na vrat na nos popraviti

Tržaški občinski svet je vendarle spravil pod streho septembrski rebalans proračuna. Odobril ga je včeraj ob 1.30 zjutraj z glasovi levosredinske večine.

Opozicija je tudi k temu, obnovljenu proračunskemu dokumentu vložila celo vrsto popravkov. Od skupnih 124 jih je leva sredina osvojila štiri, vse iz vrst Gibanja 5 zvezd, ki so bili zgolj tehnične nareve, saj so predvidevali spremembe pri načinu finančiranja.

Desna sredina se je tudi na tej seji »proslavila« z vrsto kritičnimi pripomembami. Predvsem se je znesla nad odborniku za okolje Umberto Laurenija (SEL), ker naj bi storil malo ali nič za razvoj tako imenovane »zelene ekonomije«. V proračunu naj bi namreč ne bilo sredstev za namestitev fotovoltaičnih in drugih energetsko varčnih sistemov. Ko je hotel odbornik Laurenij odgovoriti na očitke, mu niso dovolili govoriti, češ da je že dvakrat prej posegl, replika pa da naj bi bila edinole v županovi domeni. Ozračje v občinski dvorani se je nenelektrilo in odbornik ni mogel do besede.

Za odobritev rebalansa proračuna sta bili potrebeni dve občinski seji. Na prvi, četrtek, je bila - na podlagi občinskega pravnika - prisiljena sklep umakniti, ker k do-

kumentu ni bilo priloženo mnenje rajonskih svetov, na območju katerih namenava občina opraviti nova javna dela.

Na pomanjkljivost je opozoril svetnik Ljudstva svobode Claudio Giacomelli. Zadeva je zagonetna, saj so v času, ko je bil Giacomelli odbornik v Dipiazzovi upravi, odobrili podobne rebalanse brez priloženih mnenj rajonskih svetov. Levosredinska opozicija očitno takrat ni bila tako pozorna na izvajanje določil občinskega pravilnika. Po domnevi svetnika Cosolini-jeve liste Roberta Decarlija naj bi Giacomelli opozoril na pomanjkljivost eden od revizorjev. Slednjega je imenovala že Dipiazzova uprava, v času desnosredinskega župana pa naj ne bi bil tako »pozoren« na spoštovanje pravilnika ...

Naj bo kakor kolikoli že, pomanjkljivost bo imela negativne učinke na občinsko blagajno. Namesto da bi rebalans odobrili na eni seji (ena sejnina), so jo na dveh. Ker sta se obe seji zavlekli čez polnoč, bo blagajna obubožana za štiri sejnine (na svetnika), h katerim bo treba prišteti tudi sejnine načelnikom skupin, ki so se sestali v soboto.

V kriznem času res nepotrebna potrata javnega denarja!

M.K.

KONVENCIJA - Za starejše občane

Občinske telovadnice v brezplačno uporabo

Občinska uprava je včeraj podpisala konvencijo s tremi združenji (vezama UISP in ACLI in društvo Benessere), s katero želi pri starejših občanih spodbuditi zdравo življenje in večjo možnost razgibavanja. Trst je kot znano mesto z zelo visokim odstotkom starejših: vsakih 100 otrok je v mestu kar 246 »dedkov«, medtem ko se italijansko povprečje suče okrog števila 145. Skrb za starejše občane je zato ena od prioriteta sedanje občinske uprave.

Na podlagi dogovora bodo lahko omenjena združenja brezplačno uporabljala sedem telovadnic prav tolikih občinskih rikreativijev. Telovadnice se nahajajo v ra-

zličnih mestnih predelih, v Barkovljah, Rojanu, Škednju, pri Sv. Ivanu, Sv. Alojziju, Sv. Vidu in v Ulici Settefontane. V zameno bodo morali njihovi trenerji in vzgojitelji organizirati razne oblike rekreacije, televadbe in motoričnih vaj za starejše občane. Petnajst odstotkov občanov z najnižjimi dohodki bo lahko tečaje obiskovalo brezplačno.

Dogovor so včeraj predstavili na tržaškem županstvu, sklep občinske uprave pa sta podpisali odbornica za socialne politike Laura Famulari in odbornica za izobraževanje Antonella Grim. Vse informacije nudijo na brezplačni zeleni številki Amalia 800 544544, ki jo je dala na razpolago služba Televita.

PROSEK - Protest svetnikov zahodnokraškega rajonskega sveta

Izpostava odprta le en dan v tednu

V pismu odborniku Ederi zahtevajo, naj bo urad odprt vsaj trikrat tedensko (kot je bilo domenjeno ...)

Tržaška občina je izdala sredi septembra tiskovno sporočilo, da bo s ponedeljkom, 17. septembra, stopil v veljavo »običajni urnik odprtja občinskih izpostav«. V sporočilu je bilo zapisano, da bo občinska izpostava za Zahodni Kras na Prosek uodprta »samo ob sredah od 8.30 do 12. ure in od 14. ure do 16.30.«

V bistvu: odprta naj bi bila le en dan in tednu.

Tako je tudi bilo.

Krajenvno prebivalstvo ni bilo z odločitvijo občinske uprave prav nič zavoljno, pa tudi rajonski svet ne. Na zadnji seji je razpravljal o zadevi in zavzel do levosredinske občinske uprave zelo kritično mnenje. Predsednik rajonskega sveta Roberto Cattaruzza je po seji pisal pristojniemu občinskemu odborniku za premoženje in decentralizacijo Emilianu Ederi in direktorju službe za decentralizacijo Lorenzu Bandelliju. Za-

ROBERTO
CATTARUZZA
KROMA

EMILIANO EDERA
KROMA

pisal je, da se je občinska uprava odločila za le enodnevno odprtje izpostave, ne da bi jih predhodno seznanila z odločitvijo. Po oceni svetnikov naj bi bilo znižanje urnika odprtja izpostave nič druga kot »prvi korak na poti njenega popolnega zaprtja«. Izpostava pa nudi neobhodno potrebovno službo krajanom, ki zaradi časovnih obremenitev ali starosti se ne morejo poslužiti drugih, bolj oddaljenih izpostav.

Rajonski svetniki so obsodili odločitev odbornika za decentralizacijo Edere in vodje pristojnih občinskih uradov in zahtevajo odprtje občinske izpostave vsaj tri dni tedensko, kot je bilo pred časom že domenjeno. Ob tem je Cattaruzza še zapisal, da bi moral občinskih upraviteljev upoštevati podpise, ki so jih junija lani zbrali domačini pod peticijo, v kateri so zahtevali odprtje izpostave kot je to veljalo dolga leta.

M.K.

Že Dipiazzova uprava je skušala pred leti v poletnih mesecih omejiti odprtje proseške izpostave. Takrat je rajonski svet pod vodstvom predsednika Brunice Rupla ostro protestiral in uprava je bila prisiljena sklep spremeniti, jeseni pa je izpostava spet delovala z običajnim urnikom, od ponedeljka do petka.

Lansko poletje je izpostava delovala le en dan v tednu, septembra pa je Cosolinijeva uprava »podaljšala poletni urnik« tudi na jesen (in zimo). Odbornik Edera se je izgovarjal, da občina nima osebja, ki bi ga zaposlila v izpostavi. Uprava je vendarle izdala razpis za uradnike z znanjem slovenščine, da bi jih zaposlila v proseski izpostavi. Pred meseci je Edera zagotovil, da bo urad začel kmalu delovati tri dni tedensko, kar pa se doslej ni zgodilo.

M.K.

BARKOVLJE

Spektakularna nesreča brez hujših posledic

Včeraj popoldne se je v Barkovljah, v bližini pivnice Bedfed, zgodila spektakularna prometna nesreča, ki pa k sreči ni imela hujših posledic. Avtomobil, ki ga je upravljala mama dveh otrok, se je iz še nepojasnjениh razlogov prevrnil na streho. Pri tem sta se po prvih informacijah reševalci takoj voznička kot oba otroka le laže poškodovali.

Nesreča, za katero naj bi bilo krivo verižno trčenje, je povzročila precej težav v prometu, ki je na Miramarskem drevoredu v poznejih popoldanskih urah dokaj gost. Posegli so mestni redarji, ki so več ur usmerjali promet, cesta pa ni bila nikoli zaprta.

Na kraju nesreče so bili tudi reševalci službe 118, ki so udeležencem v nesreči nudili prvo pomoč, in gasilci, ki pa jim sreči ni bilo potrebno poseči.

5. KORIDOR - Paoletti v Budimpešti z Brinkhorstom

Koordinator projekta svari pred nevarnostjo izgube sredstev

Paoletti je še posebej izpostavil strateško vlogo Trsta na križpotu mediterranskih transportnih koridorjev, saj je njegova geografska lega na stičišču 5. in jadransko-baltskega prometnega koridorja.

Posvet o integraciji tujih državljanov

V auditoriju muzeja Revoltella se bo danes ob 15. uri začel posvet o socialni integraciji tujih državljanov, ki ga prireja Pokrajina Trst. Srečanje bo ponudilo priložnost za širše soočanje o politkah integracije priseljencev. Za mikrofonom se bo vrstilo več gostov - predsednik deželne zveze pokrajine Upi Enrico Gherghetta, sociologinja Ornella Urpis, docent Pietro Basso, odvetnik Ferrero in predsednik FNSI Roberto Natale, ki bo predstavljal rimske listino (Carta di Roma), ki določa, kako morajo novinarji obravnavati prisilce za azil, priboržne in vse, ki prosijo za humanitarno pomoč.

Zapora cest ob prazniku Konji in vonjave mošta

V Medji vasi bo ta konec tedna zaživel že 5. praznik Konji in vonjave mošta, ki ga prireja Slovensko športno kulturno društvo Timava Medja vas - Štivan ob podpori Občine Devin Nabrežina, Pokrajine Trst in Dežele FJK. Občina Devin-Nabrežina je v Medji vasi že **od danes** (do torka, 9. oktobra) uvedla prepoved prometa in parkiranja na obeh straneh cestišča na območju trga med hišnimi številkami 5,9 in 17. Dovoljena po vožnja v obe smeri po opremljeni gozdni poti, ki povezuje hišno številko 1 s pokrajinsko cesto 34. Od petka, 5. oktobra, (do nedelje) pa bo prepoved parkiranja in prometa razširjena še na odsek od hišne šte. 17 do pokrajinske ceste 34. podobno bo tudi v Štivanu, kjer bo od petka prepoved prometa in parkiranja na obeh straneh cestišča na odsek pokrajinske ceste od križišča z deželno cesto 55 do hišne številke 15/e.

Moj teden z Marilyn v Mieli

V gledališču Mielu se nadaljuje predvajanje filmov iz niza Film Outlet. **Drevi** bo v 19. in ob 21.30 na platnu zaživel biografska drama **Moj teden z Marilyn** (My Week with Marilyn) Simona Curtisa v originalnem jeziku. Film prikazuje delček življenja ene najbolj znanih žensk na svetu Marilyn Monroe, ki jo je fantastično odigrala Michelle Williams, ki je za vlogo prejela zlati globus. Za vstopnino bo treba odšteti 4 evre.

Ludoteca v Naselju Sv. Mavra

Občine Okraja 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadružna L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteca delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure in v sobotah od 10. do 12. ure. Ludoteca je namenjena otrokom od 1. do 6. leta starosti. Za mesec oktober so predvidene ekspresivne delavnice: Prazne buče in Halloween prihaja. Informacije v Igralnem kotičku Palček na tel. št. 040-299099 od ponедeljka do sobote od 8. do 13. ure.

Srečanja v Rossetti

V gledališču Rossetti so se začela srečanja z avtorji in pričakovanjem začetka sezone, režiserji in igralci. V dvorani Bartoli bosta danes ob 17.30 gostila režiser Federico Bellone ter Saverio Marconi, ki bosta spregovorila o muzikalih, jutri pa se bosta Enrico Luttmann in Fulvio Falzarano ob isti uri poglobila v lik Steva Jobsa. Moderator obeh srečanj bo Stefano Curti, vstop je prost.

Urnik muzeja vzhodne umetnosti

Mestni muzej vzhodne umetnosti (Ul. San Sebastiano 1) je od torka do nedelje odprt med 10. in 13. uro ter med 15. in 18. uro. Za Barcolano (13. in 14.10.) bo odprt neprekinjeno od 10. do 18. ure.

Čestitke

*Da bi olajšala Abrahamu tego-
be častitljivih let, mu VANJA do Bož-
jega polja organizirala je avtobusni iz-
let. Soletniki ji želimo, da bi lep dan
z njim preživel v nadaljnjem bi-
la srečna in vesela.*

VANJA! Po pregledu članske knji-
ge smo ugotovili, da jih imas danes
2x25. Ob prilikti ti voščimo in ti želi-
mo še drugih 2x25. Vsi pri SK Brdina.

Danes praznuje častitljivih 90 let
naša članica **VESNA FONDA**. Vse
najboljše ter veliko sreče in zdravja
želijo vsi pri SKD Krasno polje Gro-
čana, Peseck, Draga.

Naša navdušena provošolka LE-
NA praznuje danes svoj 6. rojstni
dan. Želimo jih vse najboljše in da bi ta-
ko nadaljevala, nam pelā in igrala ter
se z nami zabavala. Vseh njenih 14 do-
mačih, še posebno Maruška in Miran.

Danes naša SAVA okrogle leta
slavi! Še veliko srečnih, zdravih in son-
čnih dni, ti iz vsega srca želimo vse mi.
Bivše kolege in kolegi s PD.

Izleti

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi na
enodnevni izlet v Frankolovo in oko-
lico pri Celju z raznimi ogledi v sobo-
tu, 6. oktobra, odhod z Opčin. Tel. št.:
00386-31372632.

KMEČKA ZVEZA prireja 14. oktobra
tradicionalni jesenski izlet na Praznik
kostanja v Bardu. Odhod avtobusa iz
Boljanca, ki bo peljal po običajnem
voznem redu, ob 7. uri. Informacije na
tel. 040-362941 ali v uradu Kmečke
zvezze.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA obvešča,
da se zaključuje termin za vpi-
sovjanje na izlet po Balkanu. Ogleda-
li si boste Slapove Krke, Dubrovnik,
Boke Kotorske in tipično dalmatinsko
torklo od 17. do 20. oktobra. Izleta se
lahko udeleži kdorkoli. Tel. št.: 040-
8990103 (Laura), 040-8990108 (Ro-
berta).

SKD IGO GRUDEN sporoča, da je izlet
v Škofljico, Turjak, Velike Lašče in na
Raščico v Trubarjevi mlin preložen na
nedeljo, 21. oktobra. Odhod izpred
cerkve v Nabrežini ob 8.30 in povra-
tek ob 19.30. Vpisi v Kavarni Gruden
ali pri Sergiju Kosmini v Nabrežini. In-
fo na tel.: 339-5281729.

Obvestila

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obveš-
ča, da so odprti vpisi v Glasbeno šolo
za otroke in mlade. Informacije na tel.
040-251101 (Bruno) ali 349-2512176
(Irina).

KRD DOM BRŠČIKI obvešča, da pote-
ka vadba pilatesa za redne in nove čla-
ne pod vodstvom prof. Mateje Šajna:
ob ponedeljkih ob 9.30 in ob 18.30; ob
četrtekih ob 19.15. Vpis in pojasnila:
Alenka 040-327053, 346-9520796 in
Mateja 00386-40303578.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča,
da poteka vadba ob torkih ob 18. do 19.
ure ter ob 19. do 20. ure, ob četrtekih
od 17. do 18. ure ter ob 18. do 19. ure.
Info.: 349-6483822 (Mileva).

PILATES - SKUPINA 35-55 SKD France
Prešeren iz Boljanca obvešča, da se
vadba Pilatesa odvija v Trubarjevi te-
lovadnici niže srednje šole Simon Gre-
gorič v Dolini. Urnik: ob torkih ob
18.30 do 20.30, ob petkih pa ob 19.00
do 21.00. Vabljeni nove tečajnice.

SKD ŠKAMPERE (Stadjon 1. Maj) va-
bi na tečaj kitajske vadbe »QiGong« ob
sredah 16.30-17.30. Informacije in
prijava na tel. 348-8607684 (Vesna
Klemše).

QI GONG - tečaj v dvorani SKD Igo
Gruden v Nabrežini, ob torkih ob
19.00 do 20.15 s pričetkom 2. oktobra.
Informacije in prijava na tel.: 335-
5926889 (Elizabet).

SK DEVIN obvešča, da ob sredah, od da-
nes, 3. oktobra dalje, od 20. do 21. ure
poteka telovadba po metodi Body and
mind v telovadnici »De Marchesetti«
v Sesljanu. Info na tel. št.: 335-6172590.

SKD VIGRED vabi danes, 3. oktobra, v
Štalco v Šempolaju ob 18.00 na me-
sečno srečanje z strokovnjakinjo za
zdravo prehrano Marijo Merljak, to-
kratno predavanje bo na temo: »Par-
kinsova bolezni, nespečnost, hor-
moni, mene...«.

**SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L.
KOŠIR** vabi slovenske filatelite na

Danes praznuje
90. rojstni dan draga teta
Vesna.
Še na mnoga leta v zdravju in
veselju ti kličejo
vsi tvoji

drugo srečanje, ki bo danes, 3. oktobra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Franciška, 20.

TI JE VŠEC PLES? SKD LIPA organizira v Bazovici začetni A1 in nadaljevalni A2 plesni tečaj latinsko/ameriškega plesa Salsa (za vse starosti). Voda bosta plesalca Branko in Vesna. Odvijajo se ob sredah od danes, 3. oktobra dalje, začetni A1 ob 20.30, nadaljevalni A2 ob 21.30 v telovadnici športnega centra Zarje v Bazovici. Prijave na št. 346-0192763 (tor.-pet., 15.30-19.00).

V DOLINI se začenja tečaj šivanja. Dobimo se danes, 3. oktobra, ob 17. uri v društvenih prostorih Valentijn Vodnik. **AŠD BREG** sporoča, da bodo v občinskem športnem centru S. Klabjan v Dolini stekle še sledenje dejavnosti: rekreacija odrasli, od 4. oktobra ob četrtekih ob 8.30; otroška telovadba ob 6. oktobra ob sobotah, skupina starejših ob 9.30 in skupina mlajših ob 10.30. Prisrčno vabljeni!

KRD DOM BRŠČIKI vabi na začetni in nadaljevalni tečaj vezenja z gospo Ma-
rico Pahor, ki bo v društvenih prostorih ob četrtekih od 16. do 18. ure. Vpis in informacije na prvem srečanju, ki bo 4. oktobra.

SKLAD MITJA ČUK prireja tečaj Qi Gong (Chi Kung), starodavne kitajske veščine, ki z gibanjem in dihanjem izboljša funkcije našega telesa, telesno držo in omogoča dobro psihofizično počutje. Ob četrtekih 18.30-20.00 ob 4. oktobra dalje v večnamenskem središču Sklada, Repentabrska 66 na Optičnah. Informacije in prijave: 335-5926889 (Elizabeth).

AŠD MLADINA organizira tečaj hip hop-a v petek, 5. oktobra, za predšolske otroke od 17. do 18. ure in za šolske otroke od 18. do 19. ure v rekreatoriju v Križu. Za info in vpise poklicite na tel. št. 347-0473600.

JUS TREBČE obvešča člane in vaščane, da sprejemamo proshič za nabiranje suh-
ljadi na jussarskih površinah KO Treb-
če v sezoni 2012/13 v petek, 5. oktobra,
od 17. do 19. ure in v nedeljo, 7. oktobra,
od 10. do 12. ure v Hiški u'd Ljenčice v Trebčah.

KD RDEČA ZVEZDA prireja tečaj moder-
nega plesa namenjen osnovno in srednješolcem. Predstavitev v petek, 5. oktobra, ob 20.30 na sedežu KD Rdeča Zvezda v Saležu. Začetek v sredo, 10. oktobra. Informacije na tel. 347-9773715 (Amber).

MOŠKI PEVSKI ZBOR POD LATNIKOM
začne vaje z novim pevovodjo Manu-
uelom Purgerjem v petek, 5. oktobra,
ob 19. uri v društvenih prostorih gle-
dališča F. Prešeren v Boljuncu. Vabimo
nove pevce, tudi iz širše okolice.

**ODBORNIŠTVO ZA SOCIALNO
SKRBSTVO OBČINE DOLINA** obvešča,
da bo v petek, 5. oktobra, ob 8.00 do
12.30 na Županstvu Občine Dolina -
dvorana občinskega sveta, pote-
kala pobuda »Dan srca« v sodelovanju
z združenjem Cuore amico iz Milj. Ob
tej prilikai daje občina Dolina na raz-
polago dva brezplačna krvna izvida na
osebo, za skupnih 200 izvidov.

TPP PINKO TOMAŽIĆ sporoča, da bo
v petek, 5. oktobra, ob 20.45 na sede-
žu na Padričah redna pevska vaja.

KD PRIMAVERA POMLAD vabi na de-
lavnico »Družinske postavitve« v so-
boto, 6. oktobra, od 9.30 do 18.30 v
dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini
št. 89. Vodi dr. Silvia Miclavec, članica
vsedržavne organizacije »ALCI-
Associazione Liberi Costellatori Italia«.
Informacije in prijave na tel. 347-
4437922, 334-7520208.

**SKD BARKOVLE, SKD IVAN GRBEC
IN SKD ŠKAMPERLE** v sodelovanju z
ZSKD vabijo v otroško dramsko
skupino otroke od 1. do 5. razreda
mestnih OŠ. Informativno srečanje
bo v soboto, 6. oktobra: ob 11. uri v
prostorih SKD Barkovle (Ul. Bonafata
6) z mentorico Eleno Husu; ob
10. uri v prostorih SKD I. Grbec (Ul.
di Servola 124) z mentorico Božo
Hratič. V prostorih SKD Škamperle
(Stadjon 1. Maj) z mentorico Pat-
rizio Jurinčič pa potekajo vaje ob so-
botah od 9. ure dalje.

SRENJA BOLJUNEC vabi člane na delo-
vno akcijo zagrajevanja pašnika pod
Koromačnikom. Zbirališče v soboto, 6.
oktobra, ob 8. uri pri Kalu.

BARKOVLE - V nedeljo, 7. oktobra, bo
po maši od 8. ure procesija Rožno-
venčne Matere Božje. Vila se bo ob
morju. Vabljeni so noše. Po procesiji
bo srečanje v domačem društvu (Ul.
Bonafata št.6).

MI SE GREMO GLEDALIŠČE - Skd Vi-
gred vabi v Štalco v Šempolaju, ob sre-
dah med 16. in 17. uro, otroke, ki obi-
skujejo zadnje leto vrtca, osnovno in
srednjo šolo na tedenska srečanja, kjer
bodo spoznali čarobni svet gledališča
in skupaj ustvarili pravo predstavo.

ROJANCANI vabijo na družabnost, ki bo
v nedeljo, 7. oktobra, na domačiji go-
spe Anite Peric pri Lajnarjih (ul. Olmi,
23) ob 17. ure dalje.

SIVANJE NOŠ pri SKD F. Prešeren - prvo
srečanje po počitnicah bo v ponedelj-
jek, 8. oktobra, ob 20.30 v društvenih
prostorih občinskega gledališča F. Pre-
šeren v Boljuncu.

OTROŠKE URICE o torkih v Narodni in
študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20,
ob 17. uri: 9. oktobra »Čarownica Vil-
ma«; 6. novembra »Dirka formule Či-
račara«; 27. novembra »Čarownica Mica
in severna zvezda«. Prioveduje Biserka
Cesar. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta!

60-LETNIKI iz vzhodnega Krasa se sre-
čamo v soboto, 27. oktobra, na večerji.
Javite se (in povabite še druge!) do
10. oktobra v večernih urah na tel. št.:
Neva 040-212403, Lučka 040-211889,
Darko 040-226386, Valter 349-
5984337 ali 040-2264641.

SKD VIGRED vabi v Praprotno ob 12. do 14.
oktobra na »17. kraški Oktoberfešt«
pod šotorom. Petek, 12. oktobra, ob
17.00 OPS in mladinska glasbena sku-
pina Vigred Kraški fenomeni, mla-
dinski orkester GD Nabrežina in an-
sambl Rock na Bndimi. Ob 19.00 kon-
cert z žensko klapo Fritule in moško
klapo Semikanta, ples z ansamblom
Kraški ovčarji. Sobota, 13. oktobra ob
15.00 ex tempore, taborniški kotiček,
turnir v briškoli, turnir v šahu, ob 16.
do 18. plesna delavnica, ob 18.00 na-
stop plesnih skupin Vigred in AŠKD
Vipava, ob 19.00 ples z ansamblom Ne
bojseg in Djem Jan Kavalom. Nedel-
ja, 14. oktobra, ob 9. do 9.40 zbirališ-
če za 17. pohod »Na Krasu je krasno«,
ob 13.00 ples z ansamblom Domači
Zvoki, od 15.00 do 18.00 otroški kotiček,
ob 15.00 kabaret (Irene Pahor in
Tatjana Malalan), nastop ladinskega
dua Cock, ob 16.00 muzikfest, ples z
ansamblom Kraški muzikanti.

SKD VIGRED prireja v nedeljo, 14. oktobra,
ob 16.00 v Praprotno pod šotorom
»17. kraški Muzikfest«. Vabljeni so
godci in pevci, ki igrajo na različne in-
strumente, le da so v postavi od dva do
številne skupine. Srečanje je razdelje-
no v dve kategoriji otroci do 14. leta in
odrasli, skupina je lahko tudi mešana.
Prijave do sobote, 13. oktobra na tel. št.:
380-3485480, tajnistvo@skdvigred.org.

SEDEMDESETLETNIKI iz občine Devin-
Nabrežina se srečamo na večerji v pe-
tek, 26. oktobra, v društveni gostilni v
Križu. Javite se do 15. oktobra na tel.
št. 040-200122 ali v večernih urah na
tel. št. 040-200812 (Rožica).

KAKO LEP JE TRST; ZTT in ZSKD va-
bita na sprehd ob slovenskem Trstu
z avtoricama vodnika Eriko Bezin in
Poljanko Dolhar: v soboto, 20. oktobra,
od 16. do 18. ure; v nedeljo, 18. no-
vember, od 10.30 do 12.30. Štartna to-
čka pri gledališču Miela. Pobuda v okviru niza
RAV FVG.

W SRCU SARAJEVA; NŠK v sodelovanju
z ZSKD vabi na ogled fotografks raz-
stave v okviru niza Raz\seljeni
S\paesati v petek, 26. oktobra, ob 17.30
v NŠK, Ul. sv. Frančiška 20. Mlado fotografinjo Irino Tavčar bo predstavil
Boris Grgić.

OD PRETEKLOSTI DO SEDANJOSTI -
Kakšna bo prihodnost Bosne? Srečanje
z novinarji Azro Nuhefendić, Christianom
Eliom, Ervinom Hladni-
kom Milharčičem in moderatorjem
Markom Sosičem v okviru niza
Raz\seljeni-S\paesati v sodelovanju z
ZSKD bo v četrtek, 15. novembra, ob
18.00 - Magazzino delle idee, Korzo
Cavour v Trstu.

TEČAJ DEKORACIJE TORT - Cake de-
sign pod mentorstvom Nastje Milič v
sodelovanju s SKD Primorec v sobo-
to, 20. oktobra, od 10. do 18. ure v
Ljudskem domu v Trebčah. Prijave in
informacije na tel. št. 040-214412 (ve-
černih urah - Zorka) ali na skdprimore-
rec@yahoo.it. Omejeno število mest.
SRENJA BOLJUNEC vabi člane, da vlo-
žijo prošnjo za sečnjo drvi v l. 2012/13.
Prošnje zbiramo

MIRAMARSKI PARK - Pobuda Fundacije FAI in Tržaške univerze

Skrb za ureditev parka bo dobila vsedržavni odmev

Z množičnim odzivom ljudi naj bi pridobili nekaj sredstev in spodbudili odgovorne

Miramarski park bo po številnih polemikah, ki so v preteklih tednih polnilo časopisne strani, ponovno v žarišču pozornosti, a takrat z dobrimi nameni. Tržaška delegacija fundacije FAI in Univerza v Trstu sta združili moči v skupnem projektu I Luoghi del Cuore, ki ga na vsedržavni ravni fundacija FAI izvaja že šest let. V sklopu tega projekta bosta izobraževalna ustanova in kulturno združenje apelirala na ljudi širom po Italiji, naj v sklopu omenjenega projekta oddajo svoj glas za tržaški turistični cvet v gumbnici - Miramarski park.

Več o pobudi I Luoghi del Cuore sta na včerajšnji tiskovni konferenci povdala odgovorna za tržaško delegacijo FAI in predsednica deželne delegacije FAI Tiziana Sandrinelli in rektor tržaške Univerze Francesco Peroni. Sandrinelljeva je pojasnila bistvo njihovega projekta, ki bo letos doživel že šesto izvedbo. Slišali smo, da ljudje na ta način lahko oddajo svoj glas in z njim povedo, kateri kulturni spomenik si po njihovem mnenju zaslужi posebno pozornost in obnovitvena dela. Samo lahni je svoje mnenje izrazilo 450 tisoč It-

Miramarski park je eden od biserov, ki so jih izbrali za letošnji natečaj FAI - I luoghi del cuore

ARHIV PD

lijanov, je povedala Tiziana Sandrinelli in dodala, da je to eden od konstruktivnih načinov za ohranitev kulturne

dedičine. Rektor Francesco Peroni pa je dejal, da se je njemu zdelo še posebej primerno, da po vseh polemikah

okrog Miramarskega parka podprejo civilno pobudo, katere namen je zbrati čim več podpisov, ki jih bo nato preštela in ovrednotila strokovna komisija fundacije FAI.

Naj namreč povemo, da ta fundacija ponavadi izbere deset znamenitosti, ki so zbrale največ podpisov, nakar ocenijo, katera izmed njih je nabolj potrebna restavtratorskih del. Čeprav gre za relativno majhno finančno pomoč, je to vseeno velik korak naprej, saj na ta način posredno lahko motiviramo tudi upravitelje kulturnih spomenikov, je še pristavila Sandrinelljeva.

Za vse tiste, ki bi radi oddali svoj glas za ohranitev in obnovitev Miramarskega parka, naj povemo, da to lahko storijo preko spletja (www.iluoghi-delcuore.it), izpolnitvijo razglednic v podružnicah bank Intesa Sanpaolo in na info-točkah fundacije FAI v Trstu (agencija Cividin Viaggi in Ul. Imbriani 11 in knjigarna Minerva). Podpise pa bodo zbirali tudi v kavarni Operne hiše Verdi, in sicer med 10.30 in 12. uro. Kampanja bo trajala do 31. oktobra, njen namen pa nikakor ni ustvarjati nove polemike z institucijami, ki upravljajo turistični in kulturni simbol našega mesta, sta včeraj še poučarila pobudnika. Radi bi le opozorili širšo javnost na škodo, ki jo (ne)hote doživljajo kulturne znamenitosti, sta zaključila včerajšnja govornika in spomnila, da se moramo zavedati lastne dedičine. (sc)

DOLINA - V vaškem jedru, kjer je nekoč že deloval frizer

Nov frizerski salon

Odprla ga je Katja Bratos, izšolana frizerka - Pričakuje ženske in moške stranke

V strogem vaškem jedru Doline je od torka odprt nov frizerski salon, ki ga upravlja Boljučanka Katja Bratos (**na sliki Kroma**). Katja se je izšolala za frizerko in je nekaj let delala pri frizerjih v mestu, nazadnje pa na Proseku. Njena želja je bila, da bi imela svoj salon in da bi ga tudi sama upravljala. Dobila je primeren prostor v Dolini, prav tam, kjer je pred leti že deloval frizer, ga okusno opremila in sedaj je salon na voljo bodočim strankam, tako ženskim kot moškim.

Na otvoritvi se je v soboto pozno popoldne zbral veliko prijateljev in znancev, pa tudi Dolinčanov, ki so veseli, da se v vaškem jedru, kjer so eno za drugo zaprljali trgovine in gostilne, spet nekaj dogaja in da je salon v rokah domaćinke.

Za vse tiste, ki bi radi oddali svoj glas za ohranitev in obnovitev Miramarskega parka, naj povemo, da to lahko storijo preko spletja (www.iluoghi-delcuore.it), izpolnitvijo razglednic v podružnicah bank Intesa Sanpaolo in na info-točkah fundacije FAI v Trstu (agencija Cividin Viaggi in Ul. Imbriani 11 in knjigarna Minerva). Podpise pa bodo zbirali tudi v kavarni Operne hiše Verdi, in sicer med 10.30 in 12. uro. Kampanja bo trajala do 31. oktobra, njen namen pa nikakor ni ustvarjati nove polemike z institucijami, ki upravljajo turistični in kulturni simbol našega mesta, sta včeraj še poučarila pobudnika. Radi bi le opozorili širšo javnost na škodo, ki jo (ne)hote doživljajo kulturne znamenitosti, sta zaključila včerajšnja govornika in spomnila, da se moramo zavedati lastne dedičine. (sc)

BARKOVLJE - Prva povojna generacija maturantov slovenskega učiteljišča v Trstu

Srečanje ob 60-letnici mature

Vzgajali in opismenjevali so mnoge generacije učencev - Na srečanju so v veseljem razpoloženju obujali spomine

Pri Sireni v Barkovljah so se v veleni družbi, s slovenskim narodnim šopkom v rokah, pred nekaj dnevi zbrali: Ljuba Smotlak, Vesna Zahar, Vera Pertot, Maruška Gerdol, Žarko Kerševan, Sergij Korošec in Alojz Milič. Z njimi je bil tudi nekdanji ravnatelj Egidij Sternad. Vzdusje je bili enkratno, skoraj kot pred desetimi leti v Boljuncu, le da je bilo prisotnih polovica manj. Težko bi ugotovili, da praznujejo 60-letnico mature.

Leta 1948 so v Trstu ustanovili slovensko učiteljišče, v katerega so se vpisali mladi navdušenci, ki so žejno hтели postati slovenski učitelji. Enaindvajset jih je leta 1952 maturiralo. Svoje poslanstvo so z odgovornostjo opravljali po raznih naših šolah, kot je bilo to takrat samo posebi umevno. Mnoge generacije so vzgajali in učili opismenjevanja, računanja in še mnogo drugega.

Verjetno je marsikdo na sliki prepozna svoje nekdanje učitelje in gotovo obuja spomine. Tudi na tem srečanju so se prisotni pogovarjali o svojih učencih, kot tudi o svojih profesorjih, s katerimi

Udeleženci družabnega srečanja ob 60-letnici mature

KROMA

so še skupaj proslavljali 40. obletnico.

Ob 50-letnici mature je bil z njimi samo prof. Shart, ki je prisotnim zagotovil snidenje čez deset let, a se mu to

žal samo za malo ni uresničilo. Od 21 maturantov iz leta 1952, jih danes v naših krajih živi še enajst, saj so se trije izselili, šest pa jih žal ni več med nami.

Obujali smo spomine na vse. Lep pozdrav vsem!

Nazdravimo jih še na mnoga zadovoljna leta!

DOBRO POČUTJE

Quigong, za mir in harmonijo telesa

Qigong (beri: či kung) je starodavna kitajska veščina, ki so jo Kitajci že pred 4.000 leti uporabljali v vsakdanjem življenu kot zdravilno tehniko in za krepitev telesa. Termen Qi (beri: či) pomeni dobesedno zrak, dihanje, toda o či-ju govorimo najpogosteje v kitajski tradicionalni medicini, v borilnih veščinah, v budizmu in taoizmu. V teh primerih pomen či-ja je dih, vitalnost ali notranja energija oziroma življenska energija.

Gong ali kung pa pomeni delo, gibanje ali vaja. Zato lahko prevedemo qigong kot "delo z energijo" ali "vaje dihanja".

Qigong izvajamo s počasnimi gibi. Namen gibov je spodbuditi kröjenje življenske energije v našem telesu, ki ji pravimo qi (či). Či se v našem telesu pretaka po meridianih, to je energijskih kanalih.

Težko je razložiti in razumeti kaj je notranja energija (či). Primer sta svetloba in veter, oba sta nevidna, ju pa čutimo. Notranja energija zaobjema celotno telo in se stalno giblje. Če je pretok či-ja v dolochenem meridianu moten oziroma blokiran, se pojavi neravnovesje v telesu, ki lahko dolgoročno pripelje do bolezni.

V današnjem življenu je težko obdržati ravnovese notranje energije. To je odvisno od same značilnosti posameznika, od starosti, vrste poklica, okolja v katerem živimo in kako živimo. Poleg tega tuji količina energije posameznika odvisi od kakovosti naših virov energije ki so hrana, dihanje in počitek. Ker v naši družbi "ne poznamo miru", ga odkrijemo preprosto v sebi. Pravilno dihanje krepi telo, um in duh. Veliko ljudi se ne zavedata da nepravilno diha. Dihanje privede do sproščenosti in nove moći.

V prenesenem pomenu torej qigong pomeni trening oziroma krepitev življenske energije. Z redno vadbo dosežemo nemoten pretok energije po telesu in s tem energijsko ravnotežje v telesu. Ravnotežje nam prinese pozitivne učinke kot so: zmanjšanje stresa, dobro počutje, notranji mir, zmanjšanje bolečin, zadovoljstvo in fizično zdravje. Pretok energije po meridianih lahko zaznamo med vadbo qigonga v obliki šibkih električnih impulsov ali kot povisano temperaturo, šibke vibracije. Vsaka oseba je pač svet zase in občutki so različni.

Kako poteka vadba qigonga?

Začnemo z vajami za sprostitev sklepov in prebjeganje či-ja. Vажno je sprostiti um, odstraniti negativne misli in občutke, to se naučimo z dihanjem. Z redno vadbo prebudimo občutljivost do nas samih in okolja v katerem živimo. Vaje praviloma ne zahtevajo posebnih fizičnih naporov in je primera za ljudi vseh starosti in obeh spolov ne glede na fizično moč.

Vaje ali gibe lahko izvajamo sami doma ali na delovnem mestu. Najbolje in najbolj učinkovito pa je seveda v naravi. Idealni kraji so v gorah, pri jezerih, pri slapu, v gozdovih, kjer so iglavci. Posamezne gibe lahko ponavljamo mnogo krat po občutku. Vaje so zdravilne in nam dajejo takojšnje dobro počutje. Pri vadbi gre za izmenjavo življenske energije med telesom in vesoljem-naravo.

Možnost vadbe qigonga imamo tudi pri nas v Trstu in sicer v mestu na Stadionu 1. maj. SKD Škamberle (info: 348 8607684 Vesna Klemše) in na Krasu na Općinah v večnamenskem središču Sklada Mitja Čuk in v Nabrežini v dvorani Igo Gruden (info: 335 5926889 Elisabet Žerjal).

O NAŠEM TRENUTKU

Postana voda slabe politike

ACE MERMOLJA

Opominjajo me, da postajam z leti vedno bolj praktičen ali pragmatičen, kot se temu pravi v politiki. V resnici ohranjam nekatera načela, v idealistično-načelni luči ločujem to, kar je (po mojem mnenju) dobro in kaj je slabo. Uporabljam pa še stiri kategorije in sicer, kaj je možno in kaj ni, kaj je uresničljivo in kaj se ne zdi uresničljivo. Praktične kategorije možnosti so zame pomembna postavka, s katero ocenjujem politiko in politike.

Ko pišem, je javno mnenje pretreseno od škandalov v Laciu. Dodajmo Lombardijo, kjer bi bilo potrebno, da gubernér odstopi. Sodniki, finančni stražniki in svobodni novinarji pa so že na delu v drugih deželah Italije. Menim, da bodo skoraj povsod našli primere neupravičene in neopravičene, to je samopašne, uporabne javnega denarja.

V krizi, ki jo doživlja Italija, spričo množice ljudi, ki nimajo dela, so v do-polnih blagajn, imajo borne pokojnine, skratka, živijo na robu revščine ali pa so že v njenem objemu, je nesprejemljivo, da si prestevilni politiki in njihovi pajdaši dovolijo trditu javna sredstva v osebne namene in za osebne kaprice. Ljudje smo zaprepadeni in naj se vodilni politiki ne čudijo, če se utrijevajo mnenje, da so vsi enaki ali vsaj med sabo podobni.

Umiriti razbrzданo ceno politike in dodatne korupcije je načelno nujno in v praksi možno. Odžagati vsaj nekatere ko-renine zla v politiki se mi zdi nekaj, kar lahko prične udejanjati sedanja »tehnična« vlada, prihodnja pa naj ima to kot eno izmed prioritetnih načel. V nekaj tednih lahko senat in poslanska zbornica sprejmeta zakon proti korupciji, ki je izdelan. Vlada lahko predstavi dodatno zaupnico in državljanji bodo videli, kdo je resnično proti korupciji in kdo si ma-si usta z besedami.

Obstajajo še drugi možni ukrepi.

Predstavljam si jih kot naiven državljan, ki je delal v zasebnih podjetjih in je bil občinski svetnik v časih, ko so še sejni-ne direktno partiji. Osebno torej ne razumem, zakaj v Italiji ni možno uvesti ja-sne plačilne kriterije za politike na različnih ravneh. Poslanci, deželnii svetniki, župani itd. naj imajo glede na odgovornosti svoje fiksne plače in dovolj. Ne zagovarjam nizkih plač, vendar naj bo do prozorne in objavljene na spletu.

Politiki naj imajo plačo, določen naj je bo pokojniški sklad in določena naj bo odpravnina. Glede na funkcije, naj bo jasno, za katere stroške imajo določni pravico do povračila in konec. Stroške naj opravijo na pristojnih mestih, kot to de-lajo uslužbenci vseh zasebnih podjetij. Neopravičljivih beneficijev ne bi smelo biti v političnem slovarju.

Nisem proti ukinitti podpor političnim strankam, ker je to demagogija. Ukinjanje javnih in prozornih podpor pospešuje domišljijo, kako drugače pri-dobiti sredstva. Ponovno pa ne morem razumeti, zakaj stranke nimajo resničnih nadzornih svetov in zunanjih rezivorjev, kot jih imajo poštena podjetja. Proračuni in obračuni strank naj bi bili prozor-ni in dostopni oceni javnosti.

Težje zasegljivi so sistemi, ko ne-ka javna uprava financira zasebnike, le ti pa po tajnih kanalih viračajo skupinam in posameznikom del podpore v obliku raznih beneficijev in plačil. Potreben je to-rej zakon proti korupciji, vendar je pri teh rečeh izjemno pomembna vloga opozicije, ki ima kot prvo nalogo, da nadzoruje početje večine in njenih vlad. Ta vlo-ga opozicije očitno ni dovolj markantna.

Opozicija naj bo prvi varuh ko-rektno uporabljenih sredstev. Ni do-pustno, da delajo le odbori, svetniki pa dovolj ne pazijo, kaj jim vlade in odbori ponujajo v odobritev. Korupcija se običajno skriva v zelo nezanimivih

postavkah in odlokih. Neaktivnost opozicije pri nadzoru krepi mnenje, da so »vsi enaki«.

Menim, da sem našel le nekatere osnovne stvari, ki so uresničljive, toliko bolj sedaj, ko strankam in politiki preti, da jih »povozi« antipolitika. Vrata so ji odprta. Bojim se plazov demagogije, ki izkorističajo splošno jezo. Že sama mučna priprava novega volilnega zakona kaže, s kakšno težavo se stranke odpovedujejo zasebnim računom in gledajo na neko občo korist in voljo.

V članku bi se ponovno dotaknil vprašanja finančiranja manjšinskih de-javnosti. Možnost, da bi organizacijam črtali 40 odstotkov sredstev je katastro-falna. Pri teh številkah so predsedniki in člani upravnih odborov naših organizacij in ustanov dejansko nemočni. Ko bi se napoved uresničila, bi manjšinska or-ganiziranost nazadovala za več desetlet-ji. Ubili bi dejavnosti, upravni odbori bi morali odpuščati kakovostne ljudi ali pa enostavno prekiniti z dejavnostjo, saj manjšina nima organizacij, kjer bi bilo zaposlenih preveč. Srednje število je mi-nimalno in nižje.

Menim, da tehnična vlada in kdor jo podpira, težko prevzame tolikšno od-govornost. Znotraj zaščitnega zakona so vendarle možne nekoliko drugačne pre-razdelitve sredstev. Organizacije bodo verjetno v vseh primerih prejete manj, vendar naj bo ta »manj« tolikšen, da se lahko z varčnostjo izmažejo. Drugače bo-mo dvakrat jezni: kot državljan in kot Slovenci. Glede na bakanalije, o katerih sem pisal, smo Slovenci smešno nizka postavka. Pa še to: tudi Dežela FJK ni svel-tal zgled dobrega upravljanja. Njena vla-da je bila do manjšinskega vprašanja in-diferentna. Čas je, da se Dežela zbudi in še nato imajo smisel najavljenje konfe-rence. Vleči manjšino žejno preko vode res nima smisla.

MARIBOR - V Muzeju narodne osvoboditve

Razstava ob obletnici najbolj množičnega poboja talcev

V enem samem popoldnevu 2. oktobra 1942 so nacisti usmrtili 143 talcev

V Muzeju narodne osvoboditve Maribor (na posnetku) so včeraj odprli razstavo z naslovom "Danes sem bil obsojen na smrt", s katero obeležujejo 70. obletnico najbolj množičnega poboja talcev v Mariboru. Razstava poslovilnih pi-sem in drugih dokumentov prikazuje na-silje nad talci na slovenskem Štajerskem med leti 1941 in 1945. Po besedah di-rektorice muzeja Aleksandre Berberih Slana so za razstavo "najbolj pretesljivih in najbolj žalostnih pričevalcev naše zgodovine" odločili, ker želijo na pri-meren način obeležiti 70. obletnico naj-bolj množičnega poboja talcev v Mari-boru, hkrati pa upajo, da se bodo ljudje iz tega tudi kaj naučili.

Razstavljena bodo poslovilna pi-sma, ki so jih pred smrtno napisali talci. "Gre za pretresljive izpovedi, ob katerih se človek vpraša, kaj bi storil sam, če bi bil tik pred smrtno in imel pred sabo le list papirja," je na včerajšnji novinarski konferenci povedala direktorica. Poleg pisem bodo na ogled še arhivsko in fotografsko gradivo ter osebni predmeti ljudi, o katerih razstava prikoveduje. Večinoma so bili to sodelavci ali pripadniki osvobodilnega gibanja, ki so jih naci-

sti med vojno usmrtili, njihovo smrt pa objavili z razglasili. Ljudi, ki so bili usmrčeni, ni obsodilo nobeno sodišče, ampak je o njihovi usodi odločal komandant var-nostne policije in varnostne službe na Spodnjem Štajerskem.

Z odločbo o smrtni kazni so bili po-litični jetniki seznanjeni neposredno pred ustrelitvijo. V zadnjih trenutkih svo-jega življenja so lahko napisali poslovilno pisma svojim najdražim. Po 2. oktobru 1942 pa tudi to ni bilo več dovo-ljeno, zato so jih nekateri pisali na skri-vaj. V Mariboru so prvji streljali talce 24. in 25. avgusta 1941. Do zadnjega obja-vljenega streljanja 3. aprila 1945 je bilo na slovenskem Štajerskem ustreljenih 66 skupin talcev, eno skupino so obesili.

Med skupno 1590 usmrčenimi je bilo 82 žensk. Po narodnosti so bili ve-činoma Slovenci, po poklicu pa delavci, kmetje in obrtniki. Največ talcev, kar 866, je bilo ustreljenih leta 1942. V enem sa-mem popoldnevu 2. oktobra 1942 so na dvorišču mariborskih sodnih zaporov usmrtili 143 talcev. Žalostno obletnico so v Mariboru obeležili tudi v soboto s slo-vesnostjo pred spomenikom na ulici Tal-cev. (STA)

PISMA UREDNIŠTVU

Tadej Valjavec se vrača

Direktor mednarodne kolesarske dirke ZŠSDI Radivoj Pečar je v intervjuju za Primorski dnevnik za-del v črno, ko je napovedal, da bo na letošnjem svetovnem prvenstvu v cestni vožnji s člansko konkurenco obračunal Belgijec. Pravzaprav je Philippe Gilbert s konkurenco do-besedno pometel.

Lonjski strokovnjak, ki so mu bila vsa ta leta v gosteh številna zveneca imena, celo poznejši svetovni prvak med poklicnimi kolesarji, je imel prav tudi tedaj, ko je primerjal rezultate, ki so jih dosegle na Nizozemskem itali-janske in slovenske ekipe. Slovenci so se z zlato in srebrno medaljo bolje odrezali od Italijanov, ki so odnesli do-mov bronasti medalji, in to po zaslu-gi deklet, sicer priznanih specialistik v samem svetovnem vrhu.

Seveda je Pečar popolnoma pravi-vilo ocenil tudi razloge za neuspeh enih in drugih v članski konkuren-ci. Dovoljujem si nekaj pripom. Pri Slo-vencih je glavni adut Jani Brakovič po-vsem odpovedal, ker je zaradi pre-obremenjenosti (in samo malenkostno zaradi poškodbne na Touru) »pregorel«, a podobno velja za njegove kolege, od katerih bi se bil lahko kvečjemu Borut Božič uvrstil med peterico ali sedme-rico najboljših v primeru končnega sprinta.

Italijanska pomljena reprezen-tanca prav tako ni mogla biti kos bel-gijskim in španskim velikonom, vpra-šujem se pa, ali je bila tako drastična pomladitev res potrebna. Ali bolje po-vedano, je bila izbira selektorja res samo moralizacijski signal proti dopin-skim pojavom, ali pa ji je botrovalo kaj drugega?

Osebno mislim, da je treba vsa-komur omogočiti popolno rehabilita-cijo, če si jo le zasluzi. Vzemimo pri-

mer Tadeja Valjavca, enega najboljših slovenskih poklicnih kolesarjev, ki se mu bo konec tega leta iztekel dvolet-na prepoved nastopanja na dirkah. Ko sem ga srečal na Pokljuki, kjer ima pre-stižni hotelski objekt Vila Triglav, in kjer vneto tudi trenira, mi je povedal, da bo januarja 2013 nadaljeval športno kariero. Zaenkrat sicer ne bo mo-gel nastopati na najvažnejših eno-dnevnih ali etapnih dirkah, kjer se je svojih dni odlikoval predvsem kot gorski vozač, kajti marsikdo ga bo gle-dal postrani, bo pa lahko računal na zvestega sponzorja, ki ga ves ta čas ni zapustil. Dirkal naj bi za turški klub Manispor, s katerim se je dogovoril pred izrekom kazenske razsodbe, po-tem ko je bila prva oprostilna.

Med Tadejevimi podvigi naj omenim 9. mesto na italijanskem Gi-rui, 10. mesto na Touru, zmago na mla-dinskem Giru, lovoričko slovenskega prvaka in številne odlične dosežke na krožnih dirkah po Švici, Nemčiji, Ita-lijiji, na enodnevnih dirkah, pa še udeležbo na treh Olimpijadah. Uspehov bi bilo lahko mnogo več, ko ne bi bil prisiljen »delati« za druge, tudi za dirkače, ki bi jih lahko sicer zlahka premagal. Kot njegov (ampak ne samo njegov) navijač mu želim, da bi mu tudi v prihod-nje soproga Mateja, hčerkica Klara in sinko Erazem skupaj z vsemi prijate-lji, znanci in sicerjimi navijači ploskali ob novih uspehih. Videl sem, kako vrti pedala, in verjemite mi, da je v izvrstni formi. Upam le, da ne bo kdaj naletel na selektorskega moralizatorja.

Drago Gašperlin

ZANIMIVOSTI - Po pisanju La Voce del Popolo

Za Italijane je Ragusa Dubrovnik

REKA - Turisti iz Avstrije in Nemčije, ki letujejo v hrvaški Istri, bolj uporabljajo italijanska imena mest in krajev, kot italijanski turisti. Med slednjimi naj bi bila razširjena nava-da, da uporabljajo hrvaška imena krajev v Istri in Dalmaciji, piše La Vo-ce del Popolo. Ta pojav je treba pri-pisati dejству, da je Avstro-ogrška monarhija v glavnem uporabljala itali-janska krajevna imena, ki so torej ostala nekako v navadi in zavesti med Nemci, Avstrijci in tudi Madžari. Med Italijani očitno te zavesti ni ali pa je ni dovolj. Reški dnevnik pri tem navaja, da veliki italijanski časniki, ki pi-šejo o Istri in Dalmaciji, zelo pogosto navajajo hrvaška oziroma slovenska imena krajev na narodno mešanem

območju, kjer živi italijanska narod-na skupnost. Dubrovnik je Dubrovnik in ne Ragusa. Edini imeni, ki se sko-raj vedno pojavljata v italijanski razli-čici sta Rijeka-Fiume in Split-Spalato.

Predstavniki italijanske skupno-sti v Sloveniji so pred kratkim znova opozorili, da ima Slovenija na papirju zelo dobre zaščitne zakone in manjšini naklonjeno ustavno ureditev, v praksi pa je dejanske dvojezičnosti v koprski, izolski in piranski občini žal vedno manj. Glavnina italijanske skupnosti sicer živi na Hrvaškem, kjer je manjšina formalno dobro zaščite-na, »de facto« pa tudi tam ni vse ro-žnato. Italijani imajo tako v Sloveniji, kot v Hrvaški zajamčenega zastopni-ka v državnem parlamentu.

Dubrovnik je za Italijane Dubrovnik in ne Ragusa

TV SLO1 - TV serija

Od nedelje Tito, zadnje priče oporoke

Na Televizijo Slovenija priha-ja serija Tito, zadnje priče oporoke avtorja Lordana Zafranovića, ki je bi-la izredno dobro sprejeta na Hrvaškem. Serija bo na sporedu vsako ne-deljo ob 20. uri na 1. programu TV Slo-venia, prvi del pa bo v nedeljo, 7. oktobra.

To je intimna zgodba zadnje ga-pričevanja prič o njihovem in Ti-to-temu življenju v 13 epizodah. Serija temelji na ekskluzivnih zgodbah iz Titovega osebnega, političnega in državniškega življenja. Namen serije je ni politična ocena Tita ali zgodo-vinskih dogodkov 20. stoletja. Z znanimi zgodovinskimi dogodki, po-vezani s Titom, ga pokaže kot »običajnega neobičajnega človeka«, brez cenzure in brez ideološkega opred-elejvanja. Serija prav tako ne obide iz-zivov časa, v katerem je živel Tito in njegove odgovore na izzive, točno take, kot so bili. V ospredju te dokumentarne serije je Tito kot človek »iz-mesa in krvi« in ne kot nespornej velikan ali karizmatična osebnost sve-ta v 20. stoletju.

Prva epizoda govori o Titovem rojstvu, njegovi družini, odraščanju, šolanju, prvi korakih v širni svet, prvi vojaških izkušnjah na ruski fronti, prvi velikih ljubeznih, važnih prijateljstvih in prvi bitkah na levi-ci - do 1937. leta. V tej epizodi se srečamo z najstarejšimi Titovimi sode-lavci. Prvič v seriji spregovori važna priča dobe Herta Hass, Titova druga soproga, o svoji in Titovi veliki ljubezni, od prvega naključnega srečanja v Parizu do skupnega intimnega življenja in legendarnega dela na le-vici v predvojnem Zagrebu.

TRŽAŠKI KONSERVATORIJ - Poskus muziciranja na daljavo

Mario Brunello protagonist glasbenega eksperimenta Lola

Čelist je nastopal v živo, najprej s kolegi, ki so igrali iz Benetk nato pa iz Ljubljane

Trieste Next, evropski salon inovacije in znanstvenega raziskovanja, je ob koncu prejšnjega tedna preplavil Trst z obilico dogodkov, ki so bili odlična hrana za možgane, pa tudi za dušo: veliko predavanj je bilo posvečenih hrani in prehrani v okviru projekta Save the Food, imenitni predavatelji pa so obravnavali tudi filozofijo, psihologijo, literaturo, ekonomijo, znanost v vseh odtenkih, ne nazadnje je bila prisotna tudi glasba.

Pred časom smo poročali o novi tehnologiji, ki se je rodila na tržaškem konservatoriju Tartini in pričevala k sodelovanju vrsto glasbenikov in informatikov: projekt LOLA – Low Latency A/V streaming system bi lahko v preprostih besedah orisali kot poskus oddajanja na daljavo brez običajne zamude, ki je do silej onemogočila absolutno sinhronijo med sliko in zvokom. S pomočjo novih prevodnih kanalov, ki so jih razvili informatiki, se je razkorak skoraj izničil in le najbolj občutljivo uho lahko še zaznava tisočinke sekunde razlike. Praktične aplikacije novih dosežkov so lahko koristne na več področjih: ideja se je rodila med glasbeniki, ki so si omislili možnost skupnega muziciranja iz različnih krajev, lahko pa postane uporabna tudi v kirurgiji in v neštetih drugih okvirov.

Ziv dokaz uspeha je konservatorij Tartini organiziral v sodelovanju s celo vrsto ustanov: z beneškim konservatorijem Benedetto Marcello, z ljubljansko Akademijo za glasbo, z univerzami iz Trsta, Benetk in Ljubljane, z raziskovalno ekipo GARR, ljubljansko informatično ekipo ARNES, dolga je tudi vrsta strokovnjakov, ki so vložili svoje znanje: dr. Claudio Allocchio, prof. Paolo Pachini, prof. Nicola Buso, inž. Carlo Drioli, dr. Marino Pavanati, prof. Miran Slobodjanac, dr. Matjaž Batič, Giacomo Bisaro, dr. Giorgio Giorgetti in prof. Paolo Zavagna. Vsi so bili deležni tople Zahvale predsednika tržaškega konservatorija Maria Diega, ki se je zahvalil tudi javnim upraviteljem za podporo. Deželo FJK je zastopala dr. Del Bianco, tržaško občino odbornica Antonella Grim; ravnatelj konservatorija Massimo Paravel je izrazil svojo ganjenost ob uspehu zamisli, ki se je rodila pred petimi leti in naletela na veliko zanimanje še bolj v tujini kot v Italiji. Kot Diego, je tudi on podčrtal dejstvo, da ime konservatorij ne po-

Mario Brunello je
ubranu koncertiral
s tremi čelisti, ki so
nastopali v
Benetkah

KROMA

meni trdovratne navezanosti na zastarelo, temveč tudi odprt pogled na bodočnost.

Claudio Allocchio in Paolo Pachini sta orisala tehnične značilnosti povezave med Trstom, Benetkami in Ljubljano, opozorila sta tudi na problem različnih akustičnih pogojev, v katerih glasbeniki igrajo, medtem pa je v žal pretesni dvorani (odziv občinstva je bil množičen) raslo pričakovanje na žal prekratek eksperimentalni koncert, čigar protagonist je bil eden največjih čelistov našega časa, Mario Brunello. Preprost in pristran kot vedno, je mojster pozdravil trojico čelistov, ki so igrali iz Benetk (Angelo Zanin, Ester Vianello in Valerio Cossu), poskrbel za uglaševanje, namenito pa preplavil dvorano s svojim pojocim glasbilom.

Najprej smo poslušali priredobo Mozartove Ave Verum in težko je opisati hrepenečo molitev, ki je iz Brunellovega violončela segla v naše duše s čustveno močjo, ki je včasih niti človeški glas ne premore. Trijed beneški čelisti so ostali nekoliko v ozadju, delno zaradi nemogoče konfrontacije z enkratnim umetnikom,

delno zaradi črnobele slike na ekranu, pa tudi zaradi zvočnega nivoja, ki še ni bil najbolje uravnotezen. Mozartu je sledila skladba Brunellovega prijatelja in kolega Giovannija Sollime Terra-Aria, v kateri je bolj natancen poslušalec v hitrib pasažah opazil rahel razkorak med Trstom in Benetkami.

Tudi streaming z Ljubljano je odlično uspel: z Brunellovo omamljivo muzikalnostjo sta se soočila čelistka Uršula Ivanuš Iwaki in Erazem Grafenauer na lutnji, oba v spremljevalni vlogi mojstra, ki je čudovito interpretiral Vivaldijev Sonat a-mol. Tekniki so izboljšali zvočno ravnovesje in poskus skupnega muziciranja na daljavo ni bil samo paša za tehnološke radovedneže, temveč enkratna priložnost za vrhunske emocije, ki jih Brunello razdaja na vsakem nastopu. Čeprav menimo, da bo nova tehnologija bolj uporabna za didaktične kot pa za umetniške namene, gre pozdraviti prizadevanja vseh, ki so uspešno sodelovali pri zanimivem projektu.

Katja Kralj

KANAL - Na Kogojevih dnevih

Uigran par Raimondi - Orvieto

Violinistka Grazia Raimondi in pianista Alda Orvieto iz Italije je povzela dolgoletna želja po poustvarjanju in muziciranju nekoliko drugačnega koncertnega repertoarja. Violinistka iz Bologne ima za seboj bogato koncertno pot tako na solističnem kot tudi orkestrskem področju. Ime si ni utrdila le na evropskih tleh, ampak tudi v Združenih državah Amerike, kjer je opravljala specializacijo in v Aziji, kjer je poučevala na mojstrskih tečajih in koncertirala. Aldo Orvieto, ki ga je zaznamovalo srečanje z legendarnim Aldom Ciccolinijem, je mednarodno priznan interpret sodobne glasbe. Kot muzik z izrednim občutkom za sodobno snovanje redno gostuje na številnih mednarodnih festivalih za sodobno glasbo v Evropi in Združenih državah Amerike. Na skupno koncertno pot sta violinistka in pianist stopila pred slabim letom in med njima se je zelo hitro vzpostavila trdna umetniška vez, ki se je docela izrazila tudi na koncertu v Cerkvi svete Marije Vnebovzete v Kanalu. Na festival Kogojevi dnevi sta prišla na povabilo maestra Antona Nanuta, s katerim je Grazia Raimondi, kot prva violinistka Orkestra Padove in Benečije, večkrat sodelovala.

Glasbenika sta sestavila dogran program, ki je vseboval skladbe iz 'železnega' repertoarja 20. stoletja. Čeprav morda se sprva zdi, da je niz petih Madrigalnih kitic Bojhulslava Martinuja v svojem izrazu čisto nasprotje priljubljene Sonate op. 94 Sergeja Prokofjeva, pa se skladbi z istim letom nastanka, smiselno dopolnjujeta. Obe namreč

Metka Sulic

prepleta spevnost z zaokroženo nepretencioznnimi melodičnimi frazami, ki sta jih glasbenika mojstrsko podajala. Da sta to interpretata z dolgim koncertnem stažem s številnimi izkušnjami, je bilo več kot očitno. Grazia Raimondi se je z violino iz 18. stoletja predstavila suvereno, kot umetnica, ki je lahko virtuoze ne da bi pri tem spregledala preprost humor in provokativno ironičnost, ki sta značilni tako za Schnittkeja kot za Prokofjeva. Pianist je odličen v različnih pogledih; je zanesljiv spremjevalec, izoblikovan v popolnega komornega glasbenika, ki deluje odgovorno do zahtev zapisanih v partituri, ne da bi jih poskušal preseči. Svojo briljanco pokaže nonšalantno in zato takoj bolj prepričljivo. Uigran par, ki mu je repertoar 20. stoletja pisani na kožo, je na pobudo vodstva festivala vključil tudi Škerjanc in Kogoja. Njuni dve 'paradni' skladbi: Intermezzo romantique (Škerjanc) in Andante (Kogoj), sta popolno zaokrožili koncertni program. Intermezzo romantique je delo, ki takoj osvoji poslušalce, saj ga je Škerjanc zapisal v zanj značilnem poznoromantičnem duhu. Kogojev Andante očara z razpršeno eterično glasbeno izpovedjo. Večer je okronala najmlajša in najmanj lirična med skladbami - tretja sonata Schnittkeja, ki je koncertu dodala poseben pečat. Glasbenika sta na program uvrstila skladbe, ki so jima všeč. Preprosto. To njuno oboževanje je bilo zaslutiti v izvedbi vsake izmed njih, zato je bil večer dovršen in poln glasbenih užitkov.

Metka Sulic

VISOK JUBILEJ

80 let igralca Antonia Petjeta

Dolgoletni član igralskega ansambla Slovenskega stalnega gledališča, filmski in televizijski igralec Anton Petjet praznuje danes visok življenjski jubilej. Dolenjski umetnik je za svoje kreacje prejel veliko prestižnih nagrad, med katerimi nagrado Prešernovega sklada, Boršnikovo diplomu in nagrado Marja Vera Združenja dramskih umetnikov za življenjsko delo (na posnetku). Igral je na odrh ljubljanske Drame, celjskega gledališča, marijborškega SNG in seveda tržaškega gledališča, kjer je s soprogo, igralko Bogdano Bratuž postal član stalnega ansambla v sezoni 1970/1971. Z upokojitvijo se je preselil na idilični oder kraške pokrajine in družinskih radosti. Ob današnjem slavju mu za njegovih 80 let vsi ljubitelji gledališča, igralci in uslužbenci njegovega Slovenskega stalnega gledališča v Trstu namenjajo dolg aplavz!

PREDSTAVITEV - Knjižni prvenec Ognjena Spahića v italijanščini

Ko fikcija spreminja realnost

35-letni črnogorski pisatelj je pred dvema letoma prejel štipendijo SPE na festivalu Vilenica

Ko prisluhneš pripovedi mladega črnogorskega avtorja, Ognjena Spahića, se najprej vprašaš o obstaju meje med izmišljenim in resničnim ter kmalu za tem prideš do zaključka, da fikcija dejansko lahko celo spreminja realnost. Tako se je zgodilo 35-letnemu avtorju, kateremu so pred dvema letoma na festivalu Vilenica podelili štipendijo Srednjeevropske pobjude. Zahvaljujoč štipendiji je nato lahko spoznaval raznoliko stvarnost stare celine in je v torek zvečer v tržaški knjigarni Minerva predstavil italijanski prevod svojega knjižnega prvenca *I figli di Hansen* (Hansenovi otroci), ki je pred nedavnim izšel pri založbi Zandonai. Delo z uvodno besedo Claudio Magrisa in prevodom Ljiljane Avirović, ki je avtorju ob priložnosti postavljal vprašanja, so izdali že v številnih jezikih; v slovenščini je izšlo pri založbi Beletrina.

Knjiga, o kateri so na z bralci dobro obiskanem srečanju spregovorili v presežnikih, pripoveduje o zadnjem bolnišnici za gobavce, ki naj bi še v drugi polovici 80ih let minulega stoletja delovala v jugozahodni Romuniji. Roman je postavljen v čas tik pred padcem komunističnega diktatorja Ceausescuja in govorji o dveh prijateljih, okuženih z gobavostjo, ki sta obsojena preživljati svoj vsakdan v družbi drugih neozdravljivih bolnikov. Upreta se tej vnaprej napisani usodi in se odločita za pobeg v Zahodno Evropo. Bralec spozna navdušenje in razočaranje obeh ter prekerno čustveno in drugačno ravnovesje, ki določa skupnost gobavcev. Pisatelj v delu, za katerega je prejel nagrado Meše Selimovića, posveča precejšnjo pozornost razmišljaju o svobodi.

Ognjen Spahić na predstavitvi v tržaški knjigarni Minerva

Skratka, lepo napisan roman, ki je poln ironije in vsebuje dovršeni pripovedni ritem, so dejali na srečanju. Avtor je v nadaljevanju obrazložil, kako je prišlo do nastanka dela. Ko je kot novinar brskal po svetovnem spletu, je naletel na novico o zadnjem bolnišnici za gobavce na evropskih tleh, o kateri je pa prebral le naslov. Kmalu za tem se je odločil za sestavo romana, v katerem nastopa družbeno dogajanje iz omenjenega časa. Romunije ni dotele in pozneje nikoli obiskal in tudi njene polpreteklosti ni preučeval. Ceausescuja je vključil v knjigo, ker se mu je televizijski prikaz usmrtnitve romunskega dik-

tatorja in njegove soproge kot 12-letnemu dečku globoko vtisnil v spomin.

Spahić, so menili na predstavitvi, piše na surov in presenetljiv način, ki bralca nadvse prevzame. Čeprav je vsebina njegovega dela dejansko v celoti izmišljena, kaže, da je končni proizvod le-tega nadvse prepričljiv. V dokaz v kolikšni meri lahko fikcija vpliva na stvarnost, naj povemo, da francoski priročnik Michelin v izdaji, ki je posvečena Romuniji, omenja bolnišnico za gobavce v Romuniji. Vsem, ki bi radi temeljite spoznali to tematiko, svetuje, naj vzamejo v roke ravno Spahićev knjižni prvenec. (Mch)

ITALIJA - V okviru korupcijske afere v Laciu

Franco Fiorito za zapahi, preiskave se nadaljujejo

Finančni stražniki so včeraj zasegli vrsto dokumentov v deželnem svetu Emilije Romagne

RIM - Korupcijska afera v deželnem svetu v Laciu beleži pomemben premik. Finančna straža je včeraj namreč aretirala Franca Fiorita, nekdanjega vodjo poslanske skupine Ljudstva svobode v deželnem parlamentu, ki naj bi s sistematičnim poneverjanjem obračunov stroškov javno blagajno oškodoval za 1,3 milijona evrov.

Tožilstvo, ki je prejšnji mesec proti njemu vložilo obtožnico, je zahtevalo aretacijo, ker naj bi obstajala nevarnost, da bi Fiorito zbežal in s seboj odnesel tudi dokumente o spornih poslih. Fiorito je med drugim lastnik treh nepremičnin na Kanarskih otokih in razpolaga z jahto, tako da bi po oceni tožilstva lahko zbežal v tujino. Preiskovalci so poleg tega ugotovili, da je Fiorito že uničil dokumente z uničevalci papirja.

Odkritja o bakanalijah članov Ljudstva svobode so sprožila precejšnje razburjenje v Italiji. Deželni poslanci stranke v Laciu naj bi namreč za razkošne zabave, potovanja in podobno javno blagajno oškodovali za več milijonov evrov.

Z denarjem dakovplačevalcev naj bi si deželní poslanci iz vrst Ljudstva svobode nakupovali drage iPhone in torbice znamke Gucci. Plačevali naj bi si tudi zasebna potovanja in bivanja v dragih hotelih. V studiju Cinecittà v Rimu pa so priredili raz-

košno božično zabavo z gladiatori in vestalkami za 57.000 evrov. Državni tožilci so zato sprožili preiskavo proti več deset visokim predstavnikom stranke, v ospredju pa se je znašel predvsem 41-letni Franco Fiorito, sicer blagajnik stranke, ki pa odgovornost zavrača.

Fiorito je tako na zaslišanjih pri preiskovalcih prst uperil tudi v predsednico deželnega odbora v Laciu Renato Polverini, ki naj bi bila o poneverbah denarja, namenjenega stranki, najbolje obveščena. Polverinijeva, ki velja za tesno sodelavko nekdanjega premiera Silvia Berlusconija, je minuli teden zaradi škandala že odstopila s položaja. Za tem je bil deželni svet razpuščen in v doglednem času bi morali razpisati predčasne volitve.

Sicer pa ta čas tečejo preiskave zaradi suma zlorabe javnih sredstev še v najmanj sedmih drugih deželah, in sicer v Piemontu, Lombardiji, Kampaniji, Bazilikati, Emiliji Romagni, na Siciliji in Sardiniji. Tako so se včeraj dopoldne finančni stražniki predstavili v deželnem svetu Emilije Romagne in od vodij svetniških skupin zahtevali dokumentacijo o uporabi njim dodeljenih javnih sredstev. Še posebej jih je zanimalo leto 2011, v katerem so svetniške skupine skupno prejele 4,8 milijona evrov.

Finančni stražniki vodijo Franca Fiorita v zapor ANSA

GRUZIJA - Po zmagi na volitvah

Ivanišvili pozval Sakašvilija k ostropu

BIDZINA IVANIŠVILI

ANSA

TBILISI - Na pondeljkovih parlamentarnih volitvah v Gruziji je zmagal opozicijska koalicija Gruzijske sanje miliarderja Bidzine Ivanišvili, so pokazali delni izidi. Predsednik Mihail Sakašvili je priznal poraz, Ivanišvili, ki bo po volitvah najverjetnejše zasedel premierski položaj, pa ga je pozval k odstopu.

"Jasno je, da so Gruzijske sanje osvojile večino," je dejal Sakašvili v televizijskem nagovoru po objavi podatkov volilne komisije, po katerih je opozicija osvojila prepirčljivo večino. "Demokracija je zmagal," je dodal. Pred tem je izjavil, da je Gruzija dokazala, da je demokratična država. "To so bile najpomembnejše volitve v zgodovini Gruzije in dokazali smo, da si zaslужimo biti član civilizirane družine v svetovni družbi," je poudaril.

Po pretečti četrtni volitvi za 77 sedežev v 150-članskem parlamentu, razdeljenih po proporcionalnem sistemu, so Gruzijske sanje prejele 53,19 odstotka voliv, Sakašvilijevo gibanje pa 41,51 odstotka.

Ivanišvili je po objavi izidov Sakašvili pozval k odstopu. Potem ko je priznal svoj poraz na volitvah, bi moral Sakašvili narediti naslednji korak in odstopiti, je dejal Ivanišvili. "Naredil je veliko napak," je pojasnil Ivanišvili in dodal, da so bile Sakašvilijeve reforme polom in da je njegova ideologija "temeljila na lažeh". Po njegovih besedah bi morali za jesen 2013 načrtovane predsedniške volitve izvesti prej. "Sicer bo Gruzija imela številne težave," je še do dal najbogatejši Gruzijec.

Ivanišvili bo po zmagi na pondeljkovih parlamentarnih volitvah verjetno zasedel mesto predsednika vlade. Glede na njegove ostre izjave bodo njegov odnos s Sakašvilijem, ki bo še leto dni predsednik države, po vsej verjetnosti zaznamovali spori. Ivanišvili je dejal, da so bili mednarodni opazovalci odgovorni za preprečitev volilnih prevar, Sakašvili pa naj bo hvaležen opoziciji, da je "lahko z njenim pomočjo rešil svoj sloves demokratičnega voditelja". Rezultati volitve so velik poraz za Sakašvili, ki je bil prvi mož gruzijske politike vse od leta 2004. Njegova stranka je do sile vladala brez oposicije.

Opozovalci Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse) so sporočili, da so bile parlamentarne volitve klub določenim pomankljivostim "pomemben korak" v smerni utrditev demokracije v Gruziji. "Klub zelo polarizirani kampanji, ki je vključevala ostre besede, so Gruziji na voliščih svobodno izrazili svojo voljo," je po udaril vodja opazovalne misije Ovseja Tino Picula. Ovse je sicer opozoril, da je na predvolilno kampanjo negativno vplivalo

VATIKAN - Včeraj druga obravnavna procesa

Nekdanji papežev majordom se je izrekel za nedolžnega glede kraje

PAOLO GABRIELE

ANSA

VATIKAN - Nekdanji majordom papeža Benedikta XVI. Paolo Gabriele se je včeraj v nadaljevanju sojenju zaradi kraje papeževih dokumentov in nihovega posredovanja javnosti izrekel za "nedolžnega" glede očitanega mu kaznivega dejanja, a "krivega", ker je izdal papežovo zaupanje.

"Kar zadeva veliko tativno, se izrekam za nedolžnega. Se pa čutim kriega, ker sem izdal zaupanje svetega očeta, ki ga imam rad kot sin," je dejal Gabriele. Dodal je, da je deloval sam, "brez sostorilca", a je priznal, da je imel veliko stikov v Vatikanu, kjer je čutil "veliko nezadovoljstvo".

Gabriele je na včerajšnji drugi obravnavi potožil tudi nad razmerami v priporu. Povedal je, da je celica, v kateri je zaprt, tako majhna, da ne more stegniti rok, poleg tega v njej ves čas gori luč. Vatikan je že napovedal preiskavo o razmerah v priporu.

Predsednik sodišča Giuseppe Della Torre je v soboto ob začetku so-

ne podatke objavljal. Nekdanji papežev majordom je sicer dejal, da je hotel razgaliti "zlo in korupcijo" v ozadju najvišjih predstavnikov Cerkve. Obenem je izrazil razočaranje nad skrivnostnostjo v Vatikanu, od skrivnostnega izginotja hčerke vatkanskega uslužbenca leta 1983 do dvojnega umora in kasnejšega samomora s strani člena švicarske garde, ki običajno varuje Vatikan, leta 1998.

Gabriele je sicer dejal, da je hotel razgaliti "zlo in korupcijo" v ozadju najvišjih predstavnikov Cerkve. Obenem je izrazil razočaranje nad skrivnostnostjo v Vatikanu, od skrivnostnega izginotja hčerke vatkanskega uslužbenca leta 1983 do dvojnega umora in kasnejšega samomora s strani člena švicarske garde, ki običajno varuje Vatikan, leta 1998.

Gabriele je sicer dejal, da je hotel razgaliti "zlo in korupcijo" v ozadju najvišjih predstavnikov Cerkve. Obenem je izrazil razočaranje nad skrivnostnostjo v Vatikanu, od skrivnostnega izginotja hčerke vatkanskega uslužbenca leta 1983 do dvojnega umora in kasnejšega samomora s strani člena švicarske garde, ki običajno varuje Vatikan, leta 1998.

Zlato pravilo tudi za deželne in krajevne javne uprave

RIM - Proračuni deželnih in krajevnih uprav bodo skupno z državnim proračunom sestavljeni »konsolidirano nacionalno bilanco« in bodo tako dolžni spoštovati v ustavi zapisano zlato fiskalno pravilo. Tako določa osnutek zakona, za izvrševanje reforme 8. člena ustave, ki sta jo letos spomladi odobrili obe veji parlamenta v skladu z evropskim sporazumom, po katerem bodo izenačene bilance ustavnega obveznosti držav članic. Zakonsko besedilo obsegajo 22 členov. Včeraj ga je vlada dokončno uskladila s parlamentarno večino in ga bo vsak čas začel obravnavati senat.

Vendola bo kandidat na primarnih volitvah

RIM - Voditelj SEL Nichi Vendola bo kandidiral na primarnih volitvah za določitev levosredinskega premierskega kandidata. To je včeraj sporočil sam Vendola na svoji spletni strani. Zapisal je, da s to potezo namerava dokončno preprečiti »nevarenost« druge Montijkeve vlade, pa tudi preprečiti, da bi se primarne volitve leve sredine zreducirale na notranji spor v Demokratski stranki.

Tajnik demokratov Pierluigi Bersani je pozdravil Vendolovo odločitev, hkrati pa je osvrnil prvaka UDC Pierferdinanda Casinija, ki je dejal, da je »zgrožen« nad zaveznosti med Bersanijem in Vendolo. »Ko smo mi pripeljali Italijo v evro, se je Casini »zgrajal« z Berlusconijem. Mislim, da v Evropi te ga niso pozabili,« je dejal Bersani, ki je pristavljal, da se zavzemata za napredno evropsko volitveno zaveznost.

Sicer pa se bo Demokratska stranka v soboto zbrala na nacionalni skupščini za določitev pravil primarnih volitev.

Nove smernice za zdravljenje sladkorne bolezni tipa 2

BERLIN - Evropsko združenje za prevečanje sladkorne bolezni (EASD) in Ameriško diabetološko združenje (ADA) sta na letošnjem kongresu EASD v Berlinu predstavila nove smernice za zdravljenje sladkorne bolezni tipa 2. Nove smernice prvič v središče odločanja o zdravljenju postavljajo bolnika, hkrati pa poudarjajo individualen pristop k zdravljenju.

Prav nove smernice so osrednja tema letošnjega kongresa. Zdravljenje, ki v središče postavlja bolnika, zagotavlja ustrezno oskrbo, prilagojeno bolnikovim potrebam, vrednotam in pričakovanjem. EASD in ADA poudarjata, da bi moral biti to osnovni pristop k zdravljenju sladkorne in drugih kroničnih bolezni. Na koncu so bolniki tisti, ki sprejemajo odločitev o življenskem slogu in delno tudi o zdravilih, ki jih uporabljajo.

ZLATO
(99,99 %) za kg
44.092,33 € -37,29

SOD NAFTE
(159 litrov)
111,75 \$ -0,39

EVRO
1,2930 \$ +0,4

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

valute	evro (poprečni tečaj)
2,10	1,10
ameriški dolar	1,2930 1,2877
japonski jen	101,02 100,42
bolgarski lev	1,9558 1,9558
češka korona	25,060 25,080
danska korona	7,4554 7,4554
britanski funt	0,80060 0,79830
madžarski forint	285,56 285,13
litovski litas	3,4528 3,4528
latviški lats	0,6963 0,6962
poljski zlot	4,1031 4,1057
romunski lev	4,5241 4,5223
švedska korona	8,5326 8,4731
švicarski frank	1,2102 1,2095
norveška korona	7,3730 7,3780
hrvaška kuna	7,4460 7,4255
ruski rubel	40,1600 40,2230
turška lira	2,3170 2,3117
avstralski dolar	1,2531 1,2431
brazilski real	2,6174 2,6098
kanadski dolar	1,2693 1,2667
kitajski juan	8,1779 8,0926
indijska rupija	67,7470 67,4870
južnoafriški rand	10,8000 10,7321

GORICA - Spletne strani tudi v ruščini, kitajščini slovenščini, nemščini in hrvaščini

Univerzitetni konzorcij »lovi« tudi tuje študente

Projekt GoEurocampusGo ni bil financiran - Pri salezijancih in sestrach proste sobe za novogoriške študente

Spletne strani univerzitetnega konzorcija

Konzorcij za razvoj goriške univerze čila na Rusijo in Kitajsko. »Lovi« na tuje študente želi okrepite tudi preko svoje spletne strani www.consunigo.it, ki jo je začel prevajati ne le v slovenščino, furlanščino in angleščino, pač pa tudi v nemščino, hrvaščino, ruščino in kitajščino. »Pobuda, s katero želimo privabiti v Gorico čim več študentov iz drugih držav, spada v sporazum, ki smo ga sklenili z društvom Dante Alighieri. S tem si seveda ne delamo utvar, saj ne mislimo, da se bodo kitajski študentje iz dneva v dan začeli masovno odločati za študij v Gorici, preved dela vsebin v njihov jezik pa lahko pripomore k temu, da pritegnemo njihovo pozornost ter jih spodbudimo, da vzamejo v poštev tudi goriški ponudbo,« pravi predsednik goriškega univerzitetnega konzorcija Rodolfo Ziberna, ki je sicer s tega mesta odstopil že pred meseci, ko je postal občinski odbornik za kulturno, a bo (brezplačno) opravljal to funkcijo, dokler ne bo skupščina članov konzorcija imenovala njegovega namestnika.

Gorica, pravi Ziberna, ima mednarodnost v svojem DNK-ju, zato je normalno, da se konzorcij zavzema za čim večjo internacionalizacijo univerzitetnega pola. »Naj spomnim, da smo se skupaj z VIRS-om prijavili na evropski razpis s projektom čezmejnega univerzitetnega kampusa. Projekt GoEurocampusGo žal ni bil financiran zaradi pomanjkanja sredstev, čeprav je bil s tehničnega vidika povsem sprejemljiv. Škoda,« je povedal Ziberna, po katerem se je »internacionalizacija« goriške univerzitetne ponudbe, ki bi se lahko nekoč s pomočjo EZTS-ja utelesila tudi v evropsko univerzo, začela že pred leti, ko se je fakulteta za znanosti o okolju novogoriške univerze preselila v Krizo ulico, s selitvijo Visoke šole za umetnost v palaco Alvarez v Ulici Diaz pa se je dodatno okrepila. Ziberna je spomnil, da je tudi ponudba visoke šole CIELS, ki se je letos preselila v Gorico, mednarodno usmerjena, isto pa velja seveda tudi za smer za diplomske vede Tržaške univerze.

Koliko pa je tujih študentov v Gorici? »S tem podatkom ne razpolagam, menim pa, da okrog pet odstotkov celotne populacije, ki steje nekaj manj kot 3000 študentov,« je povedal Ziberna, po katerem si konzorcij želi, da bi tudi študentje, ki v Gorici obiskujejo programe novogoriške univerze, doživljali mesto kot svoje. »K temu lahko pripomore študentska kartica GoUnicardGo, ki ponuja številne popuste ob nakupih, obisku športnih objektov, vstopnic za kulturne dogodke in plažo v Gradežu, itd.« Ziberna je tudi seznanjen s problemom pomanjkanja namestitev za študente v Novi Gorici, o katerem poročamo v sosednjem članku. »Slovenski študentje bi lahko izkoristili proste sobe, ki so še na voljo v centru San Luigi in pri sestrah v Ulici Vittorio Veneto, kjer so namjnine ugodne,« meni Ziberna. (Ale)

SOVODNJE - Na Rojah našli še eno granato Cesta pred letališčem zaprta zaradi razstrelitve

Na Rojah, kjer poteka sanacija zemljišča, na katerem bo podjetje Pispirel gradilo novo proizvodno halu, so našli še eno neeksploirano ubojno sredstvo. 305-milimetrsko granato, ki so jo odkrili v prejšnjih tednih, bodo razstrelili danes dopoldne pirotehnični tretjega inženirskega regimента goriške konjeniške brigade Pozzuolo del Friuli, ki imajo sedež v Vidmu. Pirotehnički bodo z delom začeli ob 9. uri, okrog 13. ure pa se bodo dejavnosti predvidoma že zaključile. Dostop na območje po prepopelan, tik pred razstrelitvijo pa bodo za kratek čas tudi zaprli za promet del Ulice Bratov Rusjan. (Ale)

Priprave na razstrelitev

NOVA GORICA - Začetek študijskega leta

Še vedno premalo sob

Možnosti bivanja v Gorici se študentje malo poslužujejo, saj so cene tam precej višje, kot je najem stanovanja v Novi Gorici

Lokacija za študentski dom FOTO K.M.

Tudi ob letošnjem začetku študijskega leta ne moremo mimo problema, ki se v Novi Gorici vleče že več let. Gre za pomanjkanje namestitev za študente. Od približno 2.200 vpisanih na študijske programe v Novi Gorici, bi jih namestitev potrebovalo okoli 600, na voljo pa jih je pol manj. »Težave s pomanjkanjem študentskih postelj se vlečejo že dolgo. Študentje to različno rešujejo. Nekateri se vsak dan, po štirje v avtu vozijo celo iz Ljubljane v Novo Gorico na predavanja,« pravi Uroš Saksida, direktor Višokoskega in raziskovalnega središča (VIRS) Primorske. Študentje, ki študirajo v Novi Gorici, imajo možnost bivanja bodisi v novogoriškem ali šempetrskem dijaškem domu, v zasebnem študentskem domu Presta ali pa lahko najamejo sobo oz. stanovanje pri katerem od zasebnih ponudnikov. Študentje Univerze v Novi Gorici pa se lahko odločijo za bivanje enem od prenovljenih »železničarskih blokov«.

»Rešitev smo videli v izgradnji študentskega doma s strani države, a so se ti nanci, vsaj za zdaj, ustavili. V teh razmerah resno težko pričakujemo, da bo država v kratkem pristopila k tej izgradnji,« meni Saksida, ki opozarja, da bi bilo treba pomanjkanje namestitev za študente čim prej za-

četi reševati, če ne drugače pa s kakšnim zasebnim študentskim domom, kjer bi bile na voljo »koncesionirane« študentske dobe. »Predvidevam, da bi delež študentov iz drugih slovenskih krajev še narasel, če bi bilo na voljo dovolj ustreznih sob. Študentje se ob vpisu vprašajo tudi, kje bodo bivali, taka vprašanja dobivamo tudi mi. Ko pa se seznanimo s cenami v tukajšnjem študentskem domu, začnejo razmišljati o možnostih študija drugje,« ugotavlja sogovernik in posreže z naslednjim podatkom: na splošno so cene v ljubljanskih standardnih študentskih domovih kar dvainpolkrat nižje kot v novogoriškem zasebnem študentskem domu Presta, kjer ni koncesioniranih cen. Cene v obeh dijaških domovih pa so primerljive z ljubljanskimi. »Obstaja sicer še ena možnost, to je bivanje čez mejo, v Gorici, a so se je študentje doslej malo posluževali, saj so cene tam precej višje, kot je najem zasebnega stanovanja v Novi Gorici,« dodaja direktor VIRS-a. »V dveh ali treh letih upam, da bomo študentski dom v Novi Gorici vendarle zgradili. Ali z državnimi ali z zasebnimi sredstvi. Tako bi pridobili približno 180 namestitev, kar pomeni, da bi kar dobro zapolnili primanjkljaj,« se nadeja Saksida.

Katja Munih

GRADEŽ - Našli so ga karabinjerji

Sredi morja truplo ženske v kopalkah

V morju pred Gradežem so karabinjerji našli žensko truplo. Do njegove najdbe je prišlo čisto naključno, in sicer med rednim patruljiranjem območja pred krajem Porto Buso, ki so ga opravljali gradeški karabinjerji. Takoj po najdbi, do katere je prišlo približno pet mil od obale, so karabinjerji obvestili tržiško luško kapitanijo, iz katere je kmalu zatem pripluh priplul patruljni čoln. Osebje luške kapitanije je žensko truplo v kopalkah povleklo na svoj patruljni čoln in ga nato prepeljalo v mrtvašnico tržiške bolnišnice. Po prvem pregledu sodnega zdravnika je bilo ugotovljeno, da naj bi ženska imela kakih šest-

deset let. Vzrok smrti je treba po vsej verjetnosti iskati v utopitvi, ženska naj bi umrla pred kakimi desetimi dnevi. Po razpoložljivih podatkih naj ne bi šlo za žensko iz goriške pokrajine oz. iz dežele Furlanije-Julijanske krajine. Čeprav pri sebi ni imela dokumentov, ki bi to potrdili, zgleda, da naj bi bila utopljenka slovenska državljanka. Utopila naj bi se pred enim izmed obmorskih krajev v Sloveniji, nato naj bi tokovi njeni truplo naplavili do Gradeža. Preiskovalci so se že postavili v stik s slovensko policijo, da bi skupaj preverili, ali so njeni domnevi o slovenskem državljanstvu utopljenke pravilne.

Po najdbi so truplo prepeljali v Gradež

»Hazard« v domu za ostarele

Med ženskami, ki so gostje doma za ostarele v Tržiču, sta igranje kart in tombole prava tradicija. Starejše gospe so pogosto »popestrile« igro tudi s tem, da so igrale za manjše vsote denarja, kar pa je v javnih lokalih prepovedano, tudi v primeru, ko gre za nedolžne igre, kot je briškola. Ravnatelj doma Virgilio Carraro je gospe večkrat pozval, naj ne stavijo, Tržičanke pa njegovih pozivov niso upoštevale. Do nedavnega ni bilo težav, problem pa se je postavil, ko je ena izmed gostej doma, ki naj bi izgubila 40 evrov, obvestila finančno stražo. Občina, ki upravlja dom, je takoj pozvala gostje, naj prenehajo z igranjem za denar. Temu naj bi se upre ljubitelje tombole, češ da je »igra manj zabavna«, zato bo občina skupaj z odvetnikom skušala poiskati rešitev.

Zdravje v šolah

Danes ob 14.30 bo na sedežu goriške pokrajine na Korzu Italia potekala delavnica z naslovom »L'offerta progettuale alle scuole«, na katerem bo govor o projektih za promocijo zdravja, ki jih izvajajo občine, društva, ipd. Le-te bodo vključili v katalog, v katerem so opisali 41 projektov, ki jih vodita pokrajina in zdravstveno podjetje.

Tat nad denarnice

Neznanec je v pondeljek v nakupovalnem centru v Novi Gorici dvema ženskama ukradel denarnice iz torbic. Najprej je denarnica zmanjkala 41-letni ženski, ki je tako ob gotovino, bančne kartice in druge dokumente. Nekaj časa zatem je krajo prijavila še 61-letna italijanska državljanica, ki je bila v isti trgovini. (km)

Zlomljena zapornica

Delavci Slovenskih železnic so pri pregledu nepravilno delujoče signalizacije na železniškem prehodu Dombrava-Vogrsko ugotovili, da je ena od zapornic poškodovana. Policia je prišla do zaključka, da je neznan vozilo okoli 16. ure zlomilo prelomni del zapornice, ko se je spuščala. (km)

Gherghetta v Assisiju

Tudi predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta se bo danes ob 15. uri zbral s starostniki, ki se bodo udeležili svečanosti, med katero bodo pričitali oljčno svetilko, ki bo gorela v čast sv. Frančišku. Gherghetta se bo v Assisi odpravil na avtobus z upravitelji raznih krajev FJK.

Sprehod za starostnike

Pred tržiško bolnišnico se bodo danes ob 15. uri zbrali starostniki, ki se bodo udeležili sprehoda do cerkve v rajonu Marcelliana. Spremljajo jih uslužbenici občine in zdravstvenega podjetja.

Resnica o mesu

Združenje vegetariancev VegAnima prireja danes ob 18. uri v pokrajinski mediateki v Gorici projekcijo film »Meat, the truth«, ki je posvečena mesu in njegovi domnevni škodljivosti.

BONAVVENTURA

SOVODNJE - V nedelju slovesno odprtje zgodovinske poti

Ovrednoteno območje Brestovca odlična vizitka ob bližnji stoletnici

Ob obnovi jarkov so opremili notranjost italijanske topničarske kaverne - »Nobenega bleska, le priložnost za ogled in razmislek«

»Območje z ostanki prve svetovne vojne na Brestovcu je med najlepšimi ali celo najlepše, kar jih je na Krasu. Ob tem, da je med najbolj zanimivimi, tudi najbolj jasno prikazuje in daje razumeti, kaj je pozicijska vojna bila.« O tem je prepričan arhitekt Giulio Valentini, predstavnik biroja Altieri e Lentile, ki je izdelal načrt za ovrednotenje t.i. »kote 208«, ki se dviga nad goriškim Dolom. O zgodovinski poti na Brestovcu, ki jo bodo slovesno odprli v nedeljo, sta ob Altieriju spregovorila sovodenjska županja Alena Florenin in Mauro Gaddi, predsednik društva Juliaest, ki je tudi sodelovalo pri projektu.

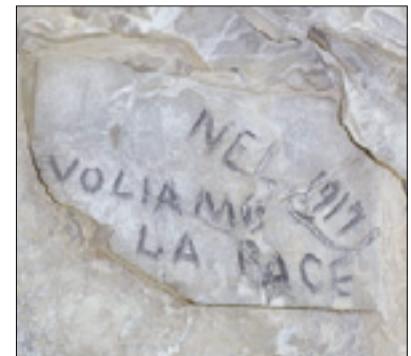
»Ovrednotenje jarkov in topničarskih kavern je za našo občino pomemben dogodek. Brestovec je kraj spomina, zato je bil načrt izdelan v spoštovanju do ljudi, ki so v vojni trpeli in izgubili življenje. Nobenega bleska torej, pač pa le nudenje priložnosti, da si obiskovalci kraj ogledajo in razmisijo o tistih dogodkih,« je povedala Floreninova in poudarila, je ovrednotenje Brestovca pomembno tudi v vidiku bližnje stoteletrice prve svetovne vojne, ob kateri bo lahko občina Sovodnje ponudila obiskovalcem marsikaj zanimivega. »Na Brestovcu so bila v glavnem opravljena restavratorska in konservatorska dela, ob tem pa smo poskrbeli tudi za očiščenje ostalin z oddstranljivo robidjo. Brestovec je tako iz naranega kot iz zgodovinskega vidika res bogat: v prazgodovini je bilo na njem gradišče, iz časa prve svetovne vojne pa najdemo avstrijske in italijanske jarke ter italijanske topničarske kaverne. Na njem so tudi ostanki iz časa hladne vojne,« je povedal Valentini, po katerem so ob očiščenju jarkov, ureditvi pešpoti ter restavriranju in zagotovitvi varnosti v kavernah poskrbeli tudi za namestitev informativnih tabel, ureditev razgledne točke in opreme italijanske topničarske kaverne z abstraktimi kovinski elementi, ki bodo spodbujali k razmišljanju o vojni in miru. »Startali smo pri treh miroljubnih napisih, ki so jih za sabo pustili vojaki. Glede na vhod, ki ga bodo izbrali, bodo lahko obiskovalci sledili pripovedi italijanskih in avstrijskih vojakov, ki se v določeni točki srečajo. Vojaska pričevanja dopolnjujejo spomini pomembnih ljudi, kot je bil nobelovec Kipling, ki je leta 1917 obiskal Brestovec,« je povedal Valentini.

Zaključek del bodo obeležili s tremi pobudami. Prva bo v nedeljo, 7. oktobra, ko bo potekalo odprtje z gorovji predstavnikov oblasti in kulturno točko. Udeleženci se bodo zbrali ob 10. uri pred centrom Danica, od koder bodo ob 10.30 krenili proti Brestovcu, kjer se bo ob 11. uri (in ob vsakem vremenu) začela slovesnost. Drugi dogodek bo 9. oktobra ob 20.30 v centru Danica, kjer bo-

do predstavili knjigo »La memoria del Brestovec-Spomin Brestovca«, ki je nastala v okviru projekta in jo je napisal Mitja Juren. »Knjigo smo si sprva zamisili kot vodnik, rezultat pa je obširna in izredno zanimiva publikacija, ki podrobno opisuje zgodovino območja,« je pojasnila Floreninova in pristavila, da bodo za vodnik vseeno poskrbeli s tem,

VRH - Brestovec Ob triježičnih tablah tudi otroški vodič

V okviru projekta za ovrednotenje ostalin prve svetovne vojne na Brestovcu je občina Sovodnje dala namestiti triježične informativne table (v slovenščini, italijanščini in angleščini), ki bodo obiskovalce usmerjale in jim pripovedovale o zgodovini območja. »Kdor razpolaga s pametnim telefonom in bo med sprehodom po Brestovcu želel izvedeti nekaj več, bo imel preko naše spletnne strani www.carso-isonzo.net dostop do dodatnih informacij, ki so zbrane v Jurnovi knjigi Spomini Brestovca,« pravi Mauro Gaddi, predsednik društva Juliaest, ki je v okviru projekta sovodenjske občine za ovrednotenje ostalin na Brestovcu sodelovalo tudi v vrhovsko osnovno šolo. Učenci so namreč pripravili nekaj informativnih tabel, ki bodo po Brestovcu vodile mlajše obiskovalce, ob tem pa so z zbranim materialom s pomočjo društva pripravili tudi zgoščenko »Poučni vodič po Brestovcu«, ki jo bodo predstavili po raznih šolah na Goriškem. (Ale)

Napis, ki so jih italijanski vojaki pustili na Brestovcu (desno), in nova oprema v topničarski kaverni (spodaj)

FOTO A.I.

Videz jarkov na Brestovcu pred in po posegu

GORICA - Na občini podali obračun letosnjega praznika

Prihodnji Okusi čezmejni

Letos našeli 245.000 obiskovalcev - Spekli dvajset ton mesa in pet ton rib - Župan: »Zakaj plačujemo vremenolovce Osmerja, če ne znajo napovedati vremena?«

Gneča v avstrijski vasi

BUMBACA

»Prihodnje leto bomo poulični praznik Okusi na mesti razširili tudi na Novo Gorico. Skupaj bomo razmislili, ali bi lahko nekaj stojnic postavili na Transalpini - Trgu Evrope, mogoče pa bi lahko stale tudi pred novogorško občinsko palačo. Skupaj se bomo dogovorili, da bo deseta izvedba praznika še uspešnejša kot letošnja.« Tako poudarja goriški občinski odbornik Rodolfo Ziberna, ki je včeraj podal obračun letosnjega štiridnevnega praznika skupaj z županom Ettorejem Romolijem. »Sprašujem se, zakaj še vedno plačujemo vremenolovce Osmerja, če niso sposobni napovedati vremena. Za nedeljo so napovedali dež, na njihovi spletni strani so bile cel dan tri kapljice, v resnici pa je v Gorici sijalo sonce,« je poudaril Romoli in razložil, da je praznik potekal kot po olju, večjih težav ni bilo, za kar sta po njegovih besedah zaslужna občinski uslužbenec Roberto Cevenini in občinska funkcionarka Manuela Salvadeti. »Cevenini je bil med praznikom skozi na terenu. Rešil je nešteto malih organizacijskih težav, nato pa je še pomagal pospraviti stojnice in šotor. Salvadeteva je nadzorovala organizacijo praznika, tako smo se tudi iz tega vidika precej izboljšali, saj je bilo v prejšnjih letih več improvizacije,« je pojasnil župan in poudaril, da je praznik dosegel izreden uspeh. »Nekateri obiskovalci so trdili, da je naš praznik najboljši v deželi, za nekatere celo najboljši v vsej severno-vzhodni Italiji,« je povedal župan Romoli, medtem ko je Ziberna razlo-

žil, da je bilo obiskovalcev okrog 245.000. »Njihovo število so izračunali na podlagi posnetkov in fotografij,« je pojasnil odbornik in povedal, da je veliko zanimanja za praznik vladalo tudi na spletu. Preko videokamer podjetja Digitclick in Cybertronick si je praznik na spletu ogledalo skoraj sedem tisoč ljudi, ki so opravili nad 36 tisoč obiskov. Po besedah Ziberna je informativni material - 10.000 letakov in 20.000 prtičkov z mapami praznika - zmanjkal že v nedeljo dopoldne, obiskovalci pa so cenili tudi prisotnost deklet Slovika, ki so po mestu nudile informacije v slovenščini, italijanščini, angleščini in nemščini.

Na občini so izračunali, da je bilo med praznikom skupno prodanih dvajset ton mesa in pet ton rib. Na svoj račun so prišle domala vse stojnice; posebno uspešna je bila vinoteka v nekdajni trgovini Krainer in v naslednji hiši Sticca, v kateri so našeli sedem tisoč obiskovalcev, ki so izpraznili 2000 steklenic vina iz Furlanije in Goriških Brd ter 3000 krožnikov narezki.

Ker bo prihodnje leto potekala deseta, jubilejna izvedba praznika, župan Romoli napoveduje, da bodo v njejno organizacijo namenili nekaj več finančnih sredstev (leta je občina imela na voljo 141.000 evrov prispevkov Trgovinske zbornice, Dežele in Fundacije Goriške hranilnice). »Prihodnje leto bo praznično dogajanje bogatejše, Gorica pa privlačnejša,« obljublja župan. (dr)

GORICA - Po priključitvi palmanovskega sodišča videmskemu

Ogorčenje sveta, čeprav z zamudo

S polžjo hitrostjo se nadaljuje tudi postopek za stanovanja ATER v Ulici Carso

Goriško sodišče

Med poneljekovim goriškim občinskim svetom je bil s skoraj popolnim soglasjem vseh svetnikov odobren dokument, v katerem je bilo izraženo ogorčenje nad priključitvijo palmanovskega sodišča videmskemu. Med glasovanjem se je vzdržal edino občinski svetnik SKP Roberto Criscitiello, vsi ostali so podprli dokument, v katerem so poudarili, da je odločitev o priključitvi palmanovskega sodišča videmskemu popolnoma neracionalna. Kot znano je državna vlada pred poletjem pravila načrt o racionalizaciji sodstva, v okviru katerega je bila za palmanovsko sodišče predvidena priključitev goriškemu. Med poletjem so se videmski politiki vseh barv uprli tej odločitvi in po navzkrižnih pritisih v Rimu dosegli, da je bilo palmanovsko sodišče priključeno videmskemu.

Goriški občinski svet bi o zadevi moral razpravljati že 16. julija, vendar se je takrat večina odločila, da razpravo odloži na kasnejši datum. Občinski svet je tako izgubil priložnost, da bi glasno povedal svoje mnenje, na Videmskem pa so tudi zaradi tega v začetku avgusta brez večjih težav dosegli svoj cilj; palmanovsko sodišče je bilo priključeno videmskemu.

Prvotni dokument, o katerem naj bi goriški občinski svet razpravljal sredi julija, je pripravil občinski svetnik Ljudstva svobode Dario Obizzi; med poneljekovim občinskim svetom so ga precej spremenili na predlog načelnika svetniške

skupine Demokratske stranke Giuseppea Cingolanija. Slednji je občinske svetnike večine opozoril, da so po njihovi krividi o dokumentu razpravljeni z zamudo, ne glede na to pa se je zavzel, da bi občinski svet izglasoval politično stališče o zadevi. Tako so v odobrenem dokumentu opozorili, da je priključitev palmanovskega sodišča videmskemu hudo oškodovala Gorico, kjer primanjkuje sodnikov, tožilcev in upravnega osebja. Zaradi tega so občinski svetniki pozvali goriškega župana Ettoreja Romolija, naj poseže v Rimu, da bo goriško sodišče čim prej okrepljeno z novim osebjem.

Med občinskim svetom so soglasno izglasovali tudi manjšo spremembu pogodbe med občino in podjetjem ATER za gradnjo novih stanovanj in vrtca v Ulici Carso na Rojcah. Tudi v tem primeru poteka upravi postopek s polžjo hitrostjo, saj so načrt začeli pripravljati že pred osmimi leti. V tem času so v Trstu in še v nekaterih krajih v deželi podobne pogodbe že speljali do konca in predali namenu na novo zgrajene stavbe; v Gorici bo treba čakati na začetek gradbenih del še vsaj eno leto, saj se še ni zaključila niti priprava dokončnega in izvršnega načrta. Med občinskim svetom so nazadnje odložili na kasnejši datum glasovanje o novem načrtu za mobilno telefonijo; o njem bodo najprej razpravljale pristojne komisije, nato pa bo o načrtu odločil občinski svet. (dr)

GORICA - Na pobudo Skupine 75

Fotosrečanje privlačno in kakovostno

Ne dogaja se ravno pogosto, da odprtju razstave prisostvuje toliko ljudi, kolikor se jih je v soboto zbral v goriškem Kulturnem domu. Ljubitelji fotografije, avtorji razstavljenih del ter njihovi znanci in prijatelji so napolnili zgornje prostore galerije, kjer je potekala predstavitev 14. Fotosrečanja, ki ga uspešno prireja goriški fotoklub Skupina 75. Tolikšno zanimanje gre seveda iskat v uteceni tradičiji fotosrečanja, v mednarodni razsežnosti prireditve in morda tudi v povečanem zanimanju za umetniško fotografijo. Ne gre prezreti niti dejstva, da Skupina 75 zaseda visoko mesto na lestvici kulturnih sredin na Goriškem, s svojim članstvom pa pokriva dobršen del čezmejnega in večjezičnega prostora.

V imenu organizatorjev je prisotne uvodoma pozdravil predsednik omenjenega fotokluba Silvan Pittoli, ki se je zahvalil vsem, ki so na kateri koli način pripomogli, da je tudi štirinajsta izvedba dosegljiva visoko kakovostno raven. Zahvalil se je goriški občini in pokrajini, ki sta pokrovitelji pobude, med občinstvom pa je pozdravil goriško prefektino Mario Augusto Marrosu, ki se rada udeležuje prireditve v mestu. Odbornik za kulturo pri pokrajinski upravi Federico Portelli je med svojim nastopom izpostavil neprecenljivo vlogo kulture na Goriškem. Glasbeno kuliso je prispeval mladi violinist in gojenec Glasbene matice Dejan Bacicchi ob spremljavi profesorice in pianistke Beatrice Zonta.

Silvan Pittoli in razstavljalci v galeriji Kulturnega doma

FOTO VIP

Ob odsotnosti umetnostne kritičarke Lorelle Klun sta predstavljeno besedilo, ki ga je pripravila, prebrali Slavica Radinjić v slovenščini in Irene Dri v italijansčini. Najprej sta predstavili skupinski del razstave, ki so ga pripravili člani društva La Loggia iz kraja Motta di Livenza. Njihova dela so razstavljena v spodnji veži Kulturnega doma. Predsednik krožka, Maurizio Memi Vendramini, se predstavlja z deli, ki poudarjajo analitično vrednost fotografije, Monia Perisinotto raziskuje med gubami podzavesti in se predstavi z nizom avtoportretov, Esteban Gabriel Giorno nam raz-

kriva intimni pogled v svojo družino, Graziano Burin se rad ukvarja z interakcijami med telesom in skulpturami, Adriano Girotto osredotoči svoje raziskave v umetniške kotičke beneškega Bienala, Chiara Zagari raziskuje sinergijo med človekom in nekraji, Franco Gottardi pa se podaja med privzne kole v beneški laguni.

O gostih, ki se na letosnjem Fotosrečanju predstavljajo individualno, sta povezovalki večera povedali: z analoškimi posnetki se Francesca Cristin iz Palmanove ukvarja sama s seboj, njene fotografije ne prinašajo le preverjanja lastnega telesa, temveč postanejo raziskovalno področje, na katerem graditi nove identitete. Massimo Marchini iz Senigallie pri Anconi preoblikuje kraje svojega vsakdana. To počenja s pomočjo stenopeci posnetkov, ki jih uresničuje z aparatom tipa Holga 6x12 in na podlagi starega postopka cianotipije. Thomas Ortolan iz Benetk predstavlja živahnvi vpad v svet mode, predvsem pa izpostavlja razmišljanje o ločnici med človeškim in neživim. Borut Peterlin prihaja iz Dolenjskih Toplic, predstavlja pa se s portreti družinskih članov, ki jih je uresničil s tehniko mokrega kolodija iz negativna na stekleni plošči. V delih novogoriškega fotografa Rajka Žbogarja se pojavljajo zgolj roke, del hrhke in miniljive človeške anatomije, ki se stavlja s trdnim in neimenovanim elementom, kakršen je lahko kamen. V fotografijah Enza Tedeschija, ki je član Skupine 75, najdemo skladno in skrbno pripravljene makete in figurice; te se pojavljajo v brezčasnom ozračju, ki z doziranjem luči in tonov poudarja občutek odčutljivite, ki prevara in očara gledalca. Razstava bo na ogled do 13. oktobra po urniku Kulturnega doma. (vip)

GORICA - Pokrajinski svetnik Del Bello o ukinjanju pokrajine

»Desničarski predsodki in levičarski konformizem«

»Levičarski politični konformizem in stari desničarski stereotipi bodo potopili Gorico.« Tako pravi pokrajinski svetnik Demokratske stranke Fabio Del Bello in se zaradi tega postavlja v bran goriške pokrajine, ki ji preti ukinitev. Del Bello je pripravil poglobljeni dosje, dolg kakih sto strani, v katerem poudarja, da je za Gorico bistvenega pomena ohranitev pokrajine. Del Bello bo danes ob 15. uri na goriški civilni motorizaciji svoj dosje predstavil javnosti, sploh pa si prizadeva, da bi z njegovo vsebino seznanil tudi deželno komisijo, ki se pod vodstvom deželnega svetnika Ljudstva svobode Antonia Pedicinija, ukvarja z reformo pokrajine.

»Gorica je zgodovinsko središče obsežnega italijanskega in slovenskega prostora, ki tvega, da ga bosta levičarski politični konformizem in stari desničarski predsodki hudo oškodovali. Noben prebivalec Posočja ne sme mirne duše spremljati goriškega umiranja na obroke: izguba statusa glavnega mesta pokrajine in težave z načrtom za gradnjo "super" pristanišča v Tržiču bi za Gorico predstavljale zelo hud udarec. Brez hrbitenice, ki jo predstavlja pokrajinsko demokratično izvoljeno predstavništvo, bo Gorica vedno pod udarom zunanjih interesnih sfer in so-sednjih območij, demografsko veliko močnejših,« pravi Del Bello in po-

NOVA GORICA

V Mihajlovem imenu

Novogoriško območno združenje borcev (OZB) za vrednote NOB te dni gosti delegacijo veteranske organizacije Azerbajdžana. Med OZB Nova Gorica in veteransko organizacijo iz Bakuja obstaja večletno sodelovanje. Skupna vez je narodni heroj Mehdi Huseinzade - Mihajlov, diverzant IX. korpusa NOV. V Novo Gorico so prišli Tahir Alijev, filmski režiser, Zahidin Abbasov, član Zvezе veteranov, vojni zgodovinar Muša Bagirov in Rasmu Muhtarov, vodja mednarodnih odnosov pri Zvezni veteranu. Danes jih bo sprejel župan Matej Arčon, poldan pa se bodo na gradu Kromberk udeležili predvajanja filmov o IX. korpusu in Ivanu Ruskem v režijo Tahirja Alijeva. Obisk bodo sklenili s sprejemom pri predsedniku ZZB Slovenije, Janezu Stanovniku. (km)

GORICA - Mednarodni likovni natečaj Dario Mulitsch

Mladosten in kakovosten

V palači Coronini Cronberg bo v soboto nagrajevanje udeležencev iz kar šestih držav in odprtje razstave njihovih del

Z včerajšnje predstavitve BUMBACA

Vse bolj mladosten in kakovosten. Takšen je četrti likovni natečaj Dario Mulitsch, ki bo v soboto, 6. oktobra, ob 17.30 v palači Coronini Cronberg v Drevoredu 20. septembra v Gorici doživel svoj vrhunec z nagrajevanjem udeležencev, s predstavljivo kataloga in z odprtjem razstave.

»Za pripravo natečaja potrebujem kakih devet mesecev dela. Najtežje je najti pokrovitelje, pri čemer mi od prve izvedbe vseskozi stojita ob strani goriška pokrajina in občina. Lanskega novembra sem bila neodločena, ali naj natečaj sploh priredim, potem pa me je podprl krajevni ljubitelj umetnosti, ki

mi je zagotovil tudi denarni prispevek in me spodbudil k temu, naj vztrjam,« poudarja Caterina Trevisan Mulitsch, »duša« likovnega natečaja, ki se ga od prve izvedbe naprej vedno udeležujejo likovniki iz Italije, Slovenije, Avstrije in drugih držav. Letos se je natečaj prijavilo kar 180 likovnikov, izmed katerih sta umetnostna kritika Cristina Feresin in Joško Vetrini izbrala dela 56 umetnikov in 24 višješolskih dijakov likovne vzgoje. Izbrana dela si je nato ogledala in določila zmagovalce žirija, ki so jo sestavljali Mariana Acerboni, Toni Toniato in Susanna Zattarin.

»Letos so se na likovni natečaj pri-

javili umetniki iz večina italijanskih dežel, iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije, po eden pa tudi iz Bolgarije in Francije. Posumno sem zadovoljna, da so se mojemu vabili odzvali dijaki goriškega umetnostnega liceja Max Fabiani, novogoriške gimnazije ter umetnostnih zavodov iz Celovca in Beljaka,« pojasnjuje Caterina Trevisan Mulitsch, ki bi rada natečaj razširila še na umetnike iz Češke, Slovaške, Madžarske, Poljske Nemčije in na države z Balkana. Natečaj bi tako postal pravi bienale z udeležbo umetnikov iz vse Vzhodne Evrope, s katero je bila Gorica preko umetnosti v preteklosti že tesno povezana. (dr)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: v nedeljo, 7. oktobra, ob 17. uri »Veš, da te ne slišim, če teče voda« (Robert Anderson) in »Obisk v gledališču« (Karl Valentin), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova; med 11. in 12. uro in eno uro pred predstavo prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedežev; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

GLEDALIŠKI FESTIVAL »GORIŠKI GRAD«: v Kulturnem domu v Gorici 6. oktobra ob 20.30 »Mandragola« (Nicolò Machiavelli), nastopa gledališka skupina Al castello iz Foligna; rezervacije in predprodaja vstopnic v knjižarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 3., 4. in 5. oktobra, ob 20. uri (Vesna Milek, Svetlana Slapšak, Dušan Jovanović) »Krojači sveta - Funeral Fashion Show«; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.15 - 20.00 - 21.45 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.15 »Reality«.

Dvorana 3: 17.40 - 20.10 - 22.00 »Il rosso e il blu«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 16.30 - 18.15 - 20.00 - 21.45 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Resident Evil: Retribution«.

Dvorana 3: 16.50 - 18.40 - 20.30 - 22.20 »L'era glaciale 4: continenti alla deriva« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Magic Mike«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Reality«.

Razstave

ODPRTJE RAZSTAVE UDELEŽENCEV

SLIKARSKIH NATEČAJEV ob prireditvi »Nedelja umetnosti v Gorici«, ki ga je organiziralo združenje Nuovo Lavoro, bo v četrtek, 4. oktobra, ob 18. uri v galeriji Dore Bassi v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici; na ogled bo do 12. oktobra.

V GALERIJI TIR KULTURNEGA CENTRA MOSTOVNA na Cesti IX. kor-

pusa 99A v Solkanu bo v četrtek, 4. oktobra, ob 19. uri odprtje razstave z naslovom »Brezčasnost prostora«. Razstavljalci bodo Damijan Sedevič, Rajko Žbogar, David Lavrenčič in Jure Kuštrin, predstavila jih bo umetnostna zgodovinarka Alenka Di Battista; na ogled bo do sobote, 3. novembra.

V PILONOVİ GALERIJI V AJDOVŠČINI bo v petek, 5. oktobra, ob 19. uri odprtje razstave »Jernej Kraigher. Arhitekturna risba« na ogled bo do 28. oktobra od torka do petka 8.00-17.00, ob nedeljah 15.00-18.00; več na www.venopilon.com, pilonova.galerija@siol.net.

KRUT vabi v soboto, 17. novembra, na voden ogled razstave »Tibet - zakladi s strehe sveta« v Trevisu, ki z nad 300 zbranimi eksponati od Gingis Khanovega obdobja dalje predstavlja v evropskem merilu pravi kulturni dogodek leta; informacije in prijave na sedežu KRUT-a, Korzo Verdi, 54, tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it.

Koncerti

MEDNARODNI FESTIVAL KOGOJEVI DNEVI 2012: 3. oktobra ob 11.30 v osnovni šoli v Kanalu koncert gojencev Konservatorija za glasbo in balet iz Ljubljane in OE Glasbene šole z naslovom »Mladi za mlade«; 14. oktobra, ob 15. uri v cerkvi Sv. Jurija v Bardu v Benečiji koncert godalnega kvarteta Calisto. 16. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu Glasbena matica v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem prireja koncert Slovenskega komornega zbora. Abonmaji za vse koncerne pri TIC Kanal, v galeriji Rika Debenjaka in knjižnici Josipa Kocjančiča v Kanalu po ceni 10 evrov. Za vse koncerne izven Kanala bo organiziran avtobusni prevoz (prijave TIC Kanal).

OB 60. OBLETNICI SMRTI VINKA VODOPIVCA prireja kulturno društvo Moški pevski zbor Kromberški Vodopivci ponovitev Vodopivčeve spevovigne v treh dejanjih »Kovačev študent« v amfiteatru gradu Kromberk danes, 3. oktobra, ob 20. uri; nastopili bodo moška pevska zborna Kromberški Vodopivci in Lipa Ravnica, solopevke, solopevci in godalni kvartet Glasbene šole Nova Gorica, Folklorno društvo Gartrož ter Domaci godci Kulturno turističnega društva Lokovec; predprodaja vstopnic od 10. do 14. ure na Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Nova Gorica na Bevkovem trgu 4 v Novi Gorici ter uro pred prireditvijo v amfiteatru gradu Kromberk.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo uprizorjena v petek, 12. oktobra, ob 20.30 opereta v dveh dejanjih avstrijskega skladatelja Roberta Stolza »Pomladanska parada«. V opereti nastopajo solisti pevci, igralci, baletke, godba na pihala, otroški in mesani zbor ob spremljavi orkestra. Dirigiral bo Hilarij Lavrenčič, režiser pa Jože Hrovat. Prireditve sodi med slovensosti ob 50-letnici neprekinjenega delovanja Katoliškega doma - danes Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

KONCERT »LED ZEPPELIN - CELEBRATION DAY« bodo predvajali v tržiškem Kinemaxu istočasno s kinodvoranami celega sveta v sredo, 17.

oktobra, med 18. in 21. uro; rezervacije po tel. 0481-712020.

Šolske vesti

DRUŠTVO UNIVERZA ZA TRETE ŽIVLJENJSKO ODOBBO NOVA GORICA vabi k vpisu v krožke in delavnice izobraževalnega programa za študijsko leto 2012-13 do 5. oktobra od 10. do 12. ure in od 14. do 16. ure v prostorih društva, Erjavčeva 4 v Novi Gorici. Naknadni vpis bo še 8. oktobra od 10. do 12. ure in 10. oktobra od 14. do 16. ure; več na www.unitring.si, unitring@volca.net.

MALIVESELJAKI slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel vabijo otroke med 5. in 7. letom starosti, ki jim je všeč petje, da se jim pridružijo na prvi vaj, ki bo v soboto, 6. oktobra, od 14. do 15. ure na sedežu društva Hrast v Doberdobu; informacije po tel. 333-8560337 (Mateja).

AŠKD KREMENJAK vabi na informativni sestanek za tečaj diatonične harmonike danes, 3. oktobra, ob 18.30 v večnamenskem centru v Jamljah; prva lekcija bo 17. oktobra.

VADBVE DOMU ANDREJA BUDALA V ŠTANDREŽU: pilates 1 (začetni): tork 19.00-20.00; pilates 2 (nadaljevalni): ponedeljek in četrtek 19.00-20.00; pilates senior (za starejše): sreda 17.30-18.30; spinning: ponedeljek, sreda, petek 20.00-21.00; zumba: tork in četrtek 20.00-21.00, sreda 19.00-20.00; zumba za otroke (6-13 let): danes, 3. oktobra, ob 16.00 sestanek, ob 16.30 poskusna vadba; informacije in prijave: 00386-70-820453 ali suzana.komel@gmail.com. Joga: sreda 20.30-22.00 (informacije in prijave: 348-926064 Alessandra). Letošnja novost bo tečaj trebušnih plesov o torkih, urnik bo določen naknadno, na podlagi prijav; informacije in prijave po tel. 340-3814478 (Antonella).

GLEDALIŠKI LABORATORIJ za učence osnovnih šol in prvega razreda srednje šole bodo potekali v popoldanskih urah v občinskem gledališču v Krminu od 3. oktobra do 12. decembra; informacije in vpisovanje od torka do petka 9.00-14.00 v uradu združenja ArtistiAssociati v Ul. Carducci 71 v Gorici (tel. 0481-532317).

AVTOBUSNI IZLETI V SKLOPU NIZA

»**KNJIGA OB 18.03**« na trgu pred železniško postajo v soboto, 6. oktobra, ob 10.03 z naslovom »I piedi sul Friuli. Viaggio tra lune, borghi e storie dimenticate«, vodil bo Mauro Daltin, odlomke bo prebiral Claudio Moretti; informacije in rezervacije po tel. 349-3666161 (Erik) do 5. oktobra.

SKRD JADRO iz Ronk v sodelovanju s CTS prireja enodnevni izlet s kosiom v Bohinj, Vintgar in Bled v soboto, 6. oktobra; informacije in prijave po tel. 0481-82273 (Roberta ali Sara) ali 0481-482015 (Karla).

AVTOBUSNI IZLETI V SKLOPU NIZA

»**KNJIGA OB 18.03**« na trgu pred železniško postajo v soboto, 6. oktobra, ob 10.03 z naslovom »I piedi sul Friuli. Viaggio tra lune, borghi e storie dimenticate«, vodil bo Mauro Daltin, odlomke bo prebiral Claudio Moretti; informacije in rezervacije po tel. 349-3666161 (Erik) do 5. oktobra.

CRUZ obvešča, da bo od oktobra do de-

cembra pisarna na Korzu Verdi, 54/int. v Gorici odprt ob četrtekih med 9. in 12. uro (tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it.).

Obvestila

KRU.T obvešča, da bo od oktobra do decembra pisarna na Korzu Verdi, 54/int. v Gorici odprt ob četrtekih med 9. in 12. uro (tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it.).

Ljubi nono Toni, želim ti za tvoj 80. rojstni dan prav vse najlepše in najboljše.

Pridružujejo se mi mama Ana, tata Živko, nono Miljo in nonica Zorana in Bogdana.

Pa še 80 poljubčkov ti pošiljam tvoj Jurij Petje.

mediterraneo 1748-2008« avtorja Franca Cecottija, ki ga je izdal deželni inštitut za raziskovanje odporanstva. Obenem bodo prikazane fotografije, ki so jih posneli vzdolž meje član skupine Slow trekking goriškega kluba CAI. O njih bo spregovoril Elio Candussi.

»**KINO IN RADIO, MED NOSTALGIJO IN UPOROM**« je naslov ciklusa srečanj

in projekcij v organizaciji združenja Hiša filma, ki bodo potekala ob četrtekih v mesecu oktobru v Gorici: v četrtek, 4. oktobra, ob 17.30 v pokrajinski mediateki na Travniku predavanje na temo »Vloga radia v 20. stoletju«; ob 20.30 v goriškem Kinemaxu projekcija filma »Radio Days« (Woody Allen).

KNJIGA OB 18.03: v dvorani APT v goriški železniški postaji: v četrtek, 4. oktobra, ob 17.30 v pokrajinski mediateki na Travniku predavanje na temo »Vloga radia v 20. stoletju«; ob 20.30 v goriškem Kinemaxu projekcija filma »Radio Days« (Woody Allen). KNJIGA OB 18.03: v dvorani APT v goriški železniški postaji: v četrtek, 4. oktobra, ob 17.30 v pokrajinski mediateki na Travniku predavanje na temo »Vloga radia v 20. stoletju«; ob 20.30 v goriškem Kinemaxu projekcija filma »Radio Days« (Woody Allen).

K FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v Gospicu Ul. (Ul. Carducci) v Gorici bo v četrtek, 4. oktobra, ob 17.30 predavanje Maddalene Malni Pascoli leti informacije vsak torek in četrtek od 9. do 12. ure v pisarni ali po tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it.

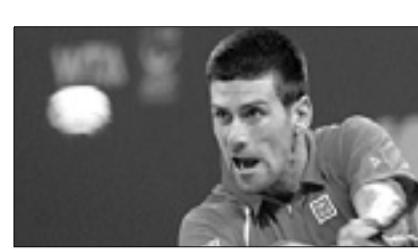
AŠKD KREMENJAK vabi na informativni sestanek za tečaj diatonične harmonike danes, 3. oktobra, ob 18.30 v večnamenskem centru v Jamljah; prva lekcija bo 17. okt

CHIEVO IN CAGLIARI**Z NOVIMA TRENERJEM**

VERONA - Italijanski nogometni prvoligaš Chievo je včeraj zamenjal trenerja. Vodstvo veronskega kluba je odstavilo Domenica Di Carla in na njegovo mesto poklicala Eugenia Corinija (na arhivskem posnetku), nekdanjega kapetana Chieva. Včeraj je »padel« tudi trener Cagliarija Massimo Ficcadenti. Zamenjal ga je Ivo Pulga (trener mladinskih ekip Modene), medtem ko bo njenov pomočnik nekdanji nogometniški kapetan Diego Lopez.

MARCELLO LIPPI IZLOČEN

Kitajski nogometni prvoligaš Guangzhou je v četrtnfinalu azijske različice lige prvakov izgubil proti Al Ittihadu (pred časom je nekaj krogov arabsko ekipo vodil tudi nekdanji selektor Slovenije Matjaž Kek), moštvu iz Sadske Arabije. Na prvi tekmi v Jeddi so Lippijevi varovanci izgubili s 4:2. Na povratni so sicer premagali arabske nogometne živiglje z 2:1, kar pa ni zadoščalo za uvrstitev v polfinale. Na stadionu Tiahne se je zbralok okrog 50 tisoč ljudi, ki so bili po izločitvi seveda razočarani.

DOKOVIĆ ZASLUŽIL VEČ KOT FEDERER

MONTE CARLO - Najboljši srbski teniški igralec Novak Đoković je letos sicer izgubil mesto vodilnega v moški teniški karavani, vendar je zadržal mesto največjega zasluzkarja s turnirskimi nagradami. Drugi igralec sveta je zaslužil 700.000 ameriških dolarjev več kot številka ena Švicar Roger Federer. Đoković je od začetka leta zaslužil 6.972.423 ameriških dolarjev, medtem ko je Federer z nagradami na turnirjih na svoj račun vpisal znesek 6.261.241 dolarjev.

NOGOMET - V 2. krogu lige prvakov je bil ukrajinski Šahtar trd oreh

Juventus v težavah

TURIN - Lucescov Šahtar iz Donecka je poštano zakomplikiral Juventusov položaj v skupini E lige prvakov. Contejeva ekipa (prizivno sodišče se bo o morebitnem zmanjšanju kazni trener »stare dame« izreklo do 7. oktobra) je z dvema neodločenima izidoma tretja na lestvici: pred njo sta Šahtar in Chelsea. Gostje, ki jih vodi romunski trener Lucescu, so bili na Juventus Stadiumu boljša ekipa in si ustvarili več priložnosti za gol. Črno-beli so bili po trikratnem sodnikovem živiglju lahko zadovoljni s točko, s katero se go tovo niso zadovoljili Ukrainerji. Gostje so že od samega začetka prevzeli pobudo v svoje roke. S štirimi brazilskimi nogometniki so tehnično prevladovali in imeli tudi večjo posest žoge. Šahtar je povedel v 23. minutu z golom Alexa Teixeira. Juventus je nemudoma reagiral in kmalu izenačil. Pirlo je podal s kota v kazenski prostor, kjer je spremsti Bonucci z močnim strehom premagal vratarja. Po prvem delu je

bilo 1:1. V drugem polčasu se rezultat ni spremenil. Vučinića, ki ni bil razpoložen, je Carrera zamenjal z Giovincem. Slednji se je takoj po vstopu na igrišče izkazal z lepo podajo Matriju, ki za las ni poslal žoge v vrata. Šahtar pa ni stal križem rok in se večkrat nevarno približal Buffonovim vratom: najprej s Srno, nato pa še z armenskim talentom Mkhitaryanom. V 92. minutu so se domaćim navijačem najezili lašje po Wilianovem strelu, ki se je odobil od prečke. V skupini E je Di Matteov Chelsea kar s 4:0 odpravil danski Nordsjelland.

Za pravo presenečenje pa je poskrbel beloruski Bate Borisov, ki je doma kar s 3:1 premagal nemški Bayern. Na tekmi med Benfico in Barcelono (0:2) pa je hudo poškodbo roke staknil katalonski kapetan Puyol, ki je moral v bolnišnico.

DANES - V današnjem krogu lige prvakov bo Milan že ob 18. uri gostoval pri Spajetičevem Zenitu v Sankt Peterburgu.

Juventusovi igralci so imeli malo manevrskega prostora

ANSA

SKUPINA E IZIDA 2. KROGA	
Nordsj. - Chelsea 0:4, Juventus - Šahtar 1:1	
Chelsea	2 1 1 0 6:2 4
Šahtar Doneck	2 1 1 0 3:1 4
Juventus	2 0 2 0 3:3 2
Nordsjælland	2 0 0 2 0:6 0

PRIHODNJI KROG (23. 10.): Nordsjælland - Juventus, Šahtar - Chelsea

SKUPINA F IZIDA 2. KROGA	
Bate Borisov - Bayern 3:1, Valencia - Lille 2:0	
Bate Borisov	2 2 0 0 6:2 6
Valencia	2 1 0 1 3:2 3
Bayern München	2 1 0 1 3:4 3
Lille	2 0 0 2 1:5 0

PRIHODNJI KROG (23. 10.): Bate - Valencia, Lille - Bayern

SKUPINA G IZIDA 2. KROGA	
Spartak - Celtic 2:3, Benfica - Barcelona 0:2	
Barcelona	2 2 0 0 5:2 6
Celtic Glasgow	2 1 1 0 3:2 4
Benfica	2 0 1 1 0:2 1
Spartak Moskva	2 0 0 2 4:6 0

PRIHODNJI KROG (23. 10.): Spartak - Benfica, Barcelona - Celtic

SKUPINA H IZIDA 2. KROGA	
Cluj - Man. Utd 1:2, Galatasaray - Braga 0:2	
Manchester Utd	2 2 0 0 3:1 6
Cluj	2 1 0 1 3:2 3
Braga	2 0 1 1 2:2 3
Galatasaray	2 0 0 2 0:3 0

PRIHODNJI KROG (23. 10.): Galatasaray - Cluj, Manchester - Braga

GOLF - Naš golfist Victor Tomsich o Ryderjevem pokalu

Dvoboje s posebnim čarom

Rory McIlroy
(na sliki levo)
bo po mnenju
Victorja Tomsicha
(na sliki zgoraj)
kmalu postal
absolutni številka
ena v svetovnem
golfu

ANSKA/KROMA

Neverjeten preobrat: Evropa je z vrhunsko igro v zadnjem dnevu nadoknila zaostanek in v golf klubu Medinah v istoimenskem kraju v zvezni državi Illinois slavila na najbolj prestižnem golf turnirju, neuradnem ekipnem svetovnem prvenstvu, Ryderjevem pokalu.

NEKAJ ZGODOVINE – Ryder Cup je golfov turnir, poimenovan po Samuelu Ryderju, ki je poklonil pokal za prve izvedbe tega dvobova. Turnir je nastal leta 1927 in se odvija vsake dve leti. Vse do leta 1971 sta na njem nastopali izključno reprezentanci ZDA in Velike Britanije. Premoč Američanov je bila v tistih letih ocitna (15 zmag proti trem z enim neodločenim izidom), tako da so v naslednjih treh izvedbah Britanci prispevali na pomoč še Irski, kar pa ni vplivalo na končni izid (30 za ZDA). Leta 1979 je prišlo do odločilne spremembe in tudi zasuka. S tistem letom je namreč postal nasprotnik Američanov cel kontinent: staro celino. In prav po zaslugi dvobova ZDA-Evropa je Ryder Cup dodatno zaslovel in tehnica se je nagnila na stran Evrope. Najboljši golfisti z vseh držav stare celine so 9-krat osvojili pokal, medtem ko so Združene države slavile 7-krat. V zadnjih letih je premoč še očitnejša, saj je Evropa zmagala sedem od zadnjih devetih turnirjev.

LETOSNA IZVEDBA – Evropa je v nedeljo slavila v gosteh, čeprav je ob koncu drugega dne – turnir trajal tri dni in je dolg 28 dvobovje – že izgubljala z 11:6. Le enkrat v zgodovini, leta 1999, je uspel preobrat iz tako težke situacije. Tako je preporod uspel Američanom, to-krat so jim Evropeji vrnili milo za draogo. Evropa si je neodločen izid – in torej

obrambo pokala, ki si ga lastila po zmagi izpred dveh let – zagotovila že v predzadnjem dvobovo, ko je Nemec Kaymer z zmago prispeval štirinajsto točko Evropi. Manjkal je še zadnji dvobov med italijanskim zvezdnikom Francescom Molinarijem in svetovno zvezdro Tigerjem Woodsom. Za Američane je bil pokal že zgubljen, morda je Woods nekoliko popustil, skratka je Molinari na zadnji luknjki le uspel iztržiti neodločen izid in Evropa se je lahko veselila zmagе s končnim izidom 14,5 proti 13,5. Z zanimanjem je dogajanje spremeljal Victor Tomsich, nekdanji košarkar Bora, ki pa je že pred desetletjem vzljubil golf: »Letošnja izvedba je bila verjetno najbolj napeta in zanimiva, odkar spremjam golf. Prvič je uspel preobrat v gosteh ekipi, ki je po drugem

dnevu izgubljala z 11:6. Dvobov se je odločil z zadnjim puttom na predzadnji tekmi, ko je Kaymer zadel. Ko mu ne bi uspelo, bi Evropa izgubila tekmo in pokal. Zmagoslavje je nato dopolnil Molinari, čeprav je treba priznati, da je Tiger Woods zelo športno »prihranil« zadnji udarec Italijanu s tem, da mu je priznal putt še preden, bi ga Molinari izvedel. In ni šlo za zelo enostaven udarec. Američanom se je v bistvu pokal že izmuznil in razliko med zmago in neodločenim izidom bi bila bolj formalnost.

Ryder Cup ima res poseben čar, ker igra na njem 12 najboljših ameriških golfistov proti najboljšim dvanajstim evropskim. Če na njem nastopaš resnično sodišč med elito. Ob tem je nekaj posebnega, ker gre za ekipno tekmovanje, kjer se čuti ekip-

ni duh, v športu, ki je drugače zelo individualističen.«

ELITNOST ALI NE? – Letos je tekmovanje ob raznih luknjah spremeljalo okrog 45 do 50 tisoč gledalcev. Je to znak, da postaja golf vse bolj množičen šport ali ostaja disciplina »elitek? »To se zelo spreminja od države do države. V ZDA, angloških državah in tudi na Švedskem je golf zelo razširjen. Učijo ga po šolah in obstajajo tudi javna golf igrišča, kjer ga lahko vsakogar igra. Na Švedskem se s tem športom ukvarja, če se ne motim, 800.000 ljudi, kar je dokaz, da ga igrajo res vsi; golf igrišče dobija za vsakim vogalom. V Italiji so zadeve drugačne, ostaja bolj eliten šport, saj so klubi v glavnem zasebni. Dnevnina vstopnica stane približno kot smučarska karta, to se pravi okrog 50 €, drugače so članarine raznih klubov lahko precej različne. Od 300 € pa tudi do 5000 v nekaterih najbolj znanih klubih. Temu gre dodati še opremo. In tudi tu so cene različne. Lahko kupiš rabljeno opremo in porabiš 100 €, lahko novo in kakovostno za 2000 €. Podobno kot koliko. Nekateri kupijo kolo, s katerim bi lahko nastopal na Giru, in se peljejo s Trebcem do Opčin in nazaj.«

PROTAGONISTI PO SVETU IN

ITALIJI – Tudi nepoznavalcu golfa so ta šport spoznali zaradi nekaterih afer, v katerih je bil vpletjen najboljši igralec na svetu Tiger Woods. Po prisilnem počitku in povratku je njegova premoč manj očitna. Je še vedno on številka ena? »Golf je tehnika, talent in trening, a glava vpliva vsaj za 50% na končni izid. Moraš biti zelo hladnokrvni in izbrati pravi udarec v vsaki situaciji. On je bil v tem pravi mo-

ster in zdaj se opaža, da nima več tiste sproščenosti. Ostaja med petimi najboljšimi na svetu, a glava ni več tista, manjka mu zadnji udarec. Mislim, da bo njenovo mesto prevzel mladi in izredno talentiran Rory McIlroy.«

Po Constantinu Rocci so zdaj v Italiji v ospredju brata Francesco »Chicco« in Edoardo Molinari ter Matteo Manassero. Zlasti na tega bi Tomsich stavil: »Manassero je zelo mlad igralec. Trenutno je nekje okrog 50. mesta na svetovni jakosti lestvici, a kot 19-letnik lahko še ogromno napreduje. Molinari je više postavljen in je tudi nastopil na Ryder Cupu. Sodi med najboljši pri dolgih udarcih, a nekaj mu manjka pri zadnjem udarcu in dvomim, da mu bo kdaj uspelo narediti to dokončen kakostni skok, saj ima že okrog 30 let.«

OSEBNE IZKUŠNJE – Victor Tomsich je kar zaseden in službene obveznosti mu preprečujejo nastopati na številnih turnirjih: »Ponavadi se omejujem na turnirje tu na Tržaškem. Prejšnji konec tedna je potekalo italijansko prvenstvo za igralce nad 35-let, na katerem sem imel pravico nastopati. Žal je trajalo tri dni v bližini Milana in zato sem moral nastop odpovedati. Rad bi igral agonistično, a to je v Trstu skoraj nemogoče, ker je na našem koncu malo tekmovanj. Moral bi imeti veliko več časa na razpolago. Trenutno je moj handicap 4,5, čeprav se le-ta stalno spreminja. Rekel bi, da sodim med sedemosem najboljših golfistov na Tržaškem. Letos sem zmagal klubsko prvenstvo v Trstu. Točneje, bil sem prvi upoštevajoč handicap, medtem ko sem bil drugi na absolutni lestvici, neupoštevajoč handicap.« (I.F.)

Z REPREZENTANCO FJK TRIJE KOŠARKARJI
Prejšnji konec tedna je v okviru Basket daya, ki ga je drugo leto zapored organizirala deželna košarkarska zveza, stekel tudi Memorial De Gobbi. Na dvodnevнем turnirju sta nastopili tudi deželni reprezentanci letnika 1998 in 1999. V obeh izbranih vrstah so nastopili tudi slovenski košarkarji: med starejšimi sta zaingrala igralca Jadran Samuel Zidarič (na fotografiji KROMA) in Simon Cettolo, v mlajši pa brezjan Igor Gregori, ki tudi letos igra pri Don Boscu, saj Breg nima ekipe te starostne kategorije. Deželna reprezentanca 1998 je osvojila 2. mesto, igralci letnika 1999 pa ....

MICOLAUCICHEVA VSE BOLJŠA
Namiznoteniška igralka Krasa Claudia Micolaucic je po uspešnem nastopu na državnem turnirju mladinskih kategorij v kraju Este pri Bologni napredovala na državni lestvici. Tačas je na 101. mestu, kar uvršča petnajstletnico med boljše igralke 3. kategorije. Na turnirju se je uvrstila med osem najboljših, potem ko je premagala tudi višjepostavljenje igralke, v četrtnfinalu pa je klonila proti mladinski reprezentantki Francesci Trott. Na turnirju je nastopila tudi Katarina Milič, ki pa se ni prebila iz kvalifikacij. Obe prvo letoto nastopata med mladinkami, v kategoriji pa bosta igrali še tri leta.

GORSKI KOLESARJI SK DEVIN NA STOPNIČKAH

Gorski kolesarji SK Devin za prejšnji konec tedna udeležili tretje dirke za Pokal Junior Cross v kraju Buja pri Vidmu, na kateri so osvojili dve prvi mesti, tretja zmaga pa je ušla za las. Prvo mesto sta zasedla v kategoriji G1 Dean Tence, med deklicami pa Petra Grgič. V kategoriji G4 pa je Peter Chenda za las izgubil prvo mesto, dober nastop pa je opravil tudi Maunel Moimas v kategoriji G0. Rezultati dvanajstih kolesarjev Devina v posameznih kategorijah so društvu prinesli tretje mesto na društveni lestvici.

HOKEJ NA ROLERJIH - Konec tedna krstni nastop Poleta ZKB Kwins v 2. in 3. slovenski ligi

Na Pikelcu bo manj tekem

Ta konec tedna bodo s prvenstvenimi nastopi začeli tudi hokejisti Poleta. Po večletnem nastopanju v najvišjih italijanskih ligah se letos selijo v Slovenijo, kjer bodo nastopali z dvema ekipama. Člani, ki so lani nastopali v B-ligi, bodo letos igrali v 2. ProSports.si ligi, združena ekipa Polet-Buja igralcev U20 pa bo pod imenom Polet igrala v 3. ProSports.si ligi. Odločitev o selitvi v Slovenijo je padla že poleti, saj jim igranje v B-ligi ni nudilo nikakršnih motivacij: »Težko je nastopati, ko veš, da klub zmagi ne moreš napredovati v višjo ligo. V A2-ligi nikakor ne bi mogli igrati, saj so stroški zelo visoki predvsem zaradi dolgih gostovanj. Sprva so sicer napovedali, da bodo razširili število ekip in sestavili dve skupini (vzhodno in zahodno), vendar je vse splavalno po vodi. Nov pravilnik o prvenstvu z 12 ekipami pa bo veljavlen tri sezone, zato smo se odločili, da bomo raje nastopali v Sloveniji,« je pojasnil hokejist in oddobnik Poleta Mojmir Kokorovec. Polet je sicer sprva zaprosil za vključitev v najnižjo 3. ligo, naposled pa bo igrал v 2. ligi, ker se je sprostilo mesto. V 3. ligi pa bodo nastopali igralci pod 20. letom Poleta in Buje, ki bodo istočasno pod imenom Buja igrali tudi v italijanskem prvenstvu U20. Sodelovanje z videmskim klubom so letos razširili tudi na mladinsko področje, saj bodo zaradi nezadostnega števila igralcev mlajši hokejisti igrali letos z Bujo v italijanskem prvenstvu U15 in U17. Čisto vsi, vključno z najmlajšimi U10, pa bodo še naprej treneriali na Pikelcu pod vodstvom Davida Battistija (U15 in U17) in Davida Fabietti (U10).

Sestava članske ekipe je nespremenjena, prav tako ostaja na čelu trenerskega kadra Dejan Rusanov, kondicijski trener pa je Michele Teghini. O ciljih se Kokorovec ni izrazil, saj lige in nasprotnikov še ne pozna. »Prav gotovo pa bomo bolj motivirani, saj lahko napredujemo v višjo ligo. V Sloveniji so stroški 1. in 2. lige enaki,« je pojasnil Kokorovec, dodal pa še negativno plat odločitev. Openski konji bodo namreč le nekajkrat nastopili pred domaćimi gledalcji na Općinah, po vsej verjetnosti decembra ali januarja. Zveza namreč za vsak krog daje na razpolago štiri igrišča, kjer se vrsti ob koncih tedna več tekem (s čimer

Polet ZKB Kwins se je na novo sezono pripravljal tudi na memorialu Agnulta, ki konec tedna in dokazal, da se lahko kosa tudi z najboljšimi slovenskimi ekipami. Tolminskim hokejistom, ki nastopajo v 1. ligi, se je predal šeles po kazenskih strelih

KROMA

zmanjšujejo tudi stroške za sodnike), med njimi pa so izključno ploščadi v Sloveniji. Pri Poletu verjamajo, da bo Pikelc vključen med razpoložljiva igrišča v 2. delu prvenstva. Hokejska zveza mora termine 2. in 3. dela (vsaka ekipa se bo v obeh ligah srečala z tekmcem trikrat) sicer šeles objaviti.

Polet ZKB Kwins bo prvi krog odigral v soboto v Horjulu, kjer bodo mladinci U20 igrali že v petek. Prav tu se bo zvrstila tudi večina tekem prvega dela. (V.S.)

Tolmin pred Poletom

Letošnji zmagovalci tradicionalnega turnirja z Memorial Agnul so Mufloni iz Tolmina, ki so po kazenskih strelih premagali domače hokejista Poleta ZKB. V kategoriji U10 pa je bil najboljši Polet, ki je tržaške Tigerse premagal 12:1.

Člani, finale za 1. mesto: Mufloni Tolmin - Polet Kwins ZKB 3:2 po kazenskih strelih (1:1); **za 3. mesto:** Tigers Tereste - In Line Pula 4:0.

ODBOJKA - Iz Modene v Gorico

Z Olympio tudi Terpin

Šestnajstletnik iz Števerjana se je po enomesečni izkušnji v profesionalnem klubu v Modeni odločil, da se vrne domov

Ekipo Olympie, ki bo čez tri dni začela nastope v deželni C-ligi, je dopolnil še Jernej Terpin. Šestnajstletnik, 192 centimetrov visoki krilni sprejemalec, je poleti sicer prestopal v profesionalni klub v Modeni, za katerega igra tudi Loris Mania, vendar se je pred približno dvema tednom vrnil domov. Tam naj bi igral v prvenstvu U19 (junior league, kjer nastopajo domala vsi mladinci prvoligaških klubov) in v C-ligi. Ker se v novem okolju ni znašel, se je po mesecu dni odločil, da se vrne spet v domači klub in v slovensko šolo. »Poskusil sem, vendar ni mi bilo všeč,« je priznal ambiciozni odbojkar in dajek, ki pa še ne ve, ali bi ob novi priložnosti ponovno sprejel povabilo v profesionalni klub. Že dva tedna red-

Jernej Terpin

no trenira z Olympio, pridružil pa se je že spet sošolcem v 3. razredu liceja Gregorčič. Z vrnitvijo Terpina pa je ekipa Olympie popolna, saj imajo tako več igralnih variant. (V.S.)

KOŠARKA - U19 Jadranovi mladinci začeli z zmago

Colors - Jadran 70:81 (20:27, 31:41, 41:58)

JADRAN: Valentinuz 8, Danieu 16, Majovski 3, Sternad 4, Gregori 18, Leghissa 1, Žerjal 2, Batich 23, Zoch 2, Mattiassich 2, trener Oberdan.

Jadranovi mladinci so prvenstvo U19 elite začeli na najboljši način. Ekipa Colors iz Vidma so premagali predvsem po zaslugu dobrega napada in agresivne obrambe po celiem igrišču. Trener Dean Oberdan je bil sprva nekoliko zaskrbljen, saj je ekipa v popolni postavi trenirala le nekajkrat (večina trenira s članskimi ekipami), vendar so njegovi varovanci kljub temu zaigrali skupinsko in vodili ves čas. Ekipa sta naposled dopolnila tudi igralca Brega Sternad in Mattiassich, ki trenirata s člansko ekipo Brega.

Prihodnji krog: ponedeljek, 8. oktober, ob 20.30: Jadran - San Daniele

Mateji v B1-ligi

Število igralk, ki bo letos nastopalo v državnih odbojkarskih ligah, se je zmanjšalo. V letosnjem sezoni bosta v državni ligi igrali izključno Mateja Petean in Mateja Zavadlav, bivši igralci Govolleya. Obe bosta nastopali z videmskim Atomatom v državni B1-ligi. Peteanova bo tam igrala že drugo leto zapored. Zavadlavova pa se bo v B1-ligi preizkusila prvič. Prvenstvo se bo začelo v soboto, 13. oktobra. Goričanki Mirjam Černic in Tamara Visintin, ki sta do lani nastopali v B2-ligi, pa bosta letos mirovali. Ilaria Černic pa se je vrnila h Govolleyu. (V.S.)

STRELSTVO - Pokal Doberdob pri Miljah

Padali so golobi

Lovci so statistiko vodili kar na tablico (levo). Na sliki desno med streljanjem na glinaste golobe, s puško meri proti leteči tarči Sergij Štoka

KROMA

Strelstvo je pri nas malo poznani sport. To še ne pomeni, da naša športna društva ne organizirajo strelskih tekmovanj. Združenje slovenskih lovcev Furlanije Julijske krajine Doberdob je v nedeljo na strelšču pri Miljah organiziralo (v sodelovanju z ZŠSDI) že tradicionalni Pokal Doberdob, na katerem so se člani slovenskega lovskega društva iz Italije ter drugi lovci iz Italije in iz Slovenije (teh je bilo bolj malo) pomorili v lovski disciplini »pohod po lovišču«, ki je neke vrste streljanje na glinaste golobe (podobno olimpijski disciplini trap). Nastopilo je okrog 75 tekmovalcev.

»Naše strelsko tekmovanje v Miljah je tudi hvala naklonjenemu vremenu uspelo. Tekmovalci so bili zadovoljni in vse je steklo po načrtih. Škoda le, da je iz Slovenije prišlo zgolj malo lovcev. Sicer vemo zakaj, saj strelski lovci nimajo evropskega orožnega lista in ustreznega

zavarovanja, tako da ne smejo čez mejo z orožjem. Upam, da bodo v kratkem zaprosili zanj in da bodo prihodnja tekmovanja še bolj številčna,« je ocenil lovec in član društva Doberdob Sergij Štoka.

Združenje slovenskih lovcev Furlanije Julijske krajine Doberdob je maja že organiziralo mednarodno strelsko tekmovanje (streljanje v tarče na razdaljo 100 metrov) v Gabrijah.

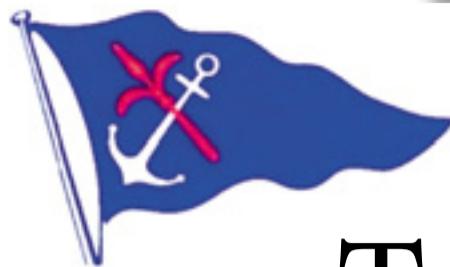
Vrstni red nedeljskega tekmovanja v streljanju na glinaste golobe

po lovski stezi na strelšču v Miljah: **društvena lestvica:** 1. Coretti, 2. Grilanc, 3. Maraž; **kategorija lovci:** 1. Grilanc, 2. Romano, 3. Pintar, 4. Žužek, 5. Furlani; **kategorija lovci veterani:** 1. Benedetti, 2. Scordino, 3. Zecchin; **kategorija lovci-strelci:** 1. Nigro, 2. Cramesteter, 3. Saincich

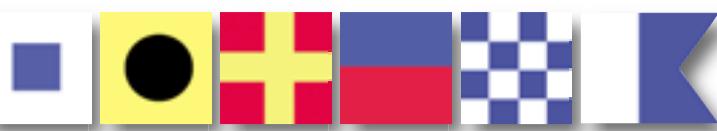
Druge nagrade: **najboljše uvrščena tekmovalka:** Civran; **najstarejši tekmovalec:** Scordino; **najmlajši tekmovalec:** Glavich.

TPK SIRENA

5

Slovenski glas v Tržaškem zalivu

IVANA SUHADOLC

Pretekli teden je pri Založništvu tržaškega tiska izšla knjiga Ivane Suhadolc posvečena Tržaškemu pomorskemu klubu Sirena iz Barkovlj. Klub je bil ustanovljen leta 1924, a so ga že leta 1927 fašistične oblasti ukinile. Danes iz knjige objavljamo nekaj odломkov o ponovni ustanovitvi kluba decembra 1976.

Nova Sirena

(...) V nedeljo, 28. novembra 1976, so se na pobudo Inka Starca v prostorih barkovljanskega kulturnega društva zbrali domačini, ki so do Jadrana čutili neuničljivo vez. Poklicnih ribičev v vase že dolgo ni bilo več, zato je bil športni in rekreacijski pristop edini, ki je še

društvo, ki so želela zgraditi vrsto športnih objektov na nasipu pod Svetilnikom zmage. Šlo je za umetno ustvarjeno in neizkorisceno zemljišče ob Miramarskem drevoredu, kamor so leta odlagali gradbeni material. Na pogled je bilo prava puščoba, njegova glavna privlačnost je bila izredna lega tik ob morju. (...)

S pristaniško ustanovo sta imela veliko stikov predsednik Sirene Romeo Ferfolja, ki je bil po poklicu kapitan na vlačilcih, in tudi podpredsednik Edi Filipčič, ki je imel kot pomorski agent v navtičnih krogih veliko poznanstev. Ko se je obnovljeni klub pridružil ostanim športnim združenjem in zaprosil za teren na nasipu, je lahko računal na dobrohotnost številnih prijateljev in znani-

so dospeli iz Sesljana, zanje je bil plančan samo prevoz. Postavljena je bila pločevinasta baraka za spravljanje opreme. Na vrsto so nato prišle kanalizacija in sanitarije, napeljava električne in telefona. Še danes znajo pri Sireni povedati, kdo nosi zaslugo za vsak, tudi najmanjši korak. (...)

Društveni teren je medtem nastel iz 500 m² na 2.000 m². Ob vhodu so tako pridobili prostor za tlakovano ploščad za zimsko vzdrževanje bark. Leta 1983 je klub predstavil prošnjo za postavitev družbenega sedeža. Načrt je na 230 m² predvideval sejno dvorano, gostinski prostor s kuhinjo, slačilnice s tuši in stranišči ter večje skladische. Eno krilo stavbe je bilo dolgo 14 me-

omogočal stik z morjem. Odločili so se, da bodo obnovili nekdanji klub Sirena, in se organizirali v pripravljalni odbor. Nobeden med njimi ni več gojil veselja, nobeden ni znal jadrati, nobeden ni imel barke, kaj šele jadrnice. A nobenemu se to ni zdelo pomembno. Pomemben jem je bil odnos do morja, ki so ga žeeli obuditi in ohraniti kot intimno sestavino svoje biti, zato da bi ga lahko posredovali svojim otrokom.

Pomemben jem je bil tudi stik s preteklostjo: žeeli so spet začeti tam, kjer je bila leta 1927 niti nasilno pretrgana. Zato klubu niso ustanovili na novo, ampak so ga »obnovili«: podpisniki so bili izključno starci članji, vpisani v prvo Sireno. (...)

Vsem je bilo jasno, da se Sirena ne bo mogla kosati s tržaškimi zgodovinskimi yacht-clubi, katerih člani so prišli na najvišjim družbenim slojih in so razpolagali z osebnimi jadrnicami. Zato je bil pouček takoj na naraščaju. Naziv »veslaški klub« je bil spremenjen v »pomorski«, da bi zaobsegal vse načine športnega udejstvovanja na vodi. Inko Starec je prisotne seznanil s problemi, s katerimi se je moral klub nemudoma soočati, med katerimi sta bila glavna iskanje primernega zemljišča ob obali in nakup čolnov. (...)

Košček obale

Brez ideje, kje naj bi se klub ustalil, verjetno do obnovitve sploh ne bi prišlo. Inko Starec je zvedel za pobjudo nekaterih lokalnih športnih

cev. Res sta mu bili kmalu obljudjeni majhni parceli, ena v obliki trikotnika, druga v obliki pravokotnika: vsega skupaj niti 500 m².

»Naš prostor ob morju!« Navdušenje članov je bilo nepopisno. Primorski dnevnik je 3. marca 1978 tako ocenil pridobitev:

»Zagotovitev zemljišča na barkovljanskem nasipu sodi prav gotovo med največje uspehe zamejskega slovenskega športa po drugi svetovni vojni.«

Nekdanja tajnica Sirene Majda Pertot Gerold tistega trenutka ne bo nikoli pozabila.

»Ni se nam zdelo resnično. Po dolgih letih smo spet dosegli nekaj, kar smo izgubili. Realizirali smo dolgoletne sanje. Takoj smo prijeli za delo in pričeli se nam je ogromno ljudi. Vsi smo 'dali eno roko,' pravzaprav obe, saj smo na nasipu preživili vse proste ure, vse vikende, vse dopuste. Vse smo vložili v naš prostor ob morju.« (...)

Vsek je prispeval po svoji moči s fizično vneto, izkušnjami, poznanstvi in profesionalnimi nasveti. Posebno dolgotrajen je bil birokratski postopek pri občinski komisiji za gradbena dovoljenja. (...)

Leta 1979 so dogradili drčo, to je zaščitenno strmino za splavitev plovil. (...)

Cez zimo, ko so oseke izrazite, je bila drča podaljšana, da bi omogočala splavitev plovil tudi ob najnižji vodi. Nujno potrebno je bilo utrditi oporne zidove ob njej in jo na strani morja zaščititi z valobranom. Skale za valobran

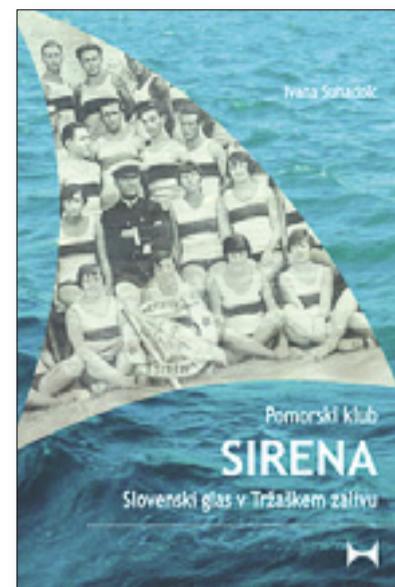
trov, tako da bi lahko hranilo morebitne osmerce, tekmovalne čolne za osem veslačev in krmarja. Prihodnji predsednik Livio Pertot ga je nariral tako dolgega, ker je upal, da bo veslaška sekcijs kmalu oživel.

Želja se mu ni uresničila, sedež pa je rastel iz dneva v dan. Do montažnega materiala je Sirena prišla preko sponzorstva podjetja Indules; pri montaži pa so z neutrudnim navdušenjem spet sodelovali prav vsi. Primorski dnevnik je poročal, da je na terenu »kar mrgole le ljudi, ki so pomagali s prostovoljnim delom.«

Prostovoljno delo seveda ni bilo dovolj. Sirena je potrebovala tudi precejšnje vsote denarja. Klub je že leta 1978 organiziral prvo nabiralno akcijo med trgovci, podjetniki in ustanovami. (...)

Vsek je prispeval po svoji moči s fizično vneto, izkušnjami, poznanstvi in profesionalnimi nasveti. Posebno dolgotrajen je bil birokratski postopek pri občinski komisiji za gradbena dovoljenja. (...)

Cez zimo, ko so oseke izrazite, je bila drča podaljšana, da bi omogočala splavitev plovil tudi ob najnižji vodi. Nujno potrebno je bilo utrditi oporne zidove ob njej in jo na strani morja zaščititi z valobranom. Skale za valobran

FIV - Federazione Italiana Vela

Danes je težko verjeti, kako zapleteni so bili tudi najpreprostiji koraki ter koliko truda in požrtvovnosti so zahvalili. Mogoče pa je prav naša nejevernost najboljši znak za to, da so se časi vendarle spremeni. Trdovratnost Sirene, njena neomajna volja, da se ne vda, požrtvovnost članov in njihova vztrajnost so vsekakor vredni, da jih podrobno opišemo, saj predstavljajo lep primer uveljavljanja narodnostnih pravic.

Prvo prošnjo federaciji oziroma njenemu conskemu komiteju, ki je bil pristojen za Trst in je takrat imel sedež v Benetkah, je predsednik Edi Filipčič podpisal 13. septembra 1979. V njej je federacijo spomnil na nasilno ukinitev prve Sirene leta 1927 in na dejstvo, da so člani kluba italijanski državljeni slovenske narodnosti, ki živijo v Italiji. Da bi ponudil verodostojno sliko kluba, je priložil trinajst dokumentov. (...)

Marco Rizzotti, predsednik pristojne cone XI, ki je segala od Chioggie do Trsta, pa je prošnjo 24. oktobra 1979 vseeno zavrnil. Komiteju, predvsem nekaterim tržaškim članom komiteja, ni ustrezal tretji člen statuta Sirene, ki je določal, da so njeni člani italijanski državljeni slovenske narodnosti. Ta člen, je ugovarjal Rizzotti, onemogoča včlanitev italijanskih državljanov italijanske narodnosti; te omejitve pa komite ni morel sprejeti. Rizzotti je oporekal tudi klubski zastavi oziroma kratici TPK (Tržaški pomorski klub) na njej, ker je bila slovenska. Predlagal je, da se jo odpravi ali nanese dvojezično. (...)

Obnovljena Sirena ni mogla prenesti, da bi se zgodovina ponovila. Prva Sirena je zaprosila za vpis in CONI in je bila zavrnjena, ne da bi navedli razloge za neizpodobitni ne. Po več kot petdesetih letih nova izključitev ni bila več sprejemljiva.

Sirena se je pripravila na dolgo bitko. Najprej se je odbor odločil, da naredi majhen korak nazaj in ugovorom delno popusti. Zastavo so zamenjali in iz nje izbrisali slovensko kratico. Ostali so modro dno, belo sidro, rdeča helebara in ime Sirena. Kar pa zadeva slovenstvo članov, je v svojem odgovoru Filipčič Rizzotti povedal, da je bil 3. člen statuta določen na podlagi pripombe pravnega urada rimskega CONI-ja in da mimo tega to določilo nikomur ne brani zaprositi za članstvo. To možnost potrjuje dejstvo, da Sirena že ima italijansko govoreče člane; izrecno jo tudi predvideva pravilnik, ki je sicer še v pripravi. (...)

Obor se je tedaj s prizivom obrnil direktno na federacijo, ki je imela svoj sedež v Genovi. Vendar je bil tudi takrat odgovor negativen. Predsednik FIV-a Beppe Croce je 18. marca 1980 odpisal, da je federalni svet – sicer z ozko večino – včlanitev zavrnil, ker se klub zemljepisno nahaja preblizu drugemu včlanjenemu klubu.

Slovenstvo Sirene torej ni bilo več pomembno, našla se je nova preteza. Člani in prijatelji iz sosednjega kluba Barcola Grignano so bili ogroženi. Njegov predsednik Bruno Rossignoli je pismeno sporočil, da društvo nima nič proti včlanitvi Sirene v FIV. Napisal je, da Sirena hvalevredno deluje na mlađinskom področju in je njegovemu klubu večkrat priskočila na pomoč.

Pri predsedniku FIV-a Croceju se je uradno pritožil celo predsednik cone XI Marco Rizzotti. Poudaril je, da ima Sirena odlične odnose z ostalimi klubmi v Trstu in okolici ter da tržaški CONI podpira njeno kandidaturo.

Pod takim pritiskom je FIV populistično 20. junija 1980, tri meseca po prvem pismu, je njegov predsednik Beppe Croce javil predsedniku Sirene Ediju Filipčiču, da je bil klub sprejet v federacijo.

se nadaljuje

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Risanka Pimpa – V luhu
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30**
 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik
12.00 Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10**
 Aktualno: Verdetto finale (v. V. Maya) **15.15** Aktualno: La vita in diretta (v. M. Venier, M. Liorni) **17.00** Dnevnik **18.50** Kvizi: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Igra: Afari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nan.: Sposami **23.00** Dnevnik – Kratke vesti **23.05** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)

Rai Due

6.40 Odd. za otroke: Cartoon Flakes **8.15** Nan.: Il nostro amico Charly **9.00** 17.00 Nan.: Dance! - La forza della passione **9.40** Nan.: Sabrina, vita da strega **10.00** Aktualno: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: Parliamone in famiglia **16.15** Nan.: La signora del West **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case – Delitti irrisolti **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra **21.20** Dnevnik **21.05** 22.45 Show: Pechino Esperesso

21.10 Nan.: Once upon a time **23.30** Dnevnik **23.45** Film: La notte non aspetta (krim., ZDA, '08)

Rai Tre

6.00 Rai News Morning News **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Rubrika: Spaziolibero **11.00** Rubrika: Codice a barre **12.45** Rubrika: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Piazza Affari, sledi Dnevnik L.I.S. **15.00** Nan.: La casa nella prateria **15.50** Rubrika: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Comiche all'italiana **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Aktualno: Chi l'ha visto? (v. F. Sciarelli) **23.15** Dok.: Doc 3 **0.00** Nočni in deželni dnevnik

Rete 4

6.50 Nan.: Magnum PI. **7.45** Nan.: Pacific Blue **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.05** Dnevnik **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum **15.30** Nan.: Hamburg Distrutto **21.16.35** Film: Vento caldo (rom., ZDA, '61) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Film: Lo chiamavano trinità... (western, It., '70) **23.45** Film: Tre tigri contro tre tigri (kom., It., '77)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Promete informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.00** Dnevnik **8.40** La telefonata di

Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: CentoVetrine **14.45** Show: Uomini e donne **16.20** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Kvizi: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Gregorio, M. Hunziker) **21.20** Nan.: RIS Roma 3 – Delitti imperfetti **23.40** Nan.: Cerchi nell'acqua

Italia 1

6.40 Risanke **8.45** Nan.: E.R. Medici in prima linea **10.35** Nan.: Gray's Anatomy **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Futurama **14.10** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball GT **15.00** Nan.: Fringe **16.00** Nan.: Smallville **16.50** Nan.: Tutto in famiglia **17.20** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **17.30** Nogomet: FC Zenit St. Petersburg – Ac Milan **20.20** Nan.: CSI – Scena del crimine

21.10 Film: L'incredibile hulk (fant., ZDA, '08, r. L. Leterrier, i. E. Norton, L. Tyler) **23.20** Rubrika: Champions League Speciale

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Aktualno: Coffee Break **11.00** Rubrika: L'aria che tira **12.20** Rubrika: Ti ci porto io **12.30** 18.25 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: Cristina Parodi Live **15.55** Nan.: Il commissario Corderi **17.55** Aktualno: Cristina Parodi Cover **19.15** Show: G' Day **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Show: Se stasera sono qui **23.05** Resiščnostni show: Non ditelo alla sposa! **0.05** Aktualno: Omnibus Notte

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.35** 11.00 Dok.: Luoghi magici **8.00** 15.30 Dok.: Piccola grande Italia **8.30** Deželni dnevnik **9.05** 14.00 Dok.: Borgo Italia **11.25** Film: Nata libera (pust., VB, 65) **12.55** 20.25 Dnevnik Agenparl **13.05** Variete: Mukke Pallino **13.20** Paesaggio di... vini **13.30** Dnevnik **16.00** Rubrika: Hard Trek **16.35** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Rotocalco Adnkronos **19.30** Dnevnik **19.55** Dok.: Itinerari nastosti **20.15** Aktualno: Italia Economia e Prometeo **20.30** Deželni dnevnik **20.55** Film: Doppio gioco (noir, ZDA, '49) **22.30** Aktualno: Musa Tv **23.02** Nočni deželni dnevnik **23.30** Film: ...unico indizio, un anello mancante (triler, VB/Kanada, '77)

Slovenija 1

6.05 Kultura (pon.) **6.15** Odmevi (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** Igr.-lukn. nan.: Biene (pon.) **10.35** Poučna nan.: Pepi vse ve o poroki (pon.) **10.55** Naučimo se pescimo **11.05** Poučna odd.: Zlatko Žakladko **11.20** Kratki igr. film: Ljubezenska zgodba **11.35** Nan.: Podstrešje **12.00** Poročila **12.05** Dok. film: Nacisti v Argentini (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tedenik (pon.) **14.25** Globus (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Mostovi – Hidak (pon.) **15.40** 18.35 Risanke **16.00** Kvizi: Male sive celice (pon.) **17.00** Novice, športne vesti in vremenska napoved **17.20** Evrovizijski Tv laboratorij **17.25** Odd.: Omembe vredno **17.55** Odd.: Virus **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.30** Slovenska kronika **19.45** Vremenska napoved in športne vesti **20.05** Film tedna: Nowhere boy –

Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: CentoVetrine **14.45** Show: Uomini e donne **16.20** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Kvizi: Avanti un altro! (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Gregorio, M. Hunziker) **21.20** Nan.: RIS Roma 3 – Delitti imperfetti **23.40** Nan.: Cerchi nell'acqua

Slovenija 2

7.00 Otoški program: OP! **8.05** Otoški infokanal **8.50** Zabavni infokanal **10.55** Dobro jutro (pon.) **13.30** Evrovizijski Tv laboratorij **13.35** Odd.: Žal nam je (pon.) **14.10** Dok. odd.: Plesi od povsod **14.45** Čez planke – Čile (pon.) **15.50** O živalih in ljudeh (pon.) **16.20** Na vrtu (pon.) **16.45** Črno-beli časi (pon.) **17.00** Mostovi – Hidak **17.30** Slovenci po svetu **18.00** Glasnik **18.25** Evropski magazin **18.45** Maribor 2012 **19.00** Dok. film: Čo Oju – boginja turkizov **19.50** Žrebjanje lota **20.00** Športni iziv **20.30** Portret mezzosopranistke Božene Glavak **21.20** Dnevi poezije in vina Ptuj 2012 - proti strahu, za svobodo **21.50** Odd. o modi: Bleščica **22.30** Film: V sanjah

Slovenija 3

6.00 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05** Tv Maribor **6.35** 0.05 Primorska kronika **7.35** 9.35, 20.00, 23.00 Aktualno **8.00** 8.30, 9.30, 12.00, 15.30, 17.25 Poročila **8.10** Žarišče **8.25** Beseda volilcev **8.55** 11.10, 17.50, 19.30, 21.45, 23.20 Kronika **9.40** 19.40 Slovenska kronika **10.40** Slovenija in Evropa **13.30** Prvi dnevnik **15.15** Utrip **16.35** Na tretjem... **19.00** Dnevnik **19.25** Beseda volilcev **21.30** Žarišče **23.25** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Aktualno: Meridiani **15.30** Vas tedna **16.00** Biker Explorer **16.30** Glasb. odd.: Boben **17.25** Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje **18.00** Minute za... **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 0.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Risanke **20.00** Alpe Jadran **20.30** Dok. odd.: City Folk **21.00** Folkest 2010 **22.15** Potopisi **22.45** Artevisione - pripravila Laura Vianello

23.15 Effe's Inferno

Tv Primorka

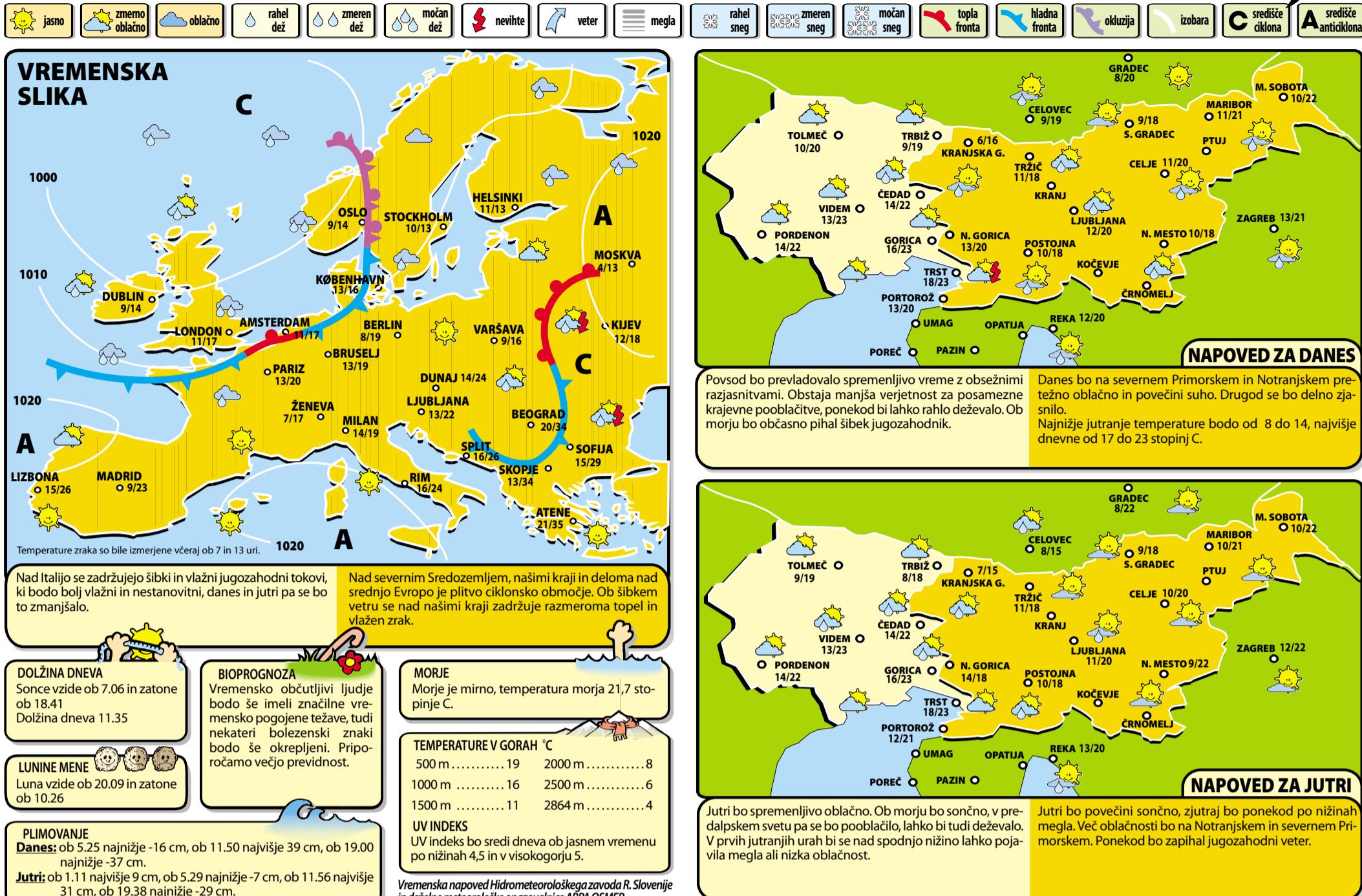
8.00 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; **7.15** Jutranji dnevnik; **8.00-10.30** Calle degli orti grandi; **8.05** Horoskop; **8.35**, **17.33** Euregionale News; **8.40**, **12.15** Pesem tedna; **9.00** Felici con coach; **9.35** Appuntamenti; **10.15**, **19.15** Sigla single; **10.25** Televizijski in radijski programi; **10.35** Anteprima classifica; **11.00**, **18.00** Economia e dintorni; **11.35** Ora musica; **12.30** Dogodki dneva; **13.00**, **20.30** Commento in studio; **13.33** Fegiz Files; **14.00**, **23.00** Finestra sul Friuli Venezia Giulia; **14.35**, **20.00** My radio; **15.00** La biblioteca di Babele; **15.30** Dogodki dneva; **16.00-18.00** Pomeriggio ore quattro; **19.30** Večerni dnevnik; **21.00** Sconfinando; **22.00** Classicamente alternato a liricamente; **22.30** Sonoramente classici; **0.00** RSI.

8.00 Zgodba o Johnu Lennonu **21.40** Kratki igr. film: Oblak **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved **23.05** Prava ideja! **23.40** Koncert

7.00 Otoški program: OP! **8.05** Otoški infokanal **8.50** Zabavni infokanal **10.55** Dobro jutro (pon.) **13.30** Evrovizijski Tv laboratorij **13.35** Odd.: Žal nam je (pon.) **14.10** Dok. odd.: Plesi od povsod **14.45** Čez planke – Čile (pon.) **15.50** O živalih in ljudeh (pon.) **16.20** Na vrtu (pon.) **16.45** Črno-beli časi (pon.) **17.00** Mostovi – Hidak **17.30** Slovenci po svetu **18.00** Glasnik **18.25** Evropski magazin **18.45** Maribor 2012 **19.00** Dok. film: Čo Oju – boginja turkizov **19.50** Žrebjanje lota **20.00** Športni iziv **20.30** Portret mezzosopranistke Božene Glavak **21.20** Dnevi poezije in vina Ptuj 2012 - proti strahu, za svobodo **21.50** Info odd. v ang. in nem.; **22.40** Minute za šanson; **23.05** Literarni nokturno; **23.15** Za prijeten konec dneva.

8.00 Svet **9.00** Nan.: Dobodoši v resničnost **10.00** 18.55 Nan.: Na

kraju zločina – New York **10.55** Astro TV **12.25** Tv prod

HONGKONG - Iz morja rešili 123 ljudi

Najmanj 37 mrtvih v trčenju med izletniško ladjo in trajektom

HONGKONG - V Hongkongu sta v ponedeljek trčila trajekt in izletniška ladja, pri čemer je po zadnjih podatkih umrlo najmanj 37 ljudi. Nesreča se je zgodila, ko je izletniška ladja, na kateri je bilo najmanj 120 ljudi, trčila v trajekt. Policija je zaradi ogrožanja življenj potnikov na morju že prijela šest članov posadke obeh plovil. Hongkonški minister za varnost Lai Tung-kwok ob tem ni izključil možnosti novih arretacij odgovornih za nesrečo.

Po navedbah tamkajšnjih oblasti so po nesreči iz morja rešili 123 ljudi. Okoli sto jih je moralno poiskati zdravniško pomoč, večinoma zaradi podhladitve, od tega jih je devet v resnem ali kritičnem stanju.

Ladja je bila v lasti podjetja Hongkong Electric, na njej pa so bili zaposleni in njihove družine, ki so se ob državnem prazniku odpravili na ogled ognjemeta nad pristaniščem Victoria.

Nesreča se je zgodila v bližini otoka Lamma, ki je od Hongkonga oddaljen 25 minut trajektne vožnje. Trajekt, v lasti Hongkonga in podjetja Kowloon, je po nesreči nadaljeval vožnjo do Lamme, kjer so morali oskrbeti nekaj potnikov zaradi lažjih poškodb.

Preiskava o vzroku nesreče se nadaljuje. (STA)

ZDA - V zvezni državi Oregon Živinorejca pojedli prašiči

WASHINGTON - Kmata v ameriški zvezni državi Oregon so požrli prašiči, ki jih je sam vzrejal. Tamkajšnje oblasti sicer še preiskujejo, zakaj se 69-letni Terry Vance Garner minulo sredo ni vrnil iz prašičje staje, kamor je šel nahraniti svoje prašiče in kjer so kasneje našli le še njegove telesne ostanke, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Garnerjev sorodnik je v prašičji staji našel zobjev in dele kmetovega telesa, večino pa so prašiči že pojedli, je dejal okrajni tožilec Paul Frasier. Trenutno še poteka preiskava, kako je Garner umrl. Med hranjenjem prašičev bi namreč lahko doživel srčni napad, obstaja pa tudi možnost, da so ga živali zbole na tla, pohodile in potem pojedle, je še dejal Frasier. (STA)

Plavajoči žerjav dviga eno izmed ponesrečenih ladij iz morja

ANSNA

Branje pred moško Aya Sofijo s potovanja po Turčiji, ki ga je organiziralo društvo Rupa-Peč

Drage bralke, dragi bralci! Spet smo radovedni, kje in kako preživljate svoje počitnice, predvsem pa, ali je v vaši potovalki prostor tudi za Primorski dnevnik. Mi seveda upamo, da ja, in vas zato vabimo, da vamo položite tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu nato, kjer koli pač preživljate te poletne tedne, posvetite enega od svojih poletnih posnetkov.

Fotografije nam pošljite preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa jih tudi osebno dostavite v uredništvi v Trstu in Gorici. Najlepše bomo objavili!